

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**SOUBĚH NÁRODNÍHO A UNIJNÍHO SOUTĚŽNÍHO
PRÁVA**

Martin Kůrka

Plzeň 2024

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Martin KŮRKA**
Osobní číslo: **R19M0210P**
Studijní program: **M0421A220004 Právo a právní věda**
Téma práce: **Souběh národního a unijního soutěžního práva**
Zadávací katedra: **Katedra ústavního a evropského práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Decentralizace soutěžního práva v EU
3. Vztah mezi NSÚ a Komisí, alokace případů
4. Souběh deliktů v řízení před NSÚ
5. Otázka zavinění a sukcese
6. Závěr

Práce se bude nejprve zabývat původem dnešního přístupu k aplikaci soutěžního práva a objasněním vztahu NSÚ a Komise co do principu spolupráce, včetně úlohy ECN, pravomocí a způsobu alokace případů mezi jednotlivé NSÚ a Komisi. Dále se bude věnovat přístupu k souběhu deliktů a otázkám zavinění a sukcese, které nejsou plně harmonizovány, přičemž v práci budou porovnávány přístupy různých členských států, respektive NSÚ.

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- JONES, Alison a B. E. SUFRIN. *EU competition law: text, cases, and materials. Sixth edition. Oxford: Oxford University Press, [2016]. ISBN 978-0-19-872342-4.*
- KINDL, Jiří. *Soutěžní právo. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-806-1.*
- PETR, Michal. *Vztah českého a unijního soutěžního práva. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-669-2.*
- PETR, Michal. *Modernizace komunitárního soutěžního práva. Praha: C.H. Beck, 2008. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-077-5.*
- PIPKOVÁ, Petra Joanna. *Rozsah odpovědnosti za škodu způsobenou porušením soutěžních pravidel EU. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. Prameny a nové proudy právní vědy. ISBN 978-80-87975-06-0.*

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Tomáš Křivka, Ph.D.**
Fakulta právnická

Datum zadání diplomové práce: **10. února 2023**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2024**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Doc. JUDr. Monika Forejtová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 28. srpna 2023

Prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „*Souběh národního a unijního soutěžního práva*“ zpracoval zcela samostatně. Veškeré prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal, jsou řádně vyznačeny v seznamu použitých zdrojů a literatury.

V Plzni dne 30. března 2024

.....*Kůrka*.....

Martin Kůrka

Poděkování

Rád bych poděkoval Mgr. Tomáši Křivkovi, Ph.D. za vstřícné vedení diplomové práce. Dále bych rád poděkoval své rodině a přátelům za morální podporu, jaké se mi při psaní této diplomové práce od nich dostalo.

Obsah	
Seznam použitých zkratk	8
Úvod	9
1. Decentralizace soutěžního práva v EU	10
1.1. Aplikace soutěžního práva EU před rokem 2004.....	11
1.1.1. Národní a unijní soutěžní právo v oblasti paralelní aplikace	11
1.1.2. Praxe Komise za účinnosti nařízení č. 17.....	12
1.2. Modernizační balíček	15
1.2.1. Nařízení č. 1/2003	15
1.2.2. Další předpisy přijaté v souvislosti s modernizací	16
1.3. Směrnice ECN+.....	18
1.4. Závěrem k decentralizaci soutěžního práva	20
2. Vztah mezi NSÚ a Komisí, alokace případů	22
2.1. Role Komise	22
2.2. Národní soutěžní úřady při aplikaci soutěžního práva EU.....	23
2.3. Kooperace mezi Komisí a národními soutěžními úřady	24
2.3.1. Poradní výbor pro restriktivní praktiky	25
2.3.2. Rozhodování o aplikaci soutěžního práva Unie	26
2.4. ECN, tedy Evropská soutěžní síť	28
2.4.1. Funkce ECN	29
2.4.2. Provádění vyšetřovacích úkonů v rámci ECN	29
2.4.3. Vzájemná výměna informací v rámci ECN	30
2.4.4. Role ECN při aplikaci programů shovívavosti.....	32
2.5. Alokace případů	35
2.5.1. Vybraná judikatura evropských soudů z oblasti alokace	37
2.6. Závěrem ke spolupráci národních úřadů	39
3. Souběh deliktů v řízení před národními soutěžními úřady	40
3.1. Unijní prvek jako základní podmínka souběhu	40
3.2. Přípustnost souběhu unijního a národního soutěžního práva	45
3.3. Důsledky souběžné aplikace a některé problémy s ní spojené.....	47
3.3.1. Nejasný výklad čl. 3 nařízení č. 1/2003	49
3.3.2. Pokuty za souběh deliktů.....	53
3.3.3. Otázka základních práv v řízení o souběhu soutěžního práva.....	54
3.4. Důvody souběhu národního a unijního soutěžního práva	59
3.5. Závěrem k souběhu deliktů	61
4. Otázka zavinění a sukcese	63
4.1. Zavinění v soutěžních deliktech z pohledu unijního práva	63
4.2. Zavinění v soutěžních deliktech pohledem členských států.....	64

4.2.1.	Posuzování zavinění v České republice	65
4.2.2.	Posuzování zavinění ve Slovenské republice	67
4.3.	Sukcese odpovědnosti za soutěžní delikty v právu EU	68
4.4.	Harmonizace sukcese v právních řádech členských států	70
4.4.1.	Sukcese odpovědnosti za soutěžní delikty v České republice	71
4.4.2.	Sukcese odpovědnosti za soutěžní delikty na Slovensku	72
4.5.	Závěrem k otázkám zavinění a sukcese	73
Závěr	75	
Resumé	77	
Seznam použitých zdrojů a literatury	78	

Seznam použitých zkratek

ECN	Evropská soutěžní síť
EU	Evropská unie
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
LPP	„ <i>Legal Professional Privilege</i> “, respektive institut ochrany důvěrné komunikace mezi právním zástupcem a klientem
NSS	Nejvyšší správní soud
NSÚ	národní soutěžní úřad
nařízení č. 17	Nařízení rady (EHS) č. 17 o provádění čl. 85 a 86 Smlouvy
nařízení č. 1/2003	Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy.
nařízení Komise č. 773/2004	nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES
PÚSR	Protimonopolný úřad Slovenskej republiky
Smlouva o EHS	Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství
Smlouva o ES	Smlouva o založení Evropského společenství
Směrnice ECN+	Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 ze dne 11. prosince 2018 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu
SDEU	Označení SDEU je v této práci používáno jak pro praxi pod původním označením Evropského soudního dvora (ESD) i současnou praxi Soudního dvora Evropské unie
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
UOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ZOHS	zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů

Úvod

Tématem této práce je souběh národního a unijního soutěžního práva, tedy situace, která vyvstává v souvislosti s regulací zakázaných dohod a zneužití dominantního postavení, kdy soutěžní orgán vedle sebe, respektive paralelně, aplikuje současně unijní i národní úpravu soutěžního práva.

Vztah národního a unijního práva se obvykle řídí principem aplikační přednosti, respektive nadřazenosti práva EU, které zajišťuje, že právní řád Unie je nadřazený národním právním řádům členských států, čímž je v konečném důsledku zajišťováno, že právo Unie chrání občany v celé EU stejně. Téma této práce se v tomto ohledu věnuje v zásadě unikátnímu jevu, který se výše zmíněnému obecně používanému principu vymyká.

Práce se bude soustředit na souběh v rámci veřejnoprávního způsobu prosazování soutěžního práva v řízení vedených soutěžními úřady, přičemž jejím smyslem bude se na tento souběh národního a unijního soutěžního práva podívat komplexním, nikoliv však vyčerpávajícím způsobem a zhodnotit, zda je současný stav unijní právní úpravy a harmonizace v oblasti souběhu národního a unijního soutěžního práva přijatelný.

Za tímto účelem se budeme nejdříve zabývat původem souběhu v soutěžním právu Unie a cíli, pro který byl do systému Unijního práva zaveden, přičemž se pokusíme zodpovědět, zda tyto cíle dokázal naplnit. Dále se budeme zabývat právním rámcem vztahu a spolupráce mezi národními soutěžními úřady a Komisí a zda tento vztah umožňuje efektivní spolupráci při aplikaci unijních soutěžních pravidel. Pak se zaměříme už na samotný souběh deliktů, respektive jeho přípustnost, důsledky a důvody pro jeho uplatnění, přičemž se pokusíme objasnit, zda důvody jeho použití mohou převážit případný negativní vliv na dotčené podniky. Konečně v poslední kapitole se budeme zabývat otázkou zavinění a sukcese deliktní odpovědnosti za soutěžní delikt, přičemž si ukážeme, jak k těmto přístupům orgány Unie a vybrané členské státy, respektive jejich národní soutěžní úřady a závěrem se pokusíme zodpovědět, zda je přístup vybraných členských států k těmto otázkám slučitelný s přístupem Unie.

V práci budou používány metody analýzy, a to sice rozhodnutí unijních i národních soudů, rozhodnutí národních soutěžních úřadů a relevantních právních předpisů a oficiálních dokumentů jednak EU a jednak členských států.

1. Decentralizace soutěžního práva v EU

Soutěžní právo bylo vtěleno jak do práva Evropského hospodářského společenství¹, tak do práva Evropského společenství² a posléze Evropské unie³ jakožto součást součástí práva primárního. Samotná hmotněprávní úprava se od svého vzniku příliš nezměnila, byť se v průběhu času měnil výklad těchto ustanovení. *“Komise k těmto změnám přistupovala s ohledem na změnu cílů a priorit při uplatňování soutěžního práva, přičemž toto promítla jednak do soft law a blokových výjimek, jednak do její vlastní rozhodovací praxe. Konečně byly tyto posuny významné i v judikatuře SDEU pro oblast hospodářské soutěže.”*⁴ Zásadní proměnou prošlo její uplatňování, a to zejména s ohledem na rozšiřování členské základny Unie, jakož i na vzrůstající požadavky na Komisi jakožto hlavního soutěžního regulátora Unie. Tato zásadní proměna pak spočívala v decentralizaci vymáhání práva EU, přičemž za zásadní z tohoto pohledu můžeme označit přijetí nařízení č. 1/2003⁵. V této kapitole si představíme situaci před přijetím tohoto nařízení jakož i důvody pro jeho přijetí, následně se budu věnovat změnám, které toto nařízení přineslo a pozdějšímu vývoji. Závěrem si pak zhodnotíme, jaký byl cíl decentralizace a zda se jej podařilo naplnit. Předem je však nutné upozornit, že k prosazování soutěžního práva *„vedou dvě protichůdné cesty: V prvním případě jednají pouze veřejnoprávní orgány (bez ohledu na to, zda k tomu používají nástroje práva správního nebo trestního), v druhé pouze soukromé subjekty.”*⁶ Jak veřejnoprávní, tak soukromoprávní prosazování soutěžního práva má své klady a zápory, přičemž tyto by se měly ideálně doplňovat. V této kapitole se věnujeme pouze decentralizaci soutěžního práva z pohledu jeho veřejnoprávní větve prosazování, a tedy vývoji v rámci tzv. *private enforcement* nebude věnována pozornost.

---

¹ Čl. 85 a 86 Smlouvy o Evropském hospodářském společenství.

² Čl. 81 a 82 Smlouvy o Evropském společenství

³ Čl. 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské Unie

⁴ Petr, M. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 11

⁵ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy.

⁶ Pipková, Petra Joanna. *Rozsah odpovědnosti za škodu způsobenou porušením soutěžních pravidel EU / Petra Joanna Pipková*. – 1. vyd. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. – 198 s. – (Prameny a nové proudy právní vědy; no. 58), s. 21

1.1. Aplikace soutěžního práva EU před rokem 2004

Aplikace soutěžního práva před přijetím nařízení č. 1/2003 byla řešena zejména pomocí úpravy nařízení č. 17⁷, kterým se od roku 1962 řídil postup Komise a národních soutěžních orgánů. Toto nařízení vycházelo z myšlenky, že jednání, které spadalo do působnosti čl. 101 odst. 1 SFEU bylo bez dalšího zakázané a neplatné. V oblasti zakázaných dohod nicméně počítalo s možností výjimky z tohoto zákazu.

“Podle nařízení č. 17 se tato výjimka uplatnila teprve tehdy, pokud bylo konstitutivně rozhodnuto o jejím udělení (tzv. Autorizační systém). Oprávnění rozhodovat o tom, že se na určitou dohodu výjimka vztahuje, pak bylo vyhrazeno pouze Komisi, nikoli národním soutěžním úřadům, jednalo se tedy o centralizovaný autorizační systém. Co se týkalo pravomocí národních soutěžních orgánů (jak NSÚ, tak soudů), ponechalo jim Nařízení č. 17 pravomoc aplikovat čl. 101 odst. 1, resp. čl. 102 SFEU, tj. Pravomoc prohlásit určité jednání za zakázané pro rozpor s unijním právem, neumožňovalo jim ale rozhodovat o tom, zda se na určitou dohodu vztahuje výjimka podle čl. 101 odst. 3 SFEU. Systém aplikace unijního soutěžního práva před modernizací tedy výrazně závisel na Komisi a role národních institucí byla spíše okrajová.”⁸

1.1.1. Národní a unijní soutěžní právo v oblasti paralelní aplikace

Samotný vztah národních orgánů a Komise v oblasti hospodářské soutěže se řídil především principem loajální spolupráce a judikaturou SDEU. Zásadní rozhodnutí ve vztahu k paralelní aplikaci národního a unijního soutěžního práva se SDEU vyslovil v řízení o předběžné otázce ve věci *Walt Wilhelm*.⁹ Podle názoru Soudního dvora EU proti omezením hospodářské soutěže lze v zásadě aplikovat zároveň jak pravidla hospodářské soutěže stanovená ve Smlouvě, tak národní úpravu členského státu, když se oba systémy vypořádávají s takovými omezeními hospodářské soutěže odlišně, a ty i přesto, že skutkové a právní okolnosti, které jsou relevantní pro posouzení mohou být zcela totožné. SDEU ale zároveň v tomto rozhodnutí stanovil omezení souběžné aplikace národního a unijního soutěžního práva, když vyslovil, že souběh vnitrostátních právních předpisů a norem unijního

⁷ Nařízení rady (EHS) č. 17 o provádění čl. 85 a 86 Smlouvy.

⁸ Petr, M. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 12-13

⁹ Rozsudek Soudního dvora EU ve věci 14/68 ze dne 13. února 1969 - *Walt Wilhelm a další proti Bundeskartellamt*

práva je přípustný pouze do té míry, aby nebylo narušeno jednotné uplatňování a praktická účinnost norem soutěžního práva EU. Rozpor mezi oběma právními systémy pak podle SDEU měl být řešen v souladu se zásadou přednosti práva EU.

Dalším podstatným krokem ve vymezení vztahu národní a unijní úpravy soutěžního práva, respektive možnosti jejich paralelní aplikace bylo rozhodnutí SDEU ve věci *Masterfood*. V tomto případě se SDEU vyslovil, že národní opatření nesmějí být v rozporu s opatřeními EU, když z judikatury SDEU rovněž vyplývá, že povinnost členských států podle článku 5 Smlouvy o ES (dnes čl. 4 SEU) přijmout veškerá vhodná opatření, ať už obecná nebo zvláštní, k zajištění plnění závazků vyplývajících z práva Společenství a zdržet se jakýchkoli opatření, která by mohla ohrozit dosažení cílů Smlouvy, je závazná pro všechny orgány členských států, včetně soudů, pokud jde o věci spadající do jejich pravomoci.¹⁰

1.1.2. Praxe Komise za účinnosti nařízení č. 17

V rámci systému podle nařízení č. 17 docházelo, a to i navzdory těžkopádnosti procesu notifikace, k postupně čím dál většímu počtu notifikací dohod, přičemž Komise již nebyla schopna provést formální posouzení velké většiny z nich a místo toho spoléhala pouze na neformální ověřovací mechanismus, v rámci kterého vydávala tzv. *comfort letters*, tedy „písemná ujištění“. Písemná ujištění byla podepsána ředitelem Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž a Komise jimi „ujišťovala“ jednotlivé podniky, že jimi notifikovaná dohoda buď nenaplnuje podmínky pro aplikaci článku 85 odst. 1 Smlouvy o EHS, nebo naopak je způsobilá pro udělení výjimky. Primární výhodou tohoto neformálního postupu byla jednoznačně rychlost celého procesu, a to zejména z důvodu toho, že se na ně nevztahovaly články 19 a 21 nařízení č. 17, které upravovaly zveřejňování. Dále také před jejich vydáním nemusela proběhnout konzultace s poradním výborem. Četnost použití neformálních mechanismů pro vyřešení jednotlivých případů notifikací se rapidně zvyšovala, přičemž podle Bílé knihy o modernizaci pravidel implementace článků 85 a 86 bylo například v roce 1999 více jak 90 % notifikovaných dohod vyřešeno pomocí neformálních mechanismů, ať už pomocí písemného ujištění nebo jinak bez vydání jakéhokoli rozhodnutí¹¹. Byť systém

---

¹⁰ Rozhodnutí SDEU ve věci C-344/98 ze dne 14. září 2000 *Masterfoods Ltd a HB Ice Cream Ltd*

¹¹ White paper on modernisation of rules implementing Arts. 85 and 86 of the EC Treaty[1999] OJ C132/1 (Modernisation White Paper), s 16

písemných ujištění podle názoru komise fungoval relativně dobře, rozhodně nešlo o ideální řešení. Sama komise si byla vědoma několika zásadních problémů.¹²

Prvním problémem bylo, že písemná ujištění v zásadě nesplňovala požadavek na transparentnost, když na rozdíl od jiných správních aktů zpravidla nebyla zveřejňována, respektive jejich vydání nepředcházelo zveřejnění v Úředním věstníku, s jaký počítal článek 19 odst. 3 nařízení rady č. 17. Tímto bylo zásadním způsobem omezováno právo zúčastněných třetích stran na předložení svých připomínek.

Druhým problémem byla samotná povaha těchto písemných ujištění, zejména co do právní závaznosti. Touto otázkou se zabýval SDEU v rámci řízení o předběžné otázce ve věci *SA Lancôme and Cosparfrance Nederland BV v Etos BV and Albert Heyn Supermart BV*. SDEU v tomto rozhodnutí vyslovil názor, že písemná ujištění vydané bez zveřejnění ve smyslu čl. 19 odst. 3 nařízení rady č. 17, kterým se dotyčnému podniku sdělovalo stanovisko komise, že není třeba přijmout žádné opatření ohledně dotčených dohod a že spis proto může být v této věci uzavřen, nepředstavovalo rozhodnutí o negativním atestu ani rozhodnutí o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy o EHS a čl. 2 a 6 nařízení rady č. 17. Takové písemné ujištění podle názoru SDEU nebránilo národním soudům, před nimiž byly dotčené smlouvy údajně neslučitelné s článkem 85 Smlouvy o EHS, aby na základě informací, které měly k dispozici, došly k jinému závěru ohledně dotčených dohod. Stanovisko v písemném ujištění nebylo jako takové pro národní soudy závazné, představovalo ale faktor, který mohly národní soudy zohlednit při posouzení, zda byly dotčené dohody v souladu s článkem 85 Smlouvy o EHS¹³. Tento přístup se projevil primárně v případech, kdy národní předpisy soutěžního práva obsahovaly přísnější úpravu, než byla unijní, přičemž písemné ujištění v tomto případě nemohlo být považováno za opatření na unijní úrovni, a tedy se na něj závěry vyslovené ve věci *Masterfood* nevztahovaly. Jestliže se Komise závazně nedeklarovala buď ve svém rozhodnutí nebo skrze blokovou výjimku, že se na určité jednání vztahuje výjimka podle čl. 101 odst. 3 SFEU a pouze se uchýlila k vydání písemného ujištění, v zásadě nic nebránilo, aby totéž jednání bylo postiženo podle přísnějšího národního práva.

---

¹² Tamtéž.

¹³ Rozsudek SDEU ve věci 99/79 ze dne 10. července 1980 *SA Lancôme a Cosparfrance Nederland BV proti Etos BV a Albert Heyn Supermart BV*

Z výše uvedeného plyne, že dosavadní systém byl poměrně problematický. Komise jednoduše neměla prostředky na to, aby se s každou notifikací mohla vypořádat formálním postupem a drtivá většina notifikací tedy byla vyřizována v rámci neformálních mechanismů, které sice značně ulehčovaly a zjednodušovaly celý proces, zároveň však s nimi byla spojena řada naprosto zásadních a potenciálně i fatálních problémů, které značně snižovaly právní jistotu jejich adresátů. Kromě výše zmíněných problémů se Komise potýkala také s nesprávnou představou jednotlivých podniků o její výlučné pravomoci v oblasti prosazování pravidel hospodářské soutěže, což mělo za následek to, že podniky raději podávaly stížnosti u Komise, než aby podávaly žaloby před vnitrostátními soudy, což mělo za následek další zahlcování Komise¹⁴. Konečně dalším podstatným signálem pro revizi dosavadního systému bylo i očekávané přistoupení dalších 10 států v květnu 2004, které by jistě mělo za následek další zhoršení už tak tragické situace.

Nabízelo se několik možností ke zlepšení a odstranění problémů dosavadního systému, a to například skrze rozšíření pravomocí národních soutěžních úřadů o pravomoc přiznávat individuální výjimky ve smyslu článku 101 odst. 3 SFEU. Této variantě se Komise dlouhodobě bránila, nicméně v roce 1999 vydala Bílou knihu, ve které se zabývala možnostmi modernizace rámce pro prosazování práva hospodářské soutěže EU. V tomto dokumentu Komise navrhovala ještě radikálnější změny, a to konkrétně kompletní zrušení systému notifikací a výjimek. Komise navrhovala, aby se článek 101 odst. 3 stal přímo aplikovatelným, přičemž samotné podniky by samy prováděly posouzení legitimacy jejich dohod. Podle návrhu Komise měla být též zintenzivněna kontrola “*ex post*”, čímž by došlo k posílení vyšetřovací pravomoci Komise a usnadnění podávání stížností. Komise v Bílé knize zároveň zdůrazňovala důležitost zajistit jednotné uplatňování práva EU v oblasti hospodářské soutěže, a navrhla mechanismus a postupy k zajištění trvalé soudržnosti a konzistence.¹⁵

Po dlouhých debatách byl návrh Komise na decentralizaci uplatňování pravidel hospodářské soutěže přijat a v návaznosti na to v Evropská rada v prosinci roku 2002 přijala nařízení č. 1/2003. Stěžejním úkolem při přijetí tohoto nařízení bylo vytvoření a nastavení mechanismu spolupráce mezi Komisí a jednotlivými

---

¹⁴ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials. Eighth edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 896

¹⁵ Tamtéž.

národními soutěžními úřady, bez kterého by se decentralizace jako taková nemohla obejít. Přijetí nařízení č. 1/2003 také ovlivnilo rozložení práce v rámci Komise, když ta se nyní mohla více zaměřit na kartely a případy zneužití dominantního postavení na úkor vertikálních a horizontálních smluv o spolupráci.

1.2. Modernizační balíček

K 1. květnu 2004 nabyl účinnosti tzv. „modernizační balíček“, který se skládal jednak z nařízení č. 1/2003 a z nařízení Komise č. 773/2004¹⁶, jeho součástí bylo také několik dalších sdělení a pokynů Komise.

1.2.1. Nařízení č. 1/2003

Nařízení č. 1/2003 učinilo článek 101 odst. 3 SFEU přímo použitelným a vytvořilo základní rámec pro spolupráci orgánů prosazujících soutěžní právo v rámci decentralizovaného systému, přičemž převzalo některé dosavadní principy, zejména princip loajální spolupráce. Nařízení č. 1/2003 mělo také vliv na charakter kontroly, když se z původně prováděné kontroly ex ante změnila spíše v kontrolu ex post. Dále nařízení č. 1/2003 poskytlo Komisi pravomoci a postupy v soutěžních věcech. *“V oblasti restriktivních dohod zrušilo notifikační mechanismus zavedený nařízením Rady č. 17/62 a související monopol Komise ohledně posuzování naplnění podmínek čl. 101 odst. 3 SFEU (dříve č. 81 a 82 SES) a umožnilo národním orgánům, aby prováděli plnou analýzu souladnosti určité dohody či dohod s evropským soutěžním právem. Současně jim uložilo povinnost evropská pravidla aplikovat v případě dohod mající vliv na obchod mezi členskými státy a zajistilo přednost evropského soutěžního práva (srov čl. 3 odst. 1 nařízení Rady č. 1/2003). Takovou přednost evropského soutěžního zajistila i ohledně aplikace čl. 102 SFEU, byť tam umožňuje odchylku ve prospěch přísnější národní úpravy posuzování restriktivních jednostranných praktik.”*¹⁷

Ohledně dohod ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU a jednání naplňující znaky zneužití dominantního postavení ve smyslu čl. 102 SFEU platí, že jsou nadále ex tunc zakázány bez nutnosti vydávat o tom rozhodnutí; rozdíl oproti předchozímu systému nicméně spočívá v tom, že dohody ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU, které současně splňují podmínky pro udělení výjimky podle čl. 103 odst. 3 SFEU jsou ex

¹⁶ Nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES

¹⁷ KINDL, J. a kol. *Soutěžní právo*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021 s 71

tunc považovány za dovolené dohody, a to bez nutnosti vydání deklarativního aktu.¹⁸

Zásadním ustanovením celého nařízení 1/2003 je pak čl. 3 tohoto nařízení. Tento článek stanovuje povinnost národních soutěžních úřadů a vnitrostátních soudů aplikovat čl. 81 SFEU na všechny dohody, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě, na které aplikují vnitrostátní normy soutěžního práva a které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU. Tuto povinnost mají orgány členských států rovněž ve vztahu k čl. 102 SFEU v situaci, kdy aplikují vnitrostátní úpravu hospodářské soutěže na zneužití dominantního postavení.

Čl. 3 odst. 2 nařízení 1/2003 pak stanoví “Použití vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži nesmí vést k zákazu dohod, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě, které mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy, ale které neomezují hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 81 odst. 1 Smlouvy, nebo které splňují podmínky čl. 81 odst. 3 Smlouvy, nebo na které se vztahuje nařízení o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy. Toto nařízení nebrání členským státům přijmout a uplatňovat na svém území přísnější vnitrostátní právní předpisy, které zakazují nebo postihují jednostranná jednání podniků.”¹⁹ Toto ustanovení tedy ve svém důsledku vylučuje aplikaci přísnějších národních právních úprav na dohody, které spadají do působnosti článku 101 SFEU. Naopak v případě, že národní právní řád zakáz určitého jednání ve smyslu čl. 101 SFEU, které je zakázané podle čl. 101 SFEU, neobsahuje, i na toto jednání je nutné aplikovat čl. 101 na základě principu přednosti práva EU.

1.2.2. Další předpisy přijaté v souvislosti s modernizací

Nařízení Komise č. 773/2004 nahradilo dosavadní prováděcí nařízení Komise č. 2842/98, přičemž jeho účelem bylo zejména provedení nařízení č. 1/2003, Zároveň se věnuje průběhu řízení vedeného Komisí při uplatňování soutěžního práva EU, zejména detailněji upravuje některé instituty založené

---

¹⁸ Petr, M. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 12-13

¹⁹ Čl. 3 odst. 2 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy.

nařízením č. 1/2003 jako například pravomoc přijímat prohlášení, úpravu pro vyřizování stížností, výkon práva být slyšen a právo na nahlédnutí do spisu atd.²⁰

Modernizační balíček byl dále rozšiřován různými oznámeními a pokyny Komise, které dále vymezují a konkretizují, jak výkon pravomocí Komise, tak i fungování decentralizovaného systému jako celku. Patří mezi ně například oznámení Komise ve věci spolupráce v rámci sítě orgánů pro hospodářskou soutěž²¹, oznámení Komise o spolupráci mezi Komisí a soudy členských států EU při používání článků 81 a 82 Smlouvy o ES²² a oznámení Komise o vyřizování stížností Komisí podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES²³.

Komise nadále pokračuje ve vytváření soft law za účelem konkretizace výkonu pravomocí Komise a zlepšení fungování decentralizovaného systému, například v roce 2011 bylo vydáno oznámení Komise o osvědčených postupech pro vedení řízení týkajících se článků 101 a 102 SFEU²⁴ jehož účelem bylo *“zlepšit informovanost o postupu šetření Komise, a tudíž zvýšit účinnost šetření a zajistit vysokou míru transparentnosti a předvídatelnosti tohoto postupu.”*²⁵ Zajímavostí je, že Tribunál Soudního dvoru Evropské unie ve svém relativně recentním rozhodnutí věci Google uvedl, že se tohoto oznámení lze v řízení v žalobě na zrušení proti Komisi dovolávat,²⁶ a tudíž toto oznámení je pro Komisi v této souvislosti závazné.

Od roku 2012 vychází také Příručka postupů Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž pro uplatňování článků 101 a 102 SFEU jejíž cílem je poskytnout praktický návod k provádění šetření. Tento dokument je průběžně aktualizován, přičemž poslední aktualizace proběhla v roce 2019.

---

²⁰ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials. Eight edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 897

²¹ Oznámení ECN: Sdělení Komise o spolupráci v rámci sítě národních soutěžních orgánů pro hospodářskou soutěž ze dne 27. dubna 2004, ÚV C 101

²² Oznámení Komise o spolupráci mezi Komisí a soudy členských států EU při používání článků 81 a 82 ES z roku 2004 ÚV C 101, který byl doplněn v roce 2016, ÚV C 127

²³ Commission Notice on the handling of complaints by the Commission under Articles 81 and 82 of the EC Treaty; ÚV C 101

²⁴ Oznámení Komise o osvědčených postupech pro vedení řízení týkajících se článků 101 a 102 SFEU ze dne 20. října 2011, ÚV C 308

²⁵ Tamtéž, Čl. 1 odst. 1

²⁶ Rozsudek Tribunálu ve věci T-604/18 ze dne 14. září 2022 *Google a Alphabet v. Komise*, odst. 979 odůvodnění.

1.3. Směrnice ECN+

V roce 2014 Komise ve svém sdělení²⁷ zdůraznila nutnost pro přijetí dalších opatření v některých oblastech, které dosud Nařízení č. 1/2003 neupravovalo. V tomto kontextu Komise navrhovala, aby byla přijata opatření, která by zaručila nezávislost národních soutěžních úřadů při výkonu jejich úkolů, včetně dostatečného materiálního zabezpečení. Dále Komise žádala, aby národní soutěžní úřady měly k dispozici dostatečný soubor účinných vyšetřovacích a rozhodovacích pravomocí a pravomocí ukládat účinné a přiměřené pokuty a přiměřené a vhodně koncipované programy shovívavosti. Z úst odborné veřejnosti pak zaznívaly také hlasy, které volaly po lepší vynutitelnosti rozhodnutí jednotlivých národních soutěžních úřadů v rámci celé EU, když rozhodnutí národních soutěžních úřadů, na rozdíl od rozhodnutí Komise, bylo závazné a vynutitelné pouze v rámci své jurisdikce.²⁸

Mimo jiné v reakci na toto sdělení byla přijata Směrnice ECN+²⁹, jejíž cílem bylo dosažení určitého stupně harmonizace jednak v otázkách, které předestřela Komise ve svém sdělení z roku 2014 (viz výše), jednak v oblastech základních procesních záruk v řízení o porušení čl. 101 a 102 SFEU vedeném jak Komisí, tak národními soutěžními úřady.

Mezi klíčové body této směrnice patří zajištění potřebných pravomocí vnitrostátních úřadů pro hospodářskou soutěž, mezi které patří oprávnění těchto úřadů provádět neohlášené kontroly podniků, včetně práva vstupovat do prostor, zapečetit budovy a klást dotazy zaměstnancům, prohledávat obydlí členů vedení a ostatních zaměstnanců podniku, jestliže má předmětný národní úřad pro hospodářskou soutěž podezření, že se zde nachází relevantní důkazní materiály, ukládat podnikům povinnost poskytnout veškeré nezbytné informace ve stanovené a přiměřené lhůtě, předvolat zástupce podniků k podání vysvětlení, uložit předběžná opatření, zejména nařídit ukončení veškerých protiprávních aktivit a přijmout vhodná opatření, včetně uložení opatření nebo prohlásit závazky nabídnuté podniky za závazné, uložit v jimi vedeném řízení účinné, přiměřené

---

²⁷ Sdělení Komise Evropskému Parlamentu a Radě Deset let prosazování antimonopolních pravidel podle nařízení č. 1/2003 - výsledky a výhledy do budoucna, COM (2014)453

²⁸ Například Michal Petr in Petr, M. *Modernizace komunitárního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s 97

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 ze dne 11. prosince 2018 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu

a odrazující pokuty nebo požadovat jejich uložení v řízení před soudem, vyjma v trestním řízení, ukládat penále za účelem vynucení si spolupráce podniku při výkonu vyšetřovací a rozhodovací pravomoci předmětného národního soutěžního úřadu.

Směrnice dále stanovila povinnost členských států na zajištění dostatečného materiálního i personálního zázemí pro zajištění fungování národních soutěžních úřadů. Tato směrnice zároveň stanovila základní požadavky na fungování zaměstnanců a výběrové řízení na pozici zaměstnance národního soutěžního úřadu. Všichni zaměstnanci národního soutěžního úřadu musejí jednat zásadně nezávisle na jakýchkoli vnějších vlivech, nesmějí vyžadovat ani přijímat pokyny od jakéhokoli veřejného či soukromého subjektu, musí se zdržet každého jednání, které není slučitelné s jejich povinnostmi a nesmějí se zapojit do jakéhokoli řízení, ve kterém by mohlo dojít ke střetu zájmů, a to po přiměřenou dobu po odchodu z vnitrostátního soutěžního úřadu. Zaměstnanci národních soutěžních úřadů, kteří vykonávají rozhodovací pravomoc na poli hospodářské soutěže, musejí být taktéž chráněni proti svévolnému propuštění, přičemž mohou být propuštěni pouze v případech, kdy byli podle vnitrostátního práva shledáni vinnými ze závažného pochybení, nebo v případě, kdy přestali splňovat podmínky nezbytné k výkonu jejich povinností. Směrnice rovněž stanoví požadavek na transparentnost výběrového řízení na pozice zaměstnanců, kteří jsou ve vnitrostátních soutěžních úřadech odpovědní za rozhodování.

Tato směrnice také představovala důležitý krok k harmonizaci podoby řízení před národními soutěžními úřady, respektive národními soudy. Zejména článek 3 zavazuje členské státy, aby zajistili, že národní soutěžní orgány v řízení článků 101 a 102 SFEU a při výkonu pravomocí uvedených v ECN+ směrnici budou respektovat obecné zásady práva EU a Listinu základních práv Evropské unie. Členské státy mají dále podle článku 3 odstavce 2 povinnost vhodné záruky, zejména v oblasti práva podniků na obhajobu. Odstavec 3 téhož článku dále stanoví požadavek, aby řízení před národními soutěžními orgány byla vedena v přiměřené lhůtě.³⁰ Transpozici tohoto článku směrnice ECN+ do právních řádů jednotlivých členských států bude ještě v práci věnována pozornost.

---

³⁰ Čl. 3 Směrnice ECN+

Směrnice ECN+ také upravuje základní rámec pro ukládání pokut, když například stanovila povinnost k posuzování závažnosti a délce trvání porušování čl. 101 a 102 SFEU³¹. Rovněž z jejího znění můžeme dovodit, že ukládání pokut za porušení čl. 101 a 102 SFEU má být podmíněno zaviněním ve formě úmyslu či nedbalosti, přičemž tento úmysl je rovněž deklarován evropským zákonodárcem, když ten uvádí „*V souladu s Listinou základních práv Evropské unie by v řízení před vnitrostátním správním orgánem pro hospodářskou soutěž nebo případně v jiném než trestním soudním řízení měly být ukládány pokuty, pokud k danému porušení došlo úmyslně nebo z nedbalosti.*”³² Dále také upravila horní hranici pokuty ukládané podnikům tak, že ta musí dosahovat nejméně 10 % celosvětového obratu tohoto podniku za hospodářský rok, který předcházel dni vydání rozhodnutí o uložení takovéto pokuty³³. Směrnice ECN+ taktéž zásadním způsobem přispěla k rozvoji přeshraniční spolupráce v oblasti přeshraničního vymáhání peněžitých sankcí. Před vydáním této směrnice, respektive před její transpozicí do národních právních řádů, byly podmínky pro vymáhání peněžitých trestů vymezeny v Rámcovém rozhodnutí rady³⁴, které bylo dále provedeno do národních právních řádů. V praxi zde existovaly velké rozdíly v národních úpravách, které způsobovaly problémy. Čl. 26 směrnice ECN+ stanovil poměrně jasné mantinely pro přeshraniční vymáhání peněžitých sankcí v oblasti hospodářské soutěže, když přiřknul oprávnění přímo požádat dožádaný orgán jiného členského státu o vykonání rozhodnutí o pokutě, respektive penále.

I nadále však zůstala harmonizace některých otázek nedořešena, když směrnice ECN+ například v čl. 26 odst. 4 stanoví, že promlčecí lhůty pro vymáhání pokuty nebo penále se i nadále řídí vnitrostátní úpravou žádajícího orgánu.

1.4. Závěrem k decentralizaci soutěžního práva

Cílem decentralizace soutěžního práva bylo primárně zefektivnit prosazování soutěžního práva a zároveň odbřemenit Komisi v oblasti posuzování zakázaných dohod, respektive vyřešit stav, kdy byla Komise pro přílišný počet notifikací nucena se uchýlovat k jejich vyřízení formou písemného ujištění,

---

³¹ Čl. 14 odst. 1 Směrnice ECN+

³² Bod 42 preambule směrnice ECN+

³³ Čl. 15 odst. 1 Směrnice ECN+

³⁴ Rámcové rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut

se kterým však bylo spojeno mnoho problémů, zejména z pohledu jeho právní závaznosti a míry naplnění požadavků na transparentnost.

Co se týče odbřemenění Komise, můžeme říct, že tohoto cíle bylo jednoznačně dosaženo, když ta sama provedla v období 2010 až 2019 méně než 15 % ze všech šetření a přijala pouze málo nad 10 % ze všech rozhodnutí z oblasti porušení antimonopolních předpisů v EU.³⁵

Co se týče zefektivnění prosazování, můžeme rovněž dodat, že se jedná o proces, který neustále probíhá. Velkým krokem v tomto bylo přijetí směrnice ECN+, která zásadně rozšířila pravomoci národních úřadů prosazujících právo hospodářské soutěže po vzoru pravomocí Komise, harmonizovala některé sporné otázky. Komise pak neustále pracuje na svém *soft law*. I přes veškerý naznačený rozvoj však i nadále zůstávají některé sporné otázky nedořešené, přičemž některým z nich bude v práci ještě věnován prostor. Lze tedy říct, že efektivita prosazování soutěžního práva se po decentralizaci zvýšila, přičemž tento trend nadále pokračuje.

Lze tedy shrnout, že decentralizace na poli veřejnoprávního prosazování soutěžního práva Unie a s tím spojené zavedení souběhu národního a unijního soutěžního práva do právního řádu Unie, alespoň v porovnání se stavem před rokem 2004 splnila své cíle.

---

³⁵ Evropský účetní dvůr *Postupy Komise v oblasti kontroly fúzí v EU a antimonopolních řízení: potřeba zvýšení dohledu nad trhem* (2020), odst. 73, dostupné z https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR20_24/SR_Competition_policy_CS.pdf

2. Vztah mezi NSÚ a Komisí, alokace případů

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, výsledkem a cílem decentralizace soutěžního práva EU bylo rozložení kompetencí v jeho veřejnoprávní linii a prosazování mezi Komisí a jednotlivé národní soutěžní orgány, respektive národní soutěžní úřady. K zajištění fungování tohoto systému je naprosto klíčová velmi blízká kooperace unijních i národních soutěžních úřadů. I z tohoto důvodu byla zřízena tzv. Evropská soutěžní síť. V této kapitole se budeme zabývat institucionálním pozadím souběhu národního a unijního soutěžního práva, konkrétně pak vymezením vzájemného postavení národních soutěžních úřadů a Komise a způsobům, jak spolu tyto úřady navzájem spolupracují, dále pak rolí a fungováním Evropské soutěžní sítě a konečně jakým způsobem jsou jednotlivé případy alokovány mezi soutěžní úřady alokovány. Na závěr se pak pokusíme zhodnotit, zda současný stav dovoluje národním soutěžním úřadům a Komisi efektivní spolupráci za účelem jednotného prosazování soutěžního práva.

2.1. Role Komise

Komise si i nadále zachovává výsadní postavení mezi soutěžními orgány v rámci Unie a stále má v oblasti dohledu na dodržování článků 101 a 102 SFEU postavení prvního mezi rovnými.³⁶ Komise má dále v rámci procesu decentralizace zcela zásadní roli, když je to právě ona, která má svým postavením přispět ke zachování soudržnosti celého systému, k čemuž se vyjádřil i SDEU, když například ve věci *Dansk Rørindustri* uvedl „Poslání dohledu, které Komisi svěřují čl. 85 odst. 1 Smlouvy a článek 86 Smlouvy o ES (nyní článek 82 ES), nezahrnuje pouze úkol vyšetřovat a potlačovat individuální porušení, ale obsahuje rovněž povinnost sledovat obecnou politiku směřující k uplatňování zásad stanovených ve Smlouvě v oblasti hospodářské soutěže a orientovat v tomto smyslu jednání podniků (viz výše uvedený rozsudek *Musique Diffusion française a další v. Komise*, bod 105)“³⁷

Hlavním posláním Komise v oblasti soutěžního práva je zajistit, aby hospodářská soutěž na jednotném trhu nebyla narušována, přičemž zodpovědnost za tuto oblast v Komisi spadá pod její útvar Generálního ředitelství COMP, které odpovídá za vypracování politiky v oblasti hospodářské soutěže, vyšetřování

---

³⁶ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. *Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials*. Eight edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 904

³⁷ Rozsudek SDEU ve spojených věcech C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P ze dne 28. června 2005 *Dansk Rørindustri*, odst. 170 odůvodnění.

případů údajného porušení jejích pravidel a přijímání rozhodnutí nutných k její obnově nebo zachování. Za tímto účelem jsou Komisi svěřeny rozsáhlé vyšetřovací pravomoci, jejichž zakotvení nalezneme v nařízení č. 1/2003³⁸. Patří mezi ně zejména oprávnění provádět neohlášené inspekce v prostorách podniků a vyžádat si od podniků veškeré potřebné informace.

2.2. Národní soutěžní úřady při aplikaci soutěžního práva EU

Jak vyplývá z čl. 3 odst. 1 Nařízení č. 1/2003, členské státy, respektive jejich národní soutěžní orgány mají povinnost v případech, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy, aplikovat soutěžní právo EU, přičemž jejich vlastní národní právní úpravu mohou použít nanejvýš vedle něj.

Základní úpravu postavení národních soutěžních orgánů při aplikaci soutěžního práva EU pak nalezneme v čl. 5 nařízení č. 1/2003, který stanoví „*Orgány pro hospodářskou soutěž členských států mají pravomoc používat články 81 a 82 Smlouvy v jednotlivých případech. Za tímto účelem mohou z vlastního podnětu nebo na základě stížnosti přijímat tato rozhodnutí:*

- *požadovat ukončení protiprávního jednání,*
- *nařizovat předběžná opatření,*
- *přijímat závazky,*
- *ukládat pokuty, penále nebo jiné sankce stanovené vnitrostátními právními předpisy.*

*Pokud na základě informací, které mají k dispozici, nejsou splněny podmínky zákazu, mohou také rozhodnout, že není důvod k jejich zásahu“.*³⁹

Tyto základní oprávnění byly následně v případě národních soutěžních úřadů zásadně upraveny a rozšířeny směrnici ECN+, která zavázala členské státy, aby ty národním soutěžním úřadům přiznaly v zásadě obdobné vyšetřovací pravomoci jako Komisi. Národní soutěžní úřady tedy musí být taktéž oprávněny provádět neohlášené inspekce v podnikatelských prostorách podniků⁴⁰ a na základě důvodného podezření i v jiných prostorách, kde se mohou nacházet informace důležité pro prokázání porušení čl. 101 a 102 SFEU⁴¹. Mezi vyšetřovací pravomoci,

³⁸ Čl. 17 až 29 nařízení 1/2003.

³⁹ Čl. 5 nařízení č. 1/2003

⁴⁰ Čl. 6 Směrnice ECN+

⁴¹ Čl. 7 Směrnice ECN+

kterými národní soutěžní úřady disponují, musejí patřit také oprávnění požádat o poskytnutí informací⁴² a předvolat osoby k dotazování.⁴³ Pokud národní soutěžní úřad zjistí porušení článků 101 nebo 102 SFEU, je oprávněn přijmout rozhodnutí, kterým zajistí ukončení protiprávního jednání, přičemž pro tyto případy národním soutěžním úřadům náleží pravomoci obdobné těm, které Komisi přiznává článek 7 nařízení 1/2003, včetně oprávnění ukládat nápravná opatření z hlediska tržního chování nebo opatření strukturální.⁴⁴

2.3. Kooperace mezi Komisí a národními soutěžními úřady

Princip spolupráce mezi Komisí a národními soutěžními úřady je zakotven v čl. 11 nařízení č. 1/2003, přičemž ten v odst. 1 stanoví základní požadavek, že Komise a národní soutěžní úřady musí uplatňovat pravidla hospodářské soutěže Unie v úzké spolupráci. Národní soutěžní úřady a Komise jsou povinny se vzájemně informovat, kdykoli jednají podle čl. 101 a 102 SFEU, a včasně přidělit případ příslušnému soutěžnímu úřadu. Národní soutěžní úřad musí informaci, že jedná podle čl. 101 nebo 102 SFEU, písemně oznámit před nebo nejpozději neprodleně po zahájení prvního formálního vyšetřovacího opatření. Národní soutěžní úřad je pak také povinen nejpozději 30 dní před přijetím rozhodnutí, kterým aplikuje čl. 101 či 102 SFEU nebo ukládá povinnost ukončit protiprávní stav, zaslat Komisi návrh svého rozhodnutí, včetně důkazů k posouzení případu.⁴⁵ Komise následně může vydat písemné vyjádření k případu nebo dokonce i rozhodnout o zahájení vlastního řízení⁴⁶.

Čl. 16 nařízení č. 1/2003 pak stanoví, že okamžikem zahájení řízení ze strany Komise za účelem přijetí rozhodnutí se národní soutěžní orgány zprošťují povinnosti a zároveň i ztrácejí příslušnost k aplikaci čl. 101 a 102 SFEU.⁴⁷ Toto dále rozvádí Komise ve svém sdělení o spolupráci v rámci sítě orgánů pro hospodářskou soutěž, kde uvádí, že národní soutěžní úřady nemohou jednat na základě stejného právního základu proti stejné dohodě (dohodám) nebo praktikám stejného podniku (podniků) na stejném geografickém a relevantním výrobovém

---

⁴² Čl. 8 Směrnice ECN+

⁴³ Čl. 9 Směrnice ECN+

⁴⁴ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. *Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials*. Eight edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 1009-1010

⁴⁵ KINDL, J. a kol. *Soutěžní právo*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s 725

⁴⁶ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. *Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials*. Eight edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 1015

⁴⁷ Čl. 11 odst. 6 nařízení č. 1/2003

trhu⁴⁸. Komise může své řízení zahájit v jakékoli fázi jím vedeného vyšetřování. Akt zahájení řízení Komisí je nutné odlišovat od situace, kdy Komise pouze obdrží stížnost, která slouží pouze jako podnět, a tedy sama o sobě nezbavuje národní soutěžní orgány příslušnosti, respektive povinnosti, aplikovat čl. 101 a 102 SFEU. Jakmile Komise zahájí své vlastní řízení, národní soutěžní orgány již nemohou v téže věci zahájit řízení týkající se aplikace čl. 101 a 102 SFEU. Ustanovení čl. 6 je tedy poměrně mocným nástrojem, který má Komise k dispozici a který jí umožňuje předcházet situacím, kdy by národní soutěžní orgán přijal rozhodnutí, které by bylo v rozporu s názorem Komise, čímž přispívá k jednotnosti a stabilitě systému. Národní soutěžní úřady s Komisí kooperují i oblasti šetření, kde ty mají povinnost provést nezbytná šetření pro účely rozhodování komise a asistovat při šetření u jednotlivých podniků, které provádí přímo Komise. Mezi oprávnění národních soutěžních úřadů můžeme zařadit zejména vyměňování dokumentů a informací nutných pro rozhodování v konkrétní věci, a to jak vůči Komisi, tak s ostatními národními soutěžními úřady. Národní soutěžní úřady jsou oprávněny konzultovat s Komisí jakýkoli případ, kde dochází k aplikaci unijního práva, přičemž toto oprávnění může mít zásadní význam i tam, kde národní soutěžní úřad rozhoduje o zamítnutí stížnosti nebo zastavení řízení.⁴⁹

2.3.1. Poradní výbor pro restriktivní praktiky

Spolupráce národních soutěžních úřadů a Komise má pak i institucionální rámec v podobě Poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení, který se skládá ze zástupců národních soutěžních úřadů.⁵⁰ Komise tento výbor konzultuje před přijetím jakéhokoli rozhodnutí ve smyslu článků 7, 8, 9, 10, 23, čl. 24 odst. 2 a čl. 29 odst. 1 nařízení 1/2003⁵¹. Samotná konzultace může proběhnout buď na zasedání poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení nebo písemně, přičemž písemná konzultace může proběhnout jen v případě, že žádný z členských států nepožádá o svolání zasedání.⁵² Zasedání Poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení svolává Komise, která mu rovněž předsedá. Komise musí o svolání zasedání nejprve vydat oznámení, jehož

---

⁴⁸ Oznámení ECN: Sdělení Komise o spolupráci v rámci sítě orgánů pro hospodářskou soutěž, ÚV C 101, ze dne 27. dubna 2004, odst. 51

⁴⁹ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. *Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials*. Eight edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 1015

⁵⁰ KINDL, J. a kol. *Soutěžní právo*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s 724

⁵¹ Čl. 14 odst. 1 nařízení č. 1/2003

⁵² Čl. 14 odst. 4 nařízení č. 1/2003

součástí je vylíčení konkrétního případu, označení nejdůležitějších důkazů a předběžný návrh rozhodnutí. Poradní výbor pro restriktivní praktiky a dominantní postavení k návrhu rozhodnutí zaujme stanovisko.⁵³ Komise k tomuto stanovisku ve svém rozhodnutí přihlédne, přičemž sdělí, jakým způsobem s ním naložila.⁵⁴ Předmětem zasedání Poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení mohou být také případy aplikace čl. 101 a 102 SFEU, které jsou řešeny národními soutěžními úřady, přičemž tyto na pořad jednání zařazuje Komise. Činí tak z vlastního uvážení nebo na žádost příslušného národního soutěžního úřadu, přičemž důvodem pro takovou žádost může být zejména záměr Komise předmětný případ převzít. V každém případě o zařazení takového bodu na pořad zasedání musí být příslušný národní soutěžní úřad předem informován. Poradní výbor pro restriktivní praktiky a dominantní postavení v takovém případě na rozdíl od případů, které řeší Komise, nezaujímá stanovisko. Poradní výbor pro restriktivní praktiky a dominantní postavení konečně může sloužit také jako konzultační orgán pro obecné otázky z oblasti hospodářské soutěže.⁵⁵ Kromě Poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení je pro spolupráci národních soutěžních orgánů klíčová tzv. Evropská soutěžní síť, o které ještě bude řeč později.

2.3.2. Rozhodování o aplikaci soutěžního práva Unie

Komisi je oproti ostatním národním soutěžním orgánům svěřeno vedoucí postavení, když zahájí-li Komise řízení v nějaké věci, zároveň tím národní soutěžní úřad ztrácí oprávnění vést v této věci řízení sám; jednal-li však v této věci národní soutěžní úřad, Komise zahájí své řízení až po konzultaci s takovým národním soutěžním úřadem⁵⁶. Taktéž rozhoduje-li národní soutěžní úřad o nějakém jednání podle čl. 101 a 102 SFEU, nemohou se ve svém rozhodnutí odchýlit od právního názoru, který v téže věci již přijala Komise.⁵⁷

Komise má rovněž pravomoc rozhodnout o tom, že určité jednání není porušením soutěžního práva Evropské unie, respektive že se na určité jednání čl. 101 SFEU nepoužije, ať už proto, že předmětné jednání nenaplňuje podmínky pro aplikaci ustanovení čl. 101 odst. 1 SFEU, anebo naopak jsou zde dány podmínky pro aplikaci čl. 101 odst. 3 SFEU. Obdobně může komise postupovat

---

⁵³ Čl. 14 odst. 3 nařízení č. 1/2003

⁵⁴ Čl. 14 odst. 5 nařízení č. 1/2003

⁵⁵ Čl. 14 odst. 7 nařízení č. 1/2003

⁵⁶ Čl. 11 odst. 6 nařízení 1/2003

⁵⁷ Čl. 16 odst. 2 nařízení 1/2003

i v případě rozhodování o neaplikování čl. 102 SFEU.⁵⁸ Toto oprávnění slouží jako další prostředek, který má Komise k dispozici za účelem zajištění jednotnosti celého systému, přičemž cílem tohoto oprávnění má být objasnění sporů, které se mohou objevovat v souvislosti s aplikací unijního soutěžního práva.⁵⁹

Neshledá-li Komise porušení unijního soutěžního práva nebo neuzavře-li své řízení rozhodnutím o použití závazků v souladu s čl. 9 nařízení č. 1/2003, pak případ pouze uzavře, tedy ve věci nerozhoduje meritorně. Jestliže bylo řízení zahájeno na základě stížnosti, pak pouze vydá rozhodnutí o odmítnutí takové stížnosti, přičemž ani toto nelze považovat za rozhodnutí meritorní⁶⁰. Komise ale i národní soutěžní orgány mají tedy i nadále ve věci zahájit řízení a rozhodnout.

Co se týče národních soutěžních úřadů, ty jsou oprávněny deklarovat a sankcionovat porušení soutěžního práva EU, nicméně nemohou deklarovat, že se o porušení unijního soutěžního práva v konkrétní věci nejedná. Jestliže na základě jim dostupných informací tedy není možné rozhodnout o porušení unijního soutěžního práva, národní soutěžní úřady rozhodnou pouze o tom, že zde není důvod k jejich zásahu.⁶¹ Tento postup byl aprobován i SDEU v rozhodnutí *Tele2 Polska*⁶², kde Polský národní soutěžní úřad řešil případ možného zneužití dominantního postavení za paralelní aplikace jak národního, tak unijního soutěžního práva. Polský soutěžní úřad zde vydal rozhodnutí, kde konstatoval, že k porušení národního práva nedošlo, nicméně ve vztahu k unijnímu soutěžnímu právu se omezil pouze na vyjádření názoru o bezpředmětnosti svého rozhodnutí, tedy meritorně rozhodl pouze o právu národním. Předmětná společnost, jejíhož jednání se dané řízení před Polským soutěžním orgánem týkalo, toto rozhodnutí napadla, neboť se domnívala, že Polský právní řád vyžadoval, aby se řízení před národním soutěžním orgánem skončilo meritorním rozhodnutím i v případě, kdy zneužití dominantního postavení nebylo prokázáno, přičemž Polsky právní řád aplikaci tohoto ustanovení i na rozhodování podle čl. 102 nikterak nevyklučoval.⁶³ SDEU následně v odpovědi na předběžné otázky položené mu Nejvyšším soudem

---

⁵⁸ Čl. 10 nařízení 1/2003

⁵⁹ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 184

⁶⁰ Čl. 7 odst. 2 Nařízení komise č. 773/2004 o vedení řízení Komise podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES

⁶¹ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 184-185

⁶² Rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-375/09 ze dne 3. května 2011 – *Tele2 Polska*

⁶³ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 185

Polska (*Sąd Najwyższy*) judikoval, že „článek 5 nařízení (nařízení 1/2003) musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, pokud za účelem použití článku 102 SFEU zkoumá, zda jsou splněny podmínky pro použití tohoto článku a v návaznosti na tento přezkum je toho názoru, že ke zneužívajícímu jednání nedošlo, mohl přijmout rozhodnutí, že uvedený článek porušen nebyl.“⁶⁴ SDEU taktéž uvedl, že „čl. 5 druhý pododstavec nařízení je přímo použitelný a brání použití pravidla vnitrostátního práva, které stanoví ukončení řízení vedeného podle článku 102 SFEU rozhodnutím, že k porušení uvedeného článku nedošlo.“⁶⁵

2.4. ECN, tedy Evropská soutěžní síť

Již v první kapitole jsme mluvili o tom, že výsledkem decentralizace bylo mimo jiné i to, že v rámci veřejného vymáhání soutěžních pravidel EU Komise nyní provádí jen malý podíl všech řízení o porušení čl. 101 a 102 SFEU, které jsou v unii řešeny. Drtivá většina řízení je tedy vedena soutěžními úřady jednotlivých členských států. V takto různorodém systému je o to důležitější vzájemná spolupráce všech soutěžních úřadů, přičemž právě proto byla založena Evropská soutěžní síť, která má pomoci zachovat konzistentnost a efektivitu rozhodování napříč soutěžními úřady v rámci EU.⁶⁶

Členem ECN je jednak Komise, jednak jejími členy jsou orgány, které jednotlivé členské státy, v souladu s čl. 35 odst. 1 nařízení 1/2003, označí za vnitrostátní soutěžní úřady. Takto označené orgány poté odpovídají za dodržování nařízení, respektive za řádné uplatňování a používání čl. 101 a 102 SFEU. Nařízení 1/2003 výslovně připouští, aby soutěžními úřady mohly být i soudy.⁶⁷ Jednotliví členové ECN jsou na sobě nezávislí, přičemž vzájemné vztahy jsou založeny na vzájemné rovnosti. Toto v zásadě má platit i na vztahy jednotlivých vnitrostátních soutěžních úřadů a Komise, byť její postavení je i nadále mimořádné, což je konečně reflektováno i ve Společném prohlášení Rady a Komise⁶⁸, kde je Komise označena jako strážce Smluv s konečnou odpovědností za rozvoj soutěžní politiky

---

⁶⁴ Rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-375/09 ze dne 3. května *Tele2 Polska*, odst. 30 odůvodnění

⁶⁵ Tamtéž, odst. 35 odůvodnění

⁶⁶ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 14

⁶⁷ Čl. 35 odst. 1 nařízení č. 1/2003

⁶⁸ Joint statement of the Council and the Commission on the functioning of the Network of Competition Authorities [Společné prohlášení Rady a Komise o fungování sítě orgánů pro hospodářskou soutěž]

EU a za zajištění její účinnosti a konzistentnosti, přičemž proto disponuje nikoli shodnými pravomocemi oproti národním soutěžním úřadům. Tyto pravomoci však musí vykonávat a své povinnosti plnit pouze s nejvyšším ohledem na spolupráci v rámci ECN.⁶⁹

K povaze ECN se taktéž vyjádřila Komise ve svém Sdělení o spolupráci v rámci sítě orgánů pro hospodářskou soutěž⁷⁰, kde uvedla „*Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž a Komise společně vytvářejí síť orgánů veřejné moci, v rámci níž jednají ve veřejném zájmu a úzce spolupracují za účelem ochrany hospodářské soutěže. Síť představuje fórum pro diskusi a spolupráci při uplatňování a prosazování soutěžní politiky Společenství. Poskytuje rámec pro spolupráci evropských orgánů pro hospodářskou soutěž v případech, kdy se uplatňují čl. 101 a 102 SFEU a je základem pro vytváření a udržování společné kultury hospodářské soutěže v Evropě. Tato síť se nazývá Evropská síť pro hospodářskou soutěž.*“⁷¹

2.4.1. Funkce ECN

ECN má v zásadě za úkol plnit 3 základní funkce. Prvním úkolem ECN je zajistit efektivní alokaci případů tak, aby se pokud možno každým jedním případem zabýval vždy pouze jeden soutěžní úřad, který má nejlepší předpoklady k odstranění vzniklého porušení, a zároveň aby tento soutěžní úřad mohl v rámci předmětného řízení, respektive šetření, požádat o spolupráci ostatní členy ECN o provedení určitých vyšetřovacích úkonů. Za tímto čelem má také ECN sloužit jako místo pro efektivní výměnu informací. Druhou, neméně důležitou, funkcí ECN je zajistit jednotu rozhodování napříč jednotlivými členskými soutěžními orgány v rámci Unie. Konečnou třetí funkcí ECN je přispět k vytvoření „společné evropské soutěžní kultury“, respektive sjednotit přístup k právu hospodářské soutěže napříč členskými státy.

2.4.2. Provádění vyšetřovacích úkonů v rámci ECN

Čl. 22 nařízení č. 1/2003 umožňuje, aby národní soutěžní úřad na svém území prováděl „*jakékoli kontroly nebo jiná vyšetřovací opatření v souladu s vnitrostátními právními předpisy jménem a na účet orgánu pro hospodářskou soutěž jiného členského státu za účelem zjištění, zda došlo k jednání v rozporu s*

---

⁶⁹ Tamtéž, bod 9

⁷⁰ Oznámení ECN: Sdělení Komise o spolupráci v rámci sítě orgánů pro hospodářskou soutěž, ÚV C 101, ze dne 27. dubna 2004, odst. 1

⁷¹ Tamtéž.

články 81 nebo 82 Smlouvy. *Výměna a použití zjištěných informací musí probíhat v souladu s článkem 12.*⁷² K tomuto pak směrnice ECN+ stanoví požadavek na členské státy, aby ty zajistily, že při provádění kontroly a dotazování dožádaným národním soutěžním úřadem se mohou osoby zmocněné nebo jmenované žádajícím vnitrostátním soutěžním úřadem účastnit pod dohledem úředníků dožádaného vnitrostátního soutěžního orgánu této kontroly a aktivně mu při kontrole nebo dotazování napomáhat. Poskytnutí pomoci s provedením vyšetřovacích úkonů na základě žádosti jiného vnitrostátního soutěžního úřadu se liší od provedení vyšetřovacích úkonů na základě žádosti Komise v tom, že národní soutěžní orgán má povinnost Komisi vyhovět, kdežto žádosti jiného vnitrostátního soutěžního orgánu má pouze možnost vyhovět. Odmítnutí žádosti by však přicházelo do úvahy v zásadě jen za zcela specifických okolností.⁷³

2.4.3. **Vzájemná výměna informací v rámci ECN**

Pravomoc soutěžních orgánů a Komise ke vzájemné výměně informací je pak zakotvena v čl. 12 odst. 1 nařízení č. 1/2003, když ten stanoví, že takto získané informace o skutkových i právních skutečnostech mohou být použity jako důkazy, přičemž toto oprávnění se vztahuje i na důvěrné informace. Použití takto získaných informací jako důkazů pak upravuje odst. 2 téhož ustanovení, které jej omezuje pouze na situace, které přímo souvisejí, respektive se přímo týkají věci, pro kterou byly původně získány předávajícím orgánem a případně mohou tyto informace být použity i jako důkazy při souběžné aplikaci národních pravidel soutěžního práva, ale to jen tehdy, pokud by tento postup nevedl k odlišnému výsledku.⁷⁴ K přípustnosti použití těchto důkazů se vyjádřil i SDEU ve svém rozhodnutí ve věci *FSL Holdings*⁷⁵, kde uvedl „*Jak uvedla generální advokátka v bodě 45 svého stanoviska, článek 12 nařízení č. 1/2003 sleduje zvláštní cíl usnadnit a podporovat spolupráci orgánů v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž tím, že usnadní výměnu informací. Za tímto účelem stanoví ve svém odstavci 1, že pro účely použití článků 101 a 102 SFEU jsou Komise a orgány pro hospodářskou soutěž členských států oprávněny vzájemně si sdělovat a užívat jako důkazy jakékoli skutkové nebo právní skutečnosti, včetně důvěrných informací, přičemž zároveň upřesňuje,*

⁷² Čl. 22 odst. 1 nařízení č. 1/2003

⁷³ Michal Petr in Petr, M. *Modernizace komunitárního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s 110

⁷⁴ Čl. 12 odst. 1 a 2 nařízení č. 1/2003

⁷⁵ Rozhodnutí SDEU ve věci C-469/15 P ze dne 27. dubna 2017 *FSL Holdings a další v Komise*

zejména v odstavci 2, podmínky za kterých mohou být tyto informace použity. Z těchto ustanovení tedy nelze vyvodit, že představují vyjádření obecnějšího pravidla, které by zakazovalo Komisi použít informace předané jinými vnitrostátními orgány než orgány pro hospodářskou soutěž členských států, pouze z důvodu, že byly získány za jiným účelem. ... Pokud jde o argument navrhovatelek, podle kterého by použití těchto dokumentů k jinému účelu, než pro jaký byly shromážděny, mohlo nenapravitelně narušit právo na obhajobu, je třeba připomenout, že zásada, která platí v unijním právu, je zásada volného hodnocení důkazů a jediným náležitým kritériem pro posouzení předložených důkazů je jejich věrohodnost“⁷⁶

Nařízení stanovuje ještě zvláštní omezení použití vyměněných informací jako důkazů při ukládání sankcí fyzickým osobám. Ty mohou být v takovém případě použity pouze tehdy, jestliže právní řád předávajícího státu za porušení čl. 101 a 102 SFEU sám stanoví sankce obdobné. Toto v praxi znemožňuje národním soutěžním úřadům, které nejsou oprávněny v konkrétním případě k uložení sankce fyzické osobě, předat informace o takovém porušení jinému soutěžnímu úřadu, který by takovým oprávněním disponoval. Toto se ale nepoužije v případě, že informace předávající stát získal způsobem, který poskytuje stejnou míru ochrany práva na obhajobu fyzických osob, jaké tyto osoby požívají podle práva státu, které takové informace přijímá. Zároveň se toto omezení nepoužije v případě, kdy jsou sankce ukládány podnikům, tedy nikoli fyzickým osobám.⁷⁷

Je nutné zmínit, že výše popsaný systém není v žádném případě bezchybný. Obzvláště problematické pak jsou rozdílné přístupy právních řádů členských států v oblasti ochrany některých informací, například v rámci důvěrných informací vyměňovaných mezi právní zástupcem a jeho klientem. Tyto rozdíly mohou zapříčinit situaci, kde přijímající soutěžní úřad bude v řízení využívat informace, které by podle vlastního vnitrostátního práva nebyl schopen získat.⁷⁸ Sama Komise ve své zprávě o fungování nařízení č. 1/2003 naopak uvádí, že například článek 12 odst. 3 předmětného nařízení, který se zabývá právě omezením výměny informací

---

⁷⁶ Tamtéž, odst. 34, 35 a 38 odůvodnění.

⁷⁷ Čl. 12 odst. 3 nařízení č. 1/2003

⁷⁸ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials. Eighth edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 1012

týkajících se fyzických osob, je příliš „svazující“ a brání efektivnímu prosazování soutěžního práva v unii.⁷⁹

2.4.4. Role ECN při aplikaci programů shovívavosti

V Evropské unii dnes provádí shovívavosti každý členský stát, děje se však tomu pouze na národní úrovni. Vzhledem k tomu, že dosud nebyl vytvořen žádný celoevropský systém, nelze považovat žádost o aplikaci programu shovívavosti podanou u soutěžního orgánu jednoho členského státu za žádost podanou u orgánu jakéhokoli jiného členského státu. Jestliže tedy podnik chce požádat o shovívavost, musí z opatrnosti podat takovou žádost u každého soutěžního orgánu, který je oprávněný k aplikaci čl. 101 SFEU na území, jehož se protiprávní jednání týká, a které lze považovat za nejlépe umístěné. Vzhledem k významu načasování ve většině programů shovívavosti je vhodné, aby žadatelé podali žádosti o shovívavost u příslušných orgánů současně. Soutěžní úřad, který zahajuje vyšetřování na základě informací z žádosti o shovívavost, je o tom povinen informovat ostatní členy ECN. Obdobnou povinnost informovat má i Komise vůči národním soutěžním úřadům v rámci ECN. Ti pak nesmějí takovou informaci použít jako důvod pro zahájení vlastního vyšetřování, a to ani podle jejich vnitrostátního práva.⁸⁰ Tím ovšem není dotčeno právo národních soutěžních orgánů, případně Komise, zahájit řízení na základě informací získaných jiným způsobem než skrze takovou výměnu informací v rámci ECN, tedy i například z informací poskytnutých jim jiným žadatelem o shovívavost. Jiné informace mohou být v rámci ECN sdíleny v zásadě pouze se souhlasem žadatele o shovívavost, nicméně z tohoto pravidla existují výjimky. Souhlas se nevyžaduje například tehdy, kdy přijímající orgán obdržel žádost o aplikaci programu shovívavosti týkající se stejného protiprávního jednání od téhož žadatele jako předávající orgán za předpokladu, že v době předávání informací nemá žadatel možnost vzít zpět informace, které tomuto přijímajícímu orgánu předložil.

Tento systém má však mnoho nevýhod. Žadatel o shovívavost nemůže s jistotou říct, který soutěžní úřad se bude případem zabývat, a tedy je proto nejvhodnější podat svoji žádost u každého soutěžního orgánu, který by mohl

---

⁷⁹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 29. dubna 2009 Zpráva o fungování Nařízení č. 1/2003, KOM (2009) 206 v konečném znění

⁸⁰ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials. Eighth edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 1013

vést řízení proti žadateli, respektive proti kartelu, jehož byl žadatel členem. Tento postup však nemusí být vždy možný, neboť každý členský stát má své programy shovívavosti nastaveny odlišně, přičemž problém nastává zejména v případech, kdy jsou tyto podmínky ve vzájemném rozporu. Příkladem toho může být situace, kdy žadatel je podle podmínek prvního programu shovívavosti povinen ukončit svoji účast v kartelu nejpozději současně s podáním žádosti o aplikaci programu shovívavosti, zatímco podmínky jiného programu shovívavosti by požadovaly, aby žadatel ve svém protiprávním jednání pokračoval tak, aby jeho jednáním nebylo ohroženo vyšetřování.⁸¹ Za účelem zmírnění důsledků absence jednotného programu shovívavosti ECN zvažovala vícero možností centralizace. Jedním z nich byl systém vzájemného uznávání. Ten by fungoval tak, že jestliže by jeden soutěžní orgán přiznal žadateli v rámci programu shovívavosti imunitu nebo snížení sankce, pak by byly tyto výsady uznány i všemi ostatními členy ECN. Druhým návrhem bylo zřízení tzv. „*One Stop Shop*“ systému, tedy plně centralizovaného systému, kde by se veškeré žádosti o aplikaci programu shovívavosti podávaly přímo Komisi a v případě, že by byl později případ alokován na jiný soutěžní úřad, případně úřady, pak by žádost byla postoupena společně s případem příslušnému soutěžnímu úřadu. Třetí možností byl systém analogický tomu, který funguje v režimu nařízení o spojování podniků⁸². Ta počítala s vypracováním kritérií příslušnosti pro rozdělování případů mezi orgány, přičemž by se žadatelé obraceli na ty, které by se jejich případem zabývaly. Při bližším zkoumání se však všechny tyto varianty ukázaly jako velmi problematické a v zásadě nerealizovatelné. ECN tedy namísto snahy o přímou harmonizaci, respektive centralizaci postupu, zvolila cestu Modelového programu shovívavosti, jehož účelem bylo vytvoření základního standardu, které by měli všichni členové ECN dodržovat. Zprvu se toto řešení zdálo jako velmi úspěšné, když tento modelový program podpořil členské státy v pracích na vlastních programech shovívavosti, nicméně se touto cestou nepodařilo vyřešit problém s jejich přílišnou různorodostí. Modelový program shovívavosti se také nesetkal s vřelým přijetím ze strany SDEU, který svoji kritiku vyjádřil nejprve v rozhodnutí ve věci *Pfleiderer*⁸³, kde uvedl, že Modelový program shovívavosti není nikterak závazný pro soudy členských států. V rozhodnutí ve věci *DHL* pak

---

⁸¹ Gauer, C., Jaspers, M. *Designing a European Solution for a „One Stop Leniency Shop“* [2006] ECLR, s 686.

⁸² Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Nařízení ES o spojování)

⁸³ Rozhodnutí SDEU ve věci C-360/09 ze dne 14. června 2011 *Pfleiderer v Bundeskartellamt*

SDEU ve své kritice pokračoval, když uvedl, že „*ustanovení práva Unie, zejména článek 101 SFEU a nařízení č. 1/2003 musí být vykládány v tom smyslu, že nástroje zavedené v rámci ESHS, zejména v rámci vzorového programu shovívavosti ESHS, nejsou pro vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž závazné.*“⁸⁴ SDEU v tomto rozhodnutí dále uvedl, že zde není jakýkoli právní vztah mezi žádostí o shovívavost podanou ke Komisi a zjednodušenou žádostí adresovanou soutěžnímu úřadu členského státu, přičemž uvedl „*Tento systém je totiž založen na zásadě, podle níž na unijní úrovni neexistuje jednotná žádost o shovívavost nebo „hlavní“ žádost předložená souběžně s „vedlejšími“ žádostmi, nýbrž žádosti o ochranu před pokutami předkládané Komisi a zjednodušené žádosti předkládané vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž, jejichž posouzení náleží výlučně orgánu, kterému je tato žádost určena.*“⁸⁵ Národní soutěžní orgán zároveň není povinen se v této věci doptávat Komise neboť „*Za takových podmínek musí podnik, který u vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž žádá o shovívavost, zajistit, aby žádná z jím předkládaných žádostí neobsahovala nejasnosti ohledně jejího rozsahu, a to zejména proto, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž nejsou povinny posoudit zjednodušenou žádost ve světle žádosti o ochranu před pokutami předloženou Komisi.*“⁸⁶

Zlepšení v tomto ohledu přinesla směrnice ECN+, která přinesla určitý stupeň harmonizace programů shovívavosti, když vyžaduje po členských státech, aby ty zavedly programy shovívavosti cílené na odhalování „tajných kartelů“, přičemž stanoví jejich základní rámec. Směrnice ECN+ v oblasti programů shovívavosti v zásadě přebírá základní principy Modelového programu shovívavosti, které jsou zase odrazem přístupu, který praktikuje Komise. Vnitrostátní programy shovívavosti tedy musejí například poskytovat podnikům plnou imunitu, co se týče pokut, jestliže tyto podniky oznámily svoji účast na tajném kartelu a poskytly dostatek informací k provedení neohlášené kontroly nebo zjištění protiprávního jednání⁸⁷. I přes jistě pozitivní efekt, ani směrnice ECN+

---

⁸⁴ Rozhodnutí Soudního Dvora EU ve věci C-428/14 ze dne 20. ledna 2016 *DHL a další v Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato*, odst. 44 odůvodnění.

⁸⁵ Tamtéž, odst. 61 odůvodnění.

⁸⁶ Tamtéž, odst. 64 odůvodnění.

⁸⁷ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials. Eighth edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 1014

dosud nevyřešila problémy a je na dalším vývoji právního řádu, jak na Evropské, tak vnitrostátní úrovni, aby se k těmto postavil.

2.5. Alokace případů

Systém alokace případů je popsán ve Sdělení Komise o spolupráci v rámci sítě orgánů pro hospodářskou soutěž, které blíže specifikuje podmínky spolupráce a způsob přidělování případů příslušným soutěžním orgánům. Případy, které se týkají aplikace čl. 101 a 102 SFEU, mohou být projednávány zásadně:

- jedním soutěžním úřadem, případně za součinnosti s jinými národními soutěžními úřady; nebo
- souběžně několika národními soutěžními úřady; nebo
- Komisí.

Komise je příslušná k projednávání porušení soutěžního práva s unijním dosahem vždy. Naopak příslušnost národních soutěžních úřadů je poměrně flexibilní a je odvislá od zásady, že konkrétní věc by měl projednávat takový národní soutěžní úřad, který k ní má věcně i územně nejbližší, tzv. *best placed*, tedy je dobře umístěn k projednání konkrétního případu. Tato zásada je dále modifikována o podmínku, že rozhodující soutěžní úřad musí být zároveň schopen efektivně ukončit porušování, a to jak samostatně, tak případně ve spolupráci s Komisí⁸⁸.

Aby byl nějaký soutěžní úřad považován za dobře umístěný, musí splňovat 3 základní podmínky. První podmínkou je, že předmětná konkrétní dohoda nebo praktika má podstatný, přímý, skutečný nebo předvídatelný negativní vliv na hospodářskou soutěž v místě, které spadá do území působnosti předmětného národního soutěžního úřadu, je zde implementována nebo má původ na tomto území. Předmětný národní soutěžní úřad dále musí být schopen sám, případně za asistence ostatních soutěžních orgánů, shromáždit důkazy o porušování v nutném rozsahu tak, aby mohl takové porušování prokázat. Konečně musí splňovat i třetí podmínku, tedy musí být schopen efektivně ukončit porušování soutěže a vydat příkaz k ukončení předmětného protiprávního jednání, a to opět buď sám nebo paralelně s ostatními soutěžními orgány. Pokud nastane situace, že podmínky dobře umístěného soutěžního úřadu splňuje více národních soutěžních úřadů současně, pak by měl řízení vést pouze jeden z nich, jestliže to postačuje k ukončení

---

⁸⁸ KINDL, J. a kol. Soutěžní právo. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s 723

porušování unijních soutěžních předpisů. Nicméně v případě, kdy žádný národní soutěžní úřad sám nepostačuje, pak by věc měla být projednávána několika národními soutěžními úřady současně, přičemž ty by měly koordinovat jejich postup a pokud možno zvolit si „vedoucí“ soutěžní úřad, který projednávání případu povede. Problém ale může nastat v případě, kdy dojde ke sporu mezi více dobře umístěnými národními soutěžními úřady o to, který z nich by měl případ projednávat, případně, který z nich by měl být „vedoucím“ úřadem pro vyšetřování, neboť zde není stanoven žádný formální postup pro vyřešení takového sporu.⁸⁹ V takovém případě Komise předpokládá, že tento spor bude vyřešen na základě společného jednání mezi stranami sporu.⁹⁰ Případy, kdy v téže věci vede řízení více národních soutěžních úřadů jsou však velmi výjimečné. Čl. 13 nařízení č. 1/2003 navíc stanoví, že pokud v téže věci již vede řízení soutěžní orgán, je zde důvod pro přerušení řízení v téže věci ostatními soutěžními orgány, případně pro odmítnutí stížnosti; toto ustanovení nicméně k přerušení řízení, respektive odmítnutí stížnosti, tyto orgány nezavazuje.

Komise je zvláště dobře umístěným, tedy tzv. *particularly well placed*, soutěžním orgánem v případech, které se týkají dohod nebo jednání, které buď ovlivňuje hospodářskou soutěž na území tří a více členských států, nebo jde o jednání, které spadá pod ustanovení práva EU, které může být aplikováno výlučně nebo efektivněji Komisí, nebo je zde nějaký unijní zájem, například je to vhodné pro vytvoření soutěžní politiky Unie.⁹¹ Komise neprojednává každý případ a je oprávněna si vymezit priority.

V praxi alokace případů probíhá tak, že příslušný soutěžní orgán, tedy národní soutěžní úřad nebo Komise, který je dobře umístěný a má zájem o to věc projednat, tento svůj zájem oznámí ostatním soutěžním orgánům v rámci ECN, a to sice pomocí standardizovaného elektronického formuláře. Pokud by svůj zájem projevil ve stejné věci více členů ECN, tento spor by měl být odstraněn bilaterálním jednáním.⁹² Aby byla zajištěna co nejvyšší rychlost alokace případů,

---

⁸⁹ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials. Eight edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 1010

⁹⁰ Commission staff working paper accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament and Council - Report on the functioning of Regulation 1/2003 [Pracovní dokument Komise, doplňující sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Zpráva o fungování Nařízení č. 1/2003]. SEC (2009) 574 final, 29. dubna 2009, s. 64

⁹¹ Jones, A., Sufrin, B., Dunne, N. Jones & Sufrin's EU Competition Law Text, Cases and Materials. Eight edition. Oxford: Oxford University Press, 2023, s 1011

⁹² Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 253

kteřá není obvykle delší než 2 měsíce, národní soutěžní úřady mají povinnost v souladu s čl. 11 odst. 3 nařízení č. 1/2003 informovat Komisi a ostatní národní soutěžní úřady před nebo bezodkladně po provedení prvního formálního vyšetřovacího úkonu. Komise je zároveň povinna poskytnout národním soutěžním úřadům kopie dokumentů, které získala výkonem svých pravomocí, které jí svěřuje nařízení č. 1/2003. Jakmile byl případ alokovan, tak by již nemělo docházet k jeho relokaci, vyjma případů, kde dojde k zásadní změně v okolnostech případu v průběhu řízení.

2.5.1. Vybraná judikatura evropských soudů z oblasti alokace

Alokace případů byla předmětem několika rozhodnutí unijních soudů, přičemž mezi významná patří například rozhodnutí ve věci *Trajektna Iuka Split*⁹³, kde SDEU judikoval „*Hospodářské subjekty, které se údajně staly obětí protiprávního jednání, navíc nemohou považovat Komisi za odvolací orgán, který by mohl zrušit rozhodnutí vnitrostátního orgánu, jenž nevyhověl jejich stížnosti. Přezkum rozhodnutí orgánů pro hospodářskou soutěž členských států přísluší pouze vnitrostátním soudům, které plní zásadní funkci při uplatňování pravidel hospodářské soutěže EU.*“⁹⁴ SDEU se v této věci dále vyjádřil k otázce následného zpochybňování příslušnosti národního soutěžní úřadu k projednání věci tak, že jestliže žalobkyně sama podala stížnost k určitému národnímu soutěžnímu úřadu, tak musela být sama přesvědčená, že tento národní soutěžní úřad je dobře umístěný pro projednání stížnosti a nyní tedy nemůže zpochybňovat svoji vlastní volbu z důvodu, že není spokojena s konečným rozhodnutím daného národního soutěžního úřadu. „*Komisi nepřísluší schvalovat či neschvalovat procesní volbu žalobkyně.*“⁹⁵

Velmi důležité je pak i rozhodnutí ve věci *France Télécom*, kde Triunál zamítl žaloby pro rozhodnutím Komise o provedení šetření v sídle společnosti France Télécom, na jejíž jednání nejprve obdržel stížnost francouzský národní soutěžní úřad, který však ve věci odmítl vydat předběžné opatření, nicméně vyjádřil svůj záměr věc projednat. Komise nicméně následně sama započala vlastní řízení a vydala rozhodnutí o šetření na místě, které následně společnost napadla u

---

⁹³ Rozhodnutí Tribunálu ve věci T-70/15 ze dne 30. září 2016 *Trajektna Iuka Split d.d. v. European Commission*

⁹⁴ Tamtéž, odst. 34 odůvodnění

⁹⁵ Tamtéž, odst. 42 odůvodnění.

Tribunálu žalobou. Jedním ze zásadních argumentů, které žalobkyně uvedla měla být i skutečnost, že podle Sdělení komise o spolupráci v rámci Sdělení Komise o spolupráci v rámci sítě orgánů pro hospodářskou soutěž byl francouzský soutěžní úřad dobře umístěný k projednání věci a navíc se předmětnou věcí již začal zabývat, čímž podle názoru žalobkyně Komise ztratila oprávnění kontrolu provést. K tomuto Tribunál uvedl „*Bod 8 tohoto oznámení, na který žalobkyně odkazuje, skutečně stanoví podmínky, za kterých může být určitý orgán považován za vhodný k projednání věci. Použití slovesa „moci“ však naznačuje, že se jedná o pouhou možnost rozdělení povinností, kterou však nelze považovat za povinnost Komise, aby určitý případ neprojednala nebo nevyšetřila, pokud jsou podmínky uvedené v bodu 8 splněny. Krom toho si na základě bodu 5 oznámení ponechává každý člen sítě veškerou volnost, aby rozhodl, zda bude, nebo nebude šetřit určitý případ, a bod 55 stanoví v souladu čl. 11 odst. 6 nařízení č. 1/2003, že Komise každopádně může převzít věc, kterou projednává vnitrostátní orgán. Komise tedy musí mít rovněž pravomoc kontrolu provést. Proto není argumentace žalobkyně vycházející z oznámení opodstatněná.*“⁹⁶ Z citované pasáže tedy lze vyvodit, že pravidla alokace případů vyjádřená v citovaném Sdělení Komise nevytvářejí subjektivní práva dotčených podniků na „zákonný“ úřad, který má jejich případ projednat. Obdobně Tribunál judikoval ve věci *ThyssenKrupp*, kde uvedl, že „*ani nařízení č. 1/2003, ani oznámení [o spolupráci v rámci sítě] nevytváří práva ani očekávání podniku, pokud jde o projednání jeho věci daným orgánem pro hospodářskou soutěž*“.⁹⁷ Soudy dále potvrdily, že zde není ani nárok soutěžitelů, aby se jejich případem zabývala Komise, i když ta splňuje podmínky pro zvlášť dobře umístěný soutěžní orgán, což potvrdil i Tribunál, když ve věci *Si. mobil* uvedl „*i za předpokladu, že Komise měla mimořádně dobré předpoklady k tomu, aby se případem zabývala, a UVK neměl dobré předpoklady k tomu, aby se jím zabýval, neměl žalobce právo na to, aby se případem zabývala Komise.*“⁹⁸

---

⁹⁶ Rozsudek Tribunálu ve věci T-339/04 ze dne 8. března 2007 *France Télécom*, odst. 84 odůvodnění.

⁹⁷ Rozsudek Tribunálu ve věci T-114/07 ze dne 13. července 2011 *ThyssenKrupp a další v. Komise*, odst. 78 odůvodnění

⁹⁸ Rozsudek Tribunálu T-201/11 ze dne 17. prosince 2014 *Si. mobil*, odst. 40 odůvodnění; vlastní překlad z anglické verze

2.6. Závěrem ke spolupráci národních úřadů

Jak jsme si ukázali, efektivitu systému zajišťuje jednak vcelku dobře nastavený systém alokace případů, neboť umožňuje relativně rychlé přidělení případů příslušnému soutěžnímu úřadu, který je v dané věci nejlépe umístěný se danou věcí zabývat a zároveň je schopný případné porušování unijního soutěžního práva efektivně ukončit. K jednotnosti aplikace pak přispívá oprávnění národních soutěžních úřadů konzultovat Komisi s konkrétním případem a případně ji požádat o zařazení bodu na pořad jednání poradního výboru restriktivní praxe. Konečně jednotnou aplikaci norem unijního soutěžního práva mají zaručit informační povinnosti národních soutěžních úřadů vůči Komisi, přičemž za zcela zásadní v tomto považujeme povinnost národního soutěžního úřadu zaslat Komisi návrh každého rozhodnutí, ve kterém aplikuje čl. 101 a 102 SFEU. Komise je pak vybavena pravomocí k zahájení vlastního řízení, čímž zároveň národní soutěžní úřad ztratí příslušnost k aplikaci předmětné unijní úpravy. Unijní úprava dále pamatuje i na spolupráci soutěžních orgánů a Komise při provádění šetření, čímž opět zvyšuje efektivitu celého systému.

Závěrem tedy můžeme k otázce, zda současný stav dovoluje národním soutěžním úřadům a Komisi efektivní spolupráci za účelem jednotného prosazování evropského práva hospodářské soutěže, říct, že byť výše popsaná úprava vzájemných vztahů mezi Komisí a národními soutěžními úřady jistě není perfektní, i tak jí můžeme dle našeho názoru hodnotit pozitivně, respektive můžeme konstatovat, že umožňuje efektivní spolupráci při aplikaci soutěžního práva Evropské unie.

3. Souběh deliktů v řízení před národními soutěžními úřady

Jak již bylo dříve řečeno, podstatou modernizace evropského soutěžního práva byla zásadní změna v jeho prosazování, kterou vyvolalo nařízení č. 1/2003, konkrétně pak čl. 3 odst. 1, který členským státům, respektive jejich orgánům aplikujícím pravidla hospodářské soutěže, přikázal aplikovat i čl. 101 a 102 SFEU, s výjimkou rozhodnutí o tom, že právo nebylo porušeno, které nadále přísluší pouze Komisi. Tímto byly členské státy postaveny do situace, kdy posuzuje-li národní soutěžní úřad nějaké protisoutěžní jednání s unijním prvkem, pak má na něj povinnost soutěžní pravidla Unie a své vnitrostátní soutěžní normy může užít nejvýše vedle něj. V této kapitole se tedy budeme věnovat právě některým aspektům této paralelní aplikace. Na začátku je nicméně důležité zmínit, že samotné řízení, ve kterém národní soutěžní úřady aplikují unijní soutěžní pravidla, respektive unijní a současně národní soutěžní pravidla, se nadále řídí podle národní úpravy toho kterého členského státu, jehož orgán takové řízení vede v souladu s principem národní procesní autonomie. Z tohoto důvodu se bude tato kapitola věnovat pouze některým vybraným otázkám, zejména předpokladům, přípustnosti a důsledkům souběhu deliktů podle unijního a národního práva.

3.1. Unijní prvek jako základní podmínka souběhu

Aplikace soutěžního práva EU je obecně přípustná pouze na ta jednání, v nichž je přítomen unijní prvek. Unijní prvek protisoutěžního jednání je v zásadě schopnost takového jednání ovlivňovat obchod mezi členskými státy. Tuto schopnost mají zásadně jednání, která mohou mít na obchod na vnitřním trhu Unie *znatelný dopad* („*appreciable effect on Trade*“), přičemž toto potvrdil ve svém rozhodnutí i SDEU například v rozhodnutí *Béguelin Import*, kde uvedl, že aby dohoda byla „*neslučitelná se společným trhem a zakázaná podle 85, musí jít o dohodu, která "může ovlivnit obchod mezi členskými státy" a která "má za cíl nebo následek" narušení "hospodářské soutěže na společném trhu"*.”⁹⁹ SDEU dále uvedl, že aby se na dohodu vztahoval zákaz podle čl. 85 [dnes čl. 101 SFEU], tak taková dohoda musí ovlivňovat obchod mezi členskými státy ve “značném rozsahu”. Cíl tohoto kritéria pak shrnul SDEU dále vyjádřil v rozhodnutí *ASNEF-EQUIFAX*, kde uvedl “*Výklad a uplatnění podmínky obsažené v čl. 81 odst. 1 ES*

---

⁹⁹ Rozhodnutí SDEU ve věci C-22/71 ze dne 25. listopadu 1971 *Béguelin Import Co. v S.A.G.L. Import Export*, odst. 10 odůvodnění

týkající se vlivu dohod na obchod mezi členskými státy musí vycházet z cíle této podmínky, kterým je vymezit v oblasti právní úpravy hospodářské soutěže hranici mezi působností práva Společenství a působností práva členských států. Do působnosti práva Společenství tak spadá každá kartelová dohoda a každé jednání, které mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy tak, že mohou narušit uskutečnění cílů jednotného trhu mezi členskými státy, zejména oddělováním vnitrostátních trhů nebo změnou struktury hospodářské soutěže na společném trhu”¹⁰⁰. SDEU v tomto rozhodnutí zároveň uvedl “Aby rozhodnutí, dohoda nebo jednání mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy, musí na základě souhrnu objektivních skutkových nebo právních okolností umožnit předpokládat s dostatečnou pravděpodobností, že mohou přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně ovlivnit obchod mezi členskými státy, a to tak, že se lze obávat, že by mohly být překážkou uskutečňování jednotného trhu mezi členskými státy. Krom toho je třeba, aby tento vliv nebyl zanedbatelný.”¹⁰¹ Lze tedy shrnout, že aby jednání mohlo být považováno za jednání s unijním prvkem, musí jít o takové jednání, které má znatelný dopad na obchod mezi členskými státy EU.

V zásadě můžeme říct, že pro posouzení jednání z hlediska naplnění podmínky přítomnosti unijního prvku, musíme posoudit, zda tato jednání lze posoudit jako *obchod mezi členskými státy*, zda je toto jednání *způsobilé ovlivnit* takový obchod a konečně zda lze toto ovlivnění považovat za *znatelné*.¹⁰²

Pojem obchod mezi členskými státy lze v zásadě vyložit jako jakoukoli ekonomickou aktivitu. Patří do něj klasické poskytování zboží a služeb, nicméně např. v rozhodnutí *Züchner* do něj SDEU zařadil i účtování bankovních poplatků za přeshraniční platby¹⁰³, v rozhodnutí *Wouters* zase tento pojem rozšířil i o zakládání nových podniků.¹⁰⁴ Obecně můžeme říci, že jde o takovou ekonomickou aktivitu, která je přeshraniční povahy, respektive se dotýká území 2 a více členských států Unie, byť fakticky postačí, aby se fakticky odehrávala pouze ve státě jediném.¹⁰⁵ Zároveň nemusí být ovlivněn obchod v celém státě, ale postačí,

---

¹⁰⁰ Rozsudek SDEU ve věci C-238/05 ze dne 23. listopadu 2006 *Asnef-Equifax a další proti Ausbanc*, odst. 33 odůvodnění.

¹⁰¹ Tamtéž, odst. 34 odůvodnění.

¹⁰² Petr, M. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 144

¹⁰³ Rozhodnutí SDEU ve věci 172/80 ze dne 14. července 1981 *Züchner v. Bayerische Vereinsbank*, odst. 18 odůvodnění.

¹⁰⁴ Rozhodnutí SDEU ve věci C-309/99 ze dne 19. února 2002 *Wouters*, odst. 95 odůvodnění.

¹⁰⁵ Petr, M. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 144-145

že relevantním trhem bude trh národní nebo i jen regionální. Pokyny Komise k pojmu ovlivnění obchodu pak upřesňují, že kritérium obchodu mezi členskými státy je nezávislé na zeměpisném území, na kterém se odehrává, a tedy obchod mezi členskými státy může být ovlivněn, i když relevantním trhem se odehrává pouze ve státě jediném.¹⁰⁶

Kritérium způsobilosti ovlivnit pak vyložil SDEU ve svém rozhodnutí ve věci *Société Technique Minière*, kde uvedl „aby byl tento požadavek splněn, musí být možné s dostatečnou mírou pravděpodobnosti na základě souboru objektivních právních nebo skutkových okolností předvídat, že dotčená dohoda může mít přímý nebo nepřímý, skutečný nebo potenciální vliv na strukturu obchodu mezi členskými státy“¹⁰⁷. Pro posouzení tohoto kritéria se přitom pracuje pouze s průběhem obchodu jako takovým, respektive zda se obchod v důsledku dohody vyvíjí jinak, než by se vyvíjel bez ní, přičemž toto bylo např. demonstrováno v rozhodnutí ve věci *Tréfileurope*, kde došlo následkem dohody ke zvýšení objemu obchodu, nicméně Tribunál zde uvedl „že podle ustálené právní úpravy zvýšení objemu obchodu mezi členskými státy, a to i značné, nepostačuje k vyloučení možnosti, že by dohoda mohla ovlivnit tento obchod takovým způsobem, že by bránila dosažení cílů jednotného trhu mezi těmito státy.“¹⁰⁸ Při posuzování tohoto kritéria je pak nutné přihlídnout zejména k vlastnostem konkrétního jednání a jeho předmětu, jakož i ke skutkovým i právním okolnostem, ve kterých se odehrává.¹⁰⁹

Pokud jde o charakter posuzované praxe, některé jsou způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy již ze své podstaty. Obecně jde o praktiky, které se dotýkají území více států, nicméně jimi může být i praktika, které pokrývá pouze území státu jediného, byť zde je nutné přistoupit k pečlivějšímu rozboru. K tomuto se vyjádřil i SDEU například ve věci *Erste Group Bank*, kde uvedl „Kartelová dohoda vztahující se na celé území členského státu má totiž ze své podstaty za účinek posílení oddělování vnitrostátních trhů, čímž narušuje vzájemné

---

¹⁰⁶ Commission Notice — Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty [Pokyny k pojmu ovlivnění obchodu podle článků 81 a 82 Smlouvy], ÚV C 101, ze dne 27. dubna 2004, odst. 21.

¹⁰⁷ Rozhodnutí SDEU ve věci 56/65 ze dne 30. června 1966 *Société Technique Minière v. Maschinenbau Ulm GmbH*, s 249; vlastní překlad.

¹⁰⁸ Rozhodnutí Tribunálu ve věci T-141/89 ze dne 6. dubna 1995 *Tréfileurope Sales SARL v Commission*, odst. 57 odůvodnění; vlastní překlad

¹⁰⁹ Petr, M. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 145

hospodářské prolínání, které je zamýšleno Smlouvou o ES“.¹¹⁰ Mezi praktiky způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy patří např. dohody o dovozu a vývozu zboží, přičemž těm se věnoval i SDEU již například v rozhodnutí *Kerpen & Kerpen*, kde dohoda mezi exportérem a výlučným importérem zavazovala importéra využít importované zboží pouze pro vlastní potřebu, nepřepravovat jej na specifikovaném území¹¹¹. Dále může například jít o přeshraniční kartelové fixace cen nebo o dohody o rozdělení trhů ve více státech, příkladem může být rozhodnutí v případě *Boël*, kde se výrobci z Německa, Francie, Belgie, Itálie a Nizozemí podíleli na dohodě, která stanovila kóty na dovoz od jednotlivých výrobců a na fixaci cen.¹¹² Ovlivnit obchod mezi členskými státy mohou i vertikální dohody zahrnující území celého státu, viz případ *Langnese-Iglo*, kde síť vertikálních dohod o výhradním prodeji v zásadě zabránila soutěžitelům z jiných členských států v účasti na německém trhu se zmrzlinářskými výrobky¹¹³. Konečně může jít i o vylučovací nebo zneužívající praktiky. Naopak praktiky pokrývající pouze část území státu zpravidla nebudou způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy, nicméně i zde existují výjimky, a to zejména v oblastech s relativně vysokou koncentrací poptávky po určitých výrobcích v porovnání s poptávkou po těchto výrobcích v rámci celého členského státu¹¹⁴.

O tom, zda může být ovlivněn obchod mezi členskými státy, může rovněž napovědět povaha výrobků, které jsou předmětem takové konkrétní praktiky. O ovlivnění obchodu mezi členskými státy se může uvažovat spíše u výrobků, se kterými se vzhledem k jejich povaze snadno obchoduje přes hranice nebo jsou důležité pro podniky, které chtějí vstoupit na trh nebo rozšířit svou činnost v jiných členských státech. Naopak například v případech, kdy jsou předmětem praktiky výrobky nabízené dodavateli z jiných členských států, které jsou vzhledem k jejich

---

¹¹⁰ Rozhodnutí Soudního dvora EU ve spojených věcech C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 a C-137/07 P ze dne 24. září 2009 *Erste Group Bank a další v Komise*, odst. 38 odůvodnění.

¹¹¹ Rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-319/82 ze dne 14. prosince 1983 *Société de Vente de Ciments et Bétons de l'Est v Kerpen & Kerpen*, bod 9 odůvodnění; vlastní překlad

¹¹² Rozsudek Tribunálu ve věci T-142/89 ze dne 6. dubna 1995 *Boël SA v Commission*, bod 102 odůvodnění; vlastní překlad

¹¹³ Rozsudek Tribunálu ve věci T-7/93 ze dne 8. června 1995 *Langnese Iglo GmbH v Commission*, odst. 120 a 121 odůvodnění; vlastní překlad

¹¹⁴ Commission Notice — Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty [Pokyny Komise k pojmu ovlivnění obchodu podle článků 81 a 82 Smlouvy], ÚV C 101, ze dne 27. dubna 2004, odst. 90; vlastní překlad

povaze jen omezeně poptávané, o ovlivnění obchodu mezi členskými státy spíše nepůjde.¹¹⁵

Konečně je při posuzování možnosti ovlivnění obchodu mezi členskými státy třeba vzít v úvahu právní a faktické prostředí, v němž dohoda nebo praktika probíhá. Právě tento hospodářský a právní kontext nám dává možnost zjistit potenciální vliv na obchod mezi členskými státy. Existují-li absolutní překážky bránící přeshraničnímu obchodu mezi členskými státy, které jsou nezávislé na předmětné dohodě nebo praktice, může být obchod mezi členskými státy ovlivněn pouze tehdy, pokud je pravděpodobné, že tyto překážky v dohledné budoucnosti zmizí. V případech, kdy překážky nejsou absolutní, ale pouze ztěžují přeshraniční obchod, je nanejvýš důležité dbát na to, aby dohody a praktiky těmito činnostem dále nebránily. Dohody a praktiky, které tak činí, pak mohou ovlivnit obchod mezi členskými státy.¹¹⁶

Z hlediska posouzení dopadů konkrétního jednání na obchod, můžeme mluvit o dopadech přímých, nepřímých, skutečných nebo i potenciálních. *Přímé dopady (direct effect) lze dovést ve vztahu k produktům nebo službám, kterých se posuzované jednání týká, např. zvýšení ceny v určitém státě v důsledku absolutní teritoriální ochrany. Naopak nepřímé dopady (indirect effect) lze dovést například v situaci, kdy se posuzovaná praktika týká produktu, který sám do přeshraničního obchodu nevstupuje, který však slouží jako meziproduct výrobku, kterého se již takový obchod týká.*¹¹⁷ Podobným způsobem můžeme rozlišovat skutečné dopady, které již nastaly, a dopady potenciální, které s dostatečnou pravděpodobností předvídáme; nikdy se ale nesmí jednat o dopady čistě hypotetické.¹¹⁸

Poslední podmínku pro určení přítomnosti unijního prvku, tedy znatelnost ovlivnění obchodu mezi členskými státy, posuzujeme podle toho, jakého tržního postavení dosahují předmětné podniky, které se takového jednání dopustily, přičemž hlavními kritérii jsou obrat těchto podniků a podíl na trhu.¹¹⁹ K podílu na trhu se vyjádřil i SDEU například v rozhodnutí ve věci *AEG* kde uvedl že „podnik, který má přibližně 5% podíl na dotčeném trhu, je „podnikem dostatečně významným

¹¹⁵ Tamtéž, odst. 30; vlastní překlad.

¹¹⁶ Tamtéž, odst. 32; vlastní překlad.

¹¹⁷ Petr, M. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 146

¹¹⁸ Commission Notice — Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty [Pokyny Komise k pojmu ovlivnění obchodu podle článků 81 a 82 Smlouvy], ÚV C 101, ze dne 27. dubna 2004, odst. 40 a následující; vlastní překlad

¹¹⁹ Tamtéž, odst. 45 až 47.

na to, aby jeho chování mohlo v zásadě ovlivnit obchod".¹²⁰ K obratu zase Komise uvádí, že obchod mezi členskými státy znatelně neovlivní především takové horizontální dohody, jejichž účastníci společně z hlediska obratu v EU na relevantním trhu nepřekročí hranici 40 miliónů EUR za rok; u vertikálních dohod se pak tato hranice aplikuje na dodavatele, respektive na jeho celkový roční obrat v EU na relevantním trhu.¹²¹

3.2. Přípustnost souběhu unijního a národního soutěžního práva

Základem paralelní aplikace soutěžního práva v EU je již dříve zmíněné rozhodnutí ve věci *Walt Wilhelm*, který se zabýval přípustností paralelních řízení, nicméně jeho závěry jsou zcela zásadní i pro paralelní aplikaci národních a unijních pravidel, neboť právě zde SDEU upozornil na odlišnost cílů národních a unijních pravidel hospodářské soutěže, když uvedl „Právní předpisy Společenství a vnitrostátní právní předpisy o kartelech posuzují kartely z různých hledisek. Zatímco článek [101 SFEU] je posuzuje z hlediska překážek, které mohou vzniknout obchodu mezi členskými státy, každý soubor vnitrostátních právních předpisů vychází z úvah, které jsou mu vlastní, a posuzuje kartely pouze v tomto kontextu. Je pravda, že vzhledem k tomu, že posuzované hospodářské jevy a právní situace mohou být v jednotlivých případech vzájemně závislé, nemohlo by rozlišování mezi hledisky Společenství a vnitrostátními hledisky sloužit ve všech případech jako rozhodující kritérium pro vymezení příslušnosti. Z toho však vyplývá, že jedna a tatáž dohoda může být v zásadě předmětem dvou souběžných řízení, jednoho před orgány Společenství podle článku [101 SFEU] a druhého před vnitrostátními orgány podle vnitrostátního práva.“¹²² K tomuto je nutné vzít do úvahy i názor generálního advokáta Roemera, který se ve svém stanovisku vyjádřil v tom smyslu, že aplikace komunitárního práva není zaměnitelná s aplikací národního zákazu téže povahy, přičemž rozhodujícími by měly být spíše cíle soutěžní politiky.¹²³

Samotné otázce paralelní aplikace se věnuje i samotné nařízení č. 1/2003, když v čl. 3 odst. 1 stanoví „Pokud orgány pro hospodářskou soutěž členských států

¹²⁰ Rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-107/82 ze dne 25. října 1983 *AEG v Commission*, odst. 58 odůvodnění; vlastní překlad

¹²¹ Commission Notice — Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty [Pokyny Komise k pojmu ovlivnění obchodu podle článků 81 a 82 Smlouvy], ÚV C 101, ze dne 27. dubna 2004, odst. 52; vlastní překlad

¹²² Rozsudek Soudního dvora EU ve věci 14/68 ze dne 13. února 1969 - *Walt Wilhelm and Others v Bundeskartellamt*, odst. 3 odůvodnění; vlastní překlad.

¹²³ Stanovisko GA Roemera ve věci 14/68 ze dne 19. prosince 1968 *Walt Wilhelm*

nebo vnitrostátní soudy použijí vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži na dohody, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě ve smyslu čl. 81 odst. 1 Smlouvy, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy ve smyslu uvedeného ustanovení, použijí také článek 81 Smlouvy na takové dohody, rozhodnutí nebo jednání ve vzájemné shodě. Pokud orgány pro hospodářskou soutěž členských států nebo vnitrostátní soudy použijí vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži na zneužití zakázané článkem 82 Smlouvy, použijí také článek 82 Smlouvy.“ I přes toto vcelku jednoznačné vyjádření se v praxi nicméně objevovaly úvahy, zda paralelní aplikace soutěžního práva ob stojí v průběhu času před měnící se judikaturou ESLP k otázce *ne bis in idem*, přičemž jádrem těchto úvah byl především poukaz na to, že důvodem souběžné aplikace národní a unijní úpravy soutěžního práva je toliko různá právní kvalifikace skutkově totožného jednání. Příkladem těchto úvah může být i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR ve věci *Kartel PISU*, kde uvedl „Právě myšlenku o dvojím chráněném zájmu by však při řešení této věci nebylo zřejmě možno plně převzít, neboť se k ní v mezidobí odlišně vyjádřil Evropský soud pro lidská práva v rozhodnutí ze dne 10. 2. 2009 (věc C-14939/03, „Zolotukhin v. Rusko“) tak, že pro pojem skutku a jeho potrestání se na odlišné právem chráněné zájmy nehledí.“¹²⁴ Konkrétně v České republice se poté k těmto vyjádřil i Ústavní soud ČR ve věci *RWE Transgas*¹²⁵, kde poukázal na fakt, že zásada *ne bis in idem* se nemůže v rámci paralelní aplikace aplikovat již z toho důvodu, že zde naprosto absentuje prvek *bis*, respektive o věci je vedeno pouze jedno řízení.

Konec úvahám o přípustnosti paralelní aplikace soutěžního a unijního práva pro rozpor se zásadou *ne bis in idem* na evropské úrovni konečně přinesl SDEU ve svém rozhodnutí ve věci *PZU Życie*, kde uvedl „Z judikatury Soudního dvora tak vyplývá, že zásada *ne bis in idem* má zabránit tomu, aby byl podnik „opětovně odsouzen nebo stíhán“, což předpokládá, že tento podnik byl dřívejším rozhodnutím, proti kterému již nelze podat opravný prostředek, odsouzen nebo bylo shledáno, že nenese odpovědnost. ... Ochrana, kterou má zásada *ne bis in idem* poskytnout proti opakovanému stíhání vedoucímu k uložení trestu, je bezpředmětná v situaci, kdy je v témže rozhodnutí souběžně použito vnitrostátní a unijní právo

¹²⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. dubna 2009, sp. zn. 2 Afs 93/2008

¹²⁵ Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 30. května 2017, sp. zn. II. ÚS 1867/14

*hospodářské soutěže.*¹²⁶ Toto rozhodnutí tedy alespoň pro zatím stanovilo na jisto, že podniky vyšetřované a postihované národním soutěžním úřadem v rámci souběžné aplikace norem soutěžního práva na základě čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1/2003 se nemohou dovolávat zásady *ne bis in idem* jako obhajoby jen z toho důvodu, že proti nim bylo v témže rozhodnutí rozhodnuto o deliktu podle národního i unijního práva, který však vycházel ze v zásadě totožného skutku. Podnikům mohou být uloženy sankce za porušení jak vnitrostátních pravidel hospodářské soutěže, tak pravidel hospodářské soutěže EU, která chrání odlišné právní zájmy, v jediném rozhodnutí na základě použití ustanovení čl. 3 odst. 1. Zásady *ne bis in idem* se může podnik dovolávat jako obhajoby zásadně tehdy, pokud vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž a Komise zahájí souběžné řízení a přijmou konečná rozhodnutí o porušení, které se týká stejného podniku, stejných skutečností a zahrnuje ochranu stejných právních zájmů, konkrétně zajištění toho, aby hospodářská soutěž na vnitřním trhu nebyla narušena z důvodu negativního vlivu na obchod mezi členskými státy, respektive zásada *ne bis in idem* se uplatní v případě paralelních řízení, nikoli v případě paralelní aplikace.¹²⁷ Závěrem tedy můžeme říci, že souběžné aplikaci soutěžního práva podle judikatury SDEU nic nebrání.

3.3. Důsledky souběžné aplikace a některé problémy s ní spojené

Možné důsledky souběžné aplikace soutěžního práva pramení z vlastností obecného evropského práva, které se rovněž použijí při aplikaci unijního soutěžního práva, a z kterých vyplývá, že jejich použití, včetně jejich souběžného použití s národním právem hospodářské soutěže nesmí vést k ohrožení cílů práva EU.¹²⁸

Tyto obecné zásady evropského práva byly do jisté míry promítnuty i do čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1/2003, který obsahuje konvergenční pravidla a mimo jiné stanoví, že souběžné použití národních soutěžních pravidel spolu s unijní úpravou k zákazu dohod, rozhodnutí sdružení podniků a jednání ve vzájemné shodě s unijním prvkem, pokud by tyto nebyly zakázány, kdyby se na ně pouze aplikovalo soutěžní právo Unie. Národní právo tedy nesmí být v tomto ohledu přísnější než

---

¹²⁶ Rozsudek SDEU ve věci C-617/17 ze dne 3. dubna 2019 - *Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie v. Prezesovi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*, odst. 29 a 34 odůvodnění.

¹²⁷ Rizzuto, F., Lynch, M. E. *PZU Życie: National Competition Law Is Alive and Kicking Thanks to the Threefold Test for Idem (C-617/17 Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie)* s. 241-242; vlastní překlad

¹²⁸ Petr, M. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 156

právo unijní, respektive se tak nesmí projevit ve vztahu k dohodám s unijním prvkem. Zároveň však ve stejné situaci nemůže být národní úprava mírnější, tedy nemůže dovolovat dohody s unijním prvkem, které by byly jinak zakázané.¹²⁹

Odlišná situace nastane v případě deliktů spočívajících v jednostranném jednání podniků, respektive zneužití dominantního postavení. Ani zde není podle nařízení č. 1/2003 přípustné, aby národní právo bylo mírnější, respektive autorizovalo jednání obsahující unijním prvek, které odporuje čl. 102 SFEU, přičemž toto vyplývá z judikatury evropských soudů, např. Tribunál ve věci *Michelin II.* uvedl následující „*Za druhé, vzhledem k přednosti práva Společenství a přímému účinku článku 82 Smlouvy o ES je v každém případě nepodstatné, zda bylo poskytnutí slev slučitelné s francouzským právem nebo zda je schválilo GŘCRF.*“¹³⁰

Nařízení č. 1/2003 zároveň v čl. 3 odst. 2 stanoví, že se na takové jednostranné jednání může aplikovat přísnější národní úprava. Taková situace může nastat v případě, kdy půjde o jednostranné právní jednání podniku, které je ale stále v souladu s unijním právem. I takové jednání tedy pak může být národním soutěžním úřadem postiženo, respektive zakázáno, a to pro rozpor s národní normou. Tento případ navíc upozorňuje na důležitost souběžné aplikace národních a unijních soutěžních pravidel, neboť v případě aplikace pouze jednoho právního řádu by takové jednání s unijním prvkem bylo posuzováno pouze ve vztahu k normám Unie, z čehož vyplývá, že by nemohlo být posuzováno v kontextu národních pravidel, a tedy ani zakázáno. V kontextu tohoto konvergenčního pravidla je nutné zmínit, zde může docházet k poměrně velkým výkladovým obtížím, o kterých ještě bude řeč později.

Z výše uvedeného můžeme vyvodit, že souběžná aplikace unijního a národního soutěžního práva neovlivňuje právní kvalifikaci v rámci posuzování zakázaných dohod, u jednostranných jednání ovšem právě ona umožňuje postih v některých situacích, neboť by při aplikaci pouze jediného právního řádu takové jednání být postiženo jednoduše nemohlo. Souběžná aplikace s sebou však přináší i další důsledky, jimiž zasahuje do postavení podniků, jichž se posuzovaná jednání

---

¹²⁹ Tamtéž.

¹³⁰ Rozsudek Tribunálu ve věci T-203/01 ze dne 30. září 2003 *Michelin II.*, odst. 112 odůvodnění; vlastní překlad.

týkají. Níže se zaměříme na některé problematické otázky, které takový souběh způsobuje.

3.3.1. Nejasný výklad čl. 3 nařízení č. 1/2003

Jedním z prvních problémů, na které můžeme při zkoumání souběhu národního a unijního soutěžního práva narazit, pramení již ze samotného jazykového znění čl. 3, a to konkrétně odstavce 2 poslední věta, která zní: „*Toto nařízení nebrání členským státům přijmout a uplatňovat na svém území přísnější vnitrostátní právní předpisy, které zakazují nebo postihují jednostranná jednání podniků.*“¹³¹

Jak jsme již uvedli výše, právě toto ustanovení dovoluje národním soutěžním úřadům postihovat i takové jednání podniků s unijním prvkem, které nemusí být nutně v rozporu se soutěžním právem EU. Při bližším zkoumání však zjistíme, že jazykové vyjádření není příliš jasné, a to zejména v části „*přísnější vnitrostátní právní předpisy, která zakazují nebo postihují jednostranná jednání podniků.*“ Toto vyjádření totiž nespecifikuje, podle jakých vnitrostátních předpisů, respektive jakého charakteru, může národní soutěžní úřad taková jednostranná jednání postihnout. Z gramatického výkladu totiž vyplývá, že jimi mohou být národní předpisy obdobné čl. 102 SFEU, což podporuje i preambule nařízení č. 1/2003 uvozuje, která stanoví „*Toto nařízení by nemělo bránit členským státům přijmout nebo používat na svém území přísnější vnitrostátní právní předpisy pro hospodářskou soutěž, které zakazují nebo postihují jednostranné kroky podniků. Tyto přísnější vnitrostátní právní předpisy pro hospodářskou soutěž mohou obsahovat ustanovení, která zakazují nebo postihují zneužívající chování vůči hospodářsky závislým podnikům. Toto nařízení se dále nevztahuje na vnitrostátní právní předpisy, které umožňují trestněprávní postih fyzických osob, ledaže takový postih slouží pro prosazování pravidel hospodářské soutěže platných pro podniky.*“¹³² Zde je nicméně na místě připomenout judikaturu SDEU, který například ve věci *Nilsson* uvedl „*V této souvislosti je třeba konstatovat, že preambule aktu Společenství nemá závaznou právní sílu a nelze se jí dovolávat jako důvodu pro odchylku od vlastních ustanovení daného aktu.*“¹³³ Z toho můžeme

---

¹³¹ Čl. 3 odst. 2 poslední věta Nařízení č. 1/2003

¹³² Bod 8 preambule Nařízení č. 1/2003

¹³³ Rozsudek SDEU ve věci C-162/97 ze dne 19. listopadu 1998 *Nilsson and others*, odst. 54 odůvodnění; vlastní překlad.

vyvodit, že výklad čl. 3 odst. 2 nařízení čl. 1/2003 ve smyslu, že se uvedená výjimka z omezení aplikace národního práva uplatní pouze na národní právo hospodářské soutěže, není závazný, neboť samotný právně závazný text takové omezení neobsahuje, když ten pracuje pouze s pojmem „*přísnější vnitrostátní předpis*“. Ačkoli se tedy zdá být na první pohled rozumné dospět k závěru, že čl. 3 odst. 2 se má vztahovat konkrétně na právní předpisy o hospodářské soutěži, zůstává zde přinejmenším nejistota.

Tento problém se dále prohlubuje, neboť unijní zákonodárce používá odlišnou terminologii od čl. 1 a čl. 3 odst. 1, kde výslovně odkazuje na zneužití zakázané čl. 102 SFEU, když vlastní text čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1/2003 pracuje s formulací „*zakazují nebo postihují jednostranná jednání podniků*“. Bod 8 preambule pak taktéž pracuje s formulací *jednostranné kroky podniků*. Tento terminologický odklon naznačuje, že předmětné ustanovení zahrnuje jednání nad rámec zneužití dominantního postavení.¹³⁴

Konečně čl. 3 odst. 2 nařízení č. 1/2003 nikterak nerozvádí, co je myšleno *přísnějším* vnitrostátním předpisem, přičemž jsou přípustné různé výklady, včetně i) přísnějšího standardu pro to, co představuje zneužití; ii) nižší podíl tržní síly zakládající dominantní postavení; iii) různých stupňů a typů ekonomické síly; nebo iv) pravidel vztahujících se na jednání, které bylo objektivně odůvodněno souladu s článkem 102 SFEU.¹³⁵

Ani článek 3 odst. 3 nařízení 1/2003 se problémům se svým jazykovým vyjádřením nevyhнул. Problematická je pak zejména část „*Aniž jsou dotčeny obecné zásady a ostatní ustanovení práva Společenství, odstavce 1 a 2 se nepoužijí, ... a rovněž nebrání použití ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které sledují převážně jiný cíl než články 81 a 82 Smlouvy.*“ Pokud porovnáme text článku 3 nařízení č. 1/2003, respektive odst. 2 a výše citovaný odst. 3, dojdeme k závěru, že odst. 2 v zásadě míří na aplikaci národního soutěžního práva, naopak odst. 3 umožňuje aplikovat jiné vnitrostátní předpisy odlišné od národních soutěžních pravidel. Toto ovšem vyvolává otázku, co je národní norma soutěžního práva a co už je takový předpis, který sleduje převážně jiný cíl? Toto rozdělení je důležité

---

¹³⁴ Brook, O., Magali, E. *Article 3 of Regulation 1/2003: a historical and empirical account of an unworkable compromise*, in *Journal of Antitrust Enforcement*, svazek 12, číslo 1., s. 58, dostupné z <https://academic.oup.com/antitrust/article/12/1/45/7204109>; vlastní překlad

¹³⁵ Tamtéž, vlastní překlad

z hlediska případných důsledků, které z aplikace národního soutěžního práva na jednání s unijním prvkem vyplývají, například povinnost aplikovat čl. 101 a 102 SFEU, oznamovací povinnosti vůči Komisi.

Jedním ze způsobů řešení se nabízí již ze samotného textu předmětného odstavce, a to sice rozlišení podle cílů národního předpisu. K tomuto pak preambule nařízení č. 1/2003 stanoví „*V míře, v níž takové vnitrostátní právní předpisy sledují především jiný cíl než ochranu hospodářské soutěže na trhu, mohou orgány pro hospodářskou soutěž a soudy členských států takové právní předpisy na svém území používat.*“¹³⁶ Tento způsob byl taktéž zmíněn Komisí ve svém Pracovním dokumentu, kde uvedla „*Pokud je cílem vnitrostátních předpisů regulovat smluvní vztahy mezi podniky stanovením podmínek, které musí například dodavatelé nabízet distributorům (spíše než jejich soutěžní chování na trhu), jeví se jako správné zařazení mezi zákony týkající se nekalých obchodních praktik. Na druhou stranu se zdá, že vnitrostátní předpisy, které bojují proti nadměrné tržní síle nebo chrání menší podniky na trhu před jejich většími konkurenty, by měly být spíše považovány za předpisy práva hospodářské soutěže.*“¹³⁷ Způsob rozlišování mezi národními soutěžními pravidly a národním právem sledující převážně jiný cíl na první pohled poskytuje velmi jasná pravidla, nicméně je taktéž extrémně formalistický. Zároveň se dá v zásadě poměrně jednoduše zneužít k obcházení povinností národních orgánů tím, že by členské státy svá pravidla hospodářské soutěže jednoduše zařazovaly mimo své hlavní zákony o hospodářské soutěži. Tento přístup k rozlišování je také neslučitelný s judikaturou SDEU, který například v rozhodnutí *Sachversicherer*, kde byla výjimka pro pojistné dohody obsažená v německém soutěžním zákona označena jako jiné vnitrostátní právo, přičemž soud uvedl „*Je třeba dodat, že i když je pravda, že právní předpisy členského státu mohou vytvořit úzkou vazbu mezi uplatňováním práva hospodářské soutěže a práva týkajícího se dohledu nad pojišťovnictvím, právo Společenství však nečiní provádění ustanovení článků 85 a 86 Smlouvy o EHS závislým na způsobu, jakým je dohled nad určitými oblastmi hospodářské činnosti organizován vnitrostátními právními předpisy.*“¹³⁸

---

¹³⁶ Bod 9 preambule nařízení č. 1/2003

¹³⁷ Commission staff working paper accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament and Council - Report on the functioning of Regulation 1/2003 [Pracovní dokument Komise, doplňující sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Zpráva o fungování Nařízení č. 1/2003.] SEC (2009) 574 final, 29. dubna 2009, s. 55; vlastní překlad

¹³⁸ Rozsudek SDEU ve věci C-45/85 ze dne 27. ledna 1987 *Verband der Sachversicherer e.V. proti Komisi*

Dalším způsobem, jakým může být mezi soutěžními předpisy a předpisy sledujícími převážně jiný cíl v národních právních řádech rozlišováno, je skrze posuzování cílů jednotlivých národních norem, tedy samostatný přezkum cílů jednotlivých ustanovení. I tento přístup Komise ve svém pracovním dokumentu zohlednila, když citovala práci autorů Smijter a Kjoelbye, v té době působících jako úředníci Komise, kteří taktéž tvrdili, že je třeba zkoumat každé jednotlivé ustanovení vnitrostátního práva, nikoliv celkový zákon, v němž je obsaženo.¹³⁹ Takový postup je méně formalistický a usnadňuje klasifikaci národních předpisů. Tento postup však může být taktéž problematický, a to zejména v případech, kdy konkrétní ustanovení sleduje několik různých cílů, z nichž některé by měly být klasifikovány jako právo hospodářské soutěže, zatímco jiné se zaměřují na smluvní vztahy.¹⁴⁰

Konečně třetí způsob rozlišování soutěžních předpisů od předpisů sledujících převážně jiný cíl v národních právních řádech je skrze posouzení konkrétních předmětů útoku, které jsou v praxi chráněny skrze aplikaci předmětného ustanovení vnitrostátního práva.¹⁴¹ Tento způsob lze dovodit i z preambule nařízení č. 1/2003, která v zásadě říká, že vnitrostátní předpisy, které chrání obchodní partnery, nebudou klasifikovány jako vnitrostátní právo hospodářské soutěže, protože jejich použitím národní orgány „sledují zvláštní cíl, který nesouvisí se skutečným nebo domnělým dopadem takového jednání na hospodářskou soutěž na trhu“.¹⁴² Můžeme tedy říci, že podle tohoto způsobu rozlišení by ustanovení směřující k ochraně individuálních zájmů mělo být posouzeno nikoli jako ustanovení soutěžního práva. Tento způsob se tedy zaměřuje spíše na účinky vnitrostátních pravidel v konkrétním souboru právních a ekonomických okolností než na jejich formu. Je v něm také zohledňována různorodost vnitrostátních právních předpisů. Ze stejných důvodů však tento způsob rozlišování neposkytuje právní jistotu, neboť konkrétní chráněný předmět útoku je specifický pro každý konkrétní případ a nemusí být jasný na první pohled,

---

¹³⁹ Commission staff working paper accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament and Council - Report on the functioning of Regulation 1/2003 [Pracovní dokument Komise, doplňující sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Zpráva o fungování Nařízení č. 1/2003.] SEC (2009) 574 final, 29. dubna 2009, s. 55 – pozn. Pod čarou č. 213; vlastní překlad

¹⁴⁰ Brook, O., Magali, E. *Article 3 of Regulation 1/2003: a historical and empirical account of an unworkable compromise*, in *Journal of Antitrust Enforcement*, svazek 12, číslo 1., s 61, dostupné z <https://academic.oup.com/antitrust/article/12/1/45/7204109>; vlastní překlad

¹⁴¹ Tamtéž; vlastní překlad

¹⁴² Bod 9 preambule nařízení č. 1/2003

uplatnění takového ustanovení zároveň může směřovat k ochraně více předmětů útoku současně.¹⁴³

Jak ukázala poměrně nedávná studie autorů Brook a Magali porovnáující situaci v Německu a Francii, v praxi se neseťkáváme s jednotným přístupem k takovému rozdělení vnitrostátních norem¹⁴⁴. Stanovení jednoznačného kritéria pro rozdělení národních norem na předpisy soutěžního práva a předpisy sledující převážně jiný cíl je však zcela zásadní, neboť jeho absence má za následek neurčitost výkladu článku 3 nařízení č. 1/2003, čímž narušuje smysl celého nařízení, a to sice zabránit narušení hospodářské soutěže na společném trhu, vytvořit rovné podmínky a zajistit právní jistotu prostřednictvím jednotného a důsledného prosazování.

3.3.2. Pokuty za souběh deliktů

Další problémy se při souběhu soutěžních deliktů mohou objevit při ukládání, respektive výpočtu výše pokut za jejich spáchání. V této souvislosti zde byla snaha o harmonizaci v rámci směrnice ECN+, která tématu sankcí věnuje svoji pátou kapitolu. Směrnice upravuje jednak některé aspekty, jako závažnost a délku trvání, které mají národní soutěžní úřady vzít do úvahy při stanovování výše pokuty a zároveň stanoví spodní hranici maximální možné pokuty, a to sice na 10 % celosvětového obrátu podniku, respektive sdružení podniků, za hospodářský rok, který předchází vydání rozhodnutí o uložení pokuty.¹⁴⁵ Maximální výše pokuty není upravena vůbec. Členským státům je tedy v zásadě ponechána relativně velká volnost při ukládání pokut za porušení unijního soutěžního práva za podmínky, že tyto sankce budou účinné, přiměřené a odrazující.

Takový přístup s sebou však přináší i řadu nejasností a rozdílů v ukládání pokut, což má potenciál zásadně ovlivnit právní jistotu podniků a v určitých případech dokonce i zhoršit jejich postavení. Případy zhoršení postavení pokutovaného podniku mohou nastat například České republice, kde judikatura dovodila, že porušitele soutěžního práva je nutno považovat za pachatele 2 deliktů v jednočinném souběhu, k čemuž například NSS ve věci *RWE Transgas I*¹⁴⁶ uvedl,

---

¹⁴³ Brook, O., Magali, E. *Article 3 of Regulation 1/2003: a historical and empirical account of an unworkable compromise*, in *Journal of Antitrust Enforcement*, svazek 12, číslo 1., s. 61, dostupné z <https://academic.oup.com/antitrust/article/12/1/45/7204109>; vlastní překlad

¹⁴⁴ Tamtéž, s 73; vlastní překlad

¹⁴⁵ Čl. 14 a 15 Směrnice ECN+

¹⁴⁶ Rozhodnutí NSS ze dne 31. srpna 2008, sp. zn. 5 Afs 9/2008

že správní orgán při ukládání sankce za sbíhající se delikty musí postupovat v souladu s absorpční zásadou, tedy vyměřit pokutu za ten z nejpřísněji trestných deliktů ze sbíhajících se deliktů, přičemž může přihlídnout ke skutečnosti, že bylo spácháno více deliktů, jako k přitěžující okolnosti. *“Toto ovšem vede k paradoxnímu důsledku, že sankce Komise mohou být v principu nižší než sankce NSÚ. Vést řízení týkající se jednání s unijním prvkem může samozřejmě jak Komise, tak NSÚ, přičemž pravidla určující, který soutěžní orgán řízení skutečně povede jsou značně flexibilní. Pokud povede řízení Komise, bude aplikovat “jen” unijní právo, a k žádnému navýšení pokuty v důsledku paralelní aplikace tedy nemůže dojít; pokud však povede řízení ÚOHS, bude aplikovat unijní i české právo, což může pro předmětného soutěžitele znamenat v důsledku až o čtvrtinu vyšší pokutu.”*¹⁴⁷

3.3.3. Otázka základních práv v řízení o souběhu soutěžního práva

Základním právům byl věnován čl. 3 směrnice ECN+, který se pokoušel skrze harmonizaci zajistit určitý standard dodržování základních práv při aplikaci čl. 101 a 102 SFEU v řízení, včetně výkonu ve směrnici uvedených pravomocí, před jednotlivými národními soutěžními úřady. Čl. 3 odst. 1 této směrnice vyslovuje požadavek, aby toto řízení bylo v souladu s „... s obecnými zásadami práva Unie a Listinou základních práv Evropské unie.“¹⁴⁸ V tomto ovšem nepřináší nic nového. Listina základních práv Evropské unie se věnuje svému použití v článku 51 odst. 1, když stanoví „Ustanovení této listiny jsou při dodržení zásady subsidiarity určena orgánům, institucím a jiným subjektům Unie, a dále členským státům, výhradně pokud uplatňují právo Unie.“¹⁴⁹, a tedy jako taková musela být pro národní soutěžní úřady aplikující unijní soutěžní právo závazná již před nabytím účinnosti směrnice ECN+. Co se týče obecných zásad práva Unie v oblasti základních práv, můžeme odkázat na rozhodnutí ve věci *Karlsson*, kde Soudní dvůr uvedl, že požadavky vyplývající z ochrany základních práv v právním řádu Společenství jsou rovněž závazné pro členské státy při provádění předpisů společenství.¹⁵⁰

Ani čl. 3 odst. 2 směrnice ECN+ není o mnoho konkrétnější, že když zavazuje členské státy k přijmutí záruk v oblasti práva podniků na obhajobu, včetně

¹⁴⁷ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 158

¹⁴⁸ čl. 3 odst. 1 Směrnice ECN+

¹⁴⁹ čl. 51 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie

¹⁵⁰ Rozsudek SDEU ve věci C-292/97 ze dne 13. dubna 2000 *Kjell Karlsson a další*, odst. 37 odůvodnění; vlastní překlad

práva být vyslechnut a práva na účinný opravný prostředek před soudem. Směrnice však dále pojem „vhodných záruk“ nerozvádí, přičemž je však nutné poznamenat, že takto obecné pojmy jsou z pohledu členských států v zásadě bezcenné. Pozornost by měla být taktéž věnována například úpravě zásady ochrany před sebeobviňováním, která je sice do jisté míry upravena v čl. 8 směrnice ECN+ a věnuje se jí i bod 35 preambule. Z již prvního pohledu však zjistíme, že směrnice ECN+ tuto zásadu pojímá velmi úzce, což vyplývá již z jejího systematického uspořádání, když normativní text čl. 8 ji zmiňuje pouze ve vztahu k institutu žádosti o informace. Stejně tak bod 35 preambule nenaznačuje, že by předmětné ustanovení mělo být vykládáno širěji, když uvádí „*Tyto žádosti by neměly sloužit jako prostředek, který podnik či sdružení podniků přiměje k doznání, že se dopustil porušení právních předpisů, neboť tuto skutečnost má prokázat vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž.*“¹⁵¹ Takovéto pojetí však není v žádném případě dostatečné, neboť v zásadě nenutí členské státy k přijetí žádných významných opatření k posílení zásady zákazu nuceného sebeobviňování. Evropský zákonodárce by měl zaměřit svou pozornost také na další vyšetřovací pravomoci vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a uvést zásadu zákazu nuceného sebeobviňování již v čl. 3 směrnice ECN+ jako zásadní prvek práva podniků na obhajobu, který má zabránit donucování podniků k sebeobviňování, kdykoli NCA provádí vyšetřovací opatření jakéhokoli druhu, tedy nejen když požaduje informace. To by členské státy motivovalo ke zlepšení vnitrostátních mechanismů a zároveň by to podnikům poskytlo větší ochranu.

Bod 14 preambule pak sice upřesňuje výklad pojmu vhodných záruk, když konkretizuje úmysl evropského zákonodárce, aby návrhy takových vhodných záruk zajistil rovnováhu mezi respektováním základních práv podniků a povinností zajistit, aby čl. 101 a 102 SFEU. Nedostatky čl. 3 směrnice ECN+ by však mohly vést k paradoxu, kdy by na jedné straně mohly být vnitrostátním soutěžním orgánům přiznány stejné vyšetřovací a sankční pravomoci, zatímco na druhé straně by se podniky mohly stále potýkat s rozdíly v míře ochrany svých práv v řízeních o hospodářské soutěži před vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž v

---

¹⁵¹ Bod 35 preambule směrnice ECN+

různých členských státech EU. Tento paradox by pak mohl vést zmaření smyslu směrnice ECN+, v oblasti ochrany základních práv podniků, jako takové.¹⁵²

Důsledkem vágních termínů v čl. 3 směrnice ECN+ pak jsou mimo jiné i velmi rozličné přístupy členských států k její implementaci. Některé státy se, například Nizozemsko, Maďarsko nebo Francie, se rozhodly, že implementace čl. 3 do jejich právních řádů není vůbec nutná. Toto rozhodnutí je o to zvláštnější v případě Nizozemí, jehož obecné správní právo předpokládá, že opatření obdobné prohlášení o námitkách má být přijato pouze v případech, že dotyčnému podniku hrozí uložení pokuty vyšší než 340 EUR. Toto je však v rozporu s čl. 3 odst. 3 směrnice, který žádný takový minimální limit nestanoví.¹⁵³ Další státy, například Malta nebo Španělsko, šli naopak cestou transpozice, nicméně se omezily na přijetí deklaratorních ustanovení po vzoru čl. 3 odst. 1 směrnice ECN+, přičemž se však objevují pochybnosti o použitelnosti takových ustanovení, nicméně můžeme říci, že zahrnutí takových ustanovení do vnitrostátních právních řádů může minimálně podpořit případnou argumentaci v případě pochybností, zda se určité procesní záruky v konkrétním případě uplatní. Jistě zde najdeme i státy, které s implementací šli dále, příkladem může být třeba Bulharsko, které přistoupilo k přijetí konkrétních ustanovení posilujících základní práva podniků¹⁵⁴.

Kromě rozdílných přístupů k transpozici čl. 3 směrnice ECN+ jako takového se jeho vágnost projevuje i přístupu členských států k již konkrétním otázkám, respektive obsahu materie, kterou předmětný čl. 3 zahrnuje. Toto může být dobře vidět na příkladu institutu tzv. LPP, tedy *Legal Professional Privilege*. Tento institut „*představuje požadavek, aby informace, které klient svěřil svému právnímu zástupci, nebyly využity proti němu. Tento institut poskytuje záruku každému jednotlivci svobodně se obrátit na svého zástupce za účelem poskytnutí právní ochrany. Ochrana je založena na důvěrném vztahu mezi právním zástupcem a klientem a na důvěře klienta v jeho mlčenlivost. Vychází z principu demokratického právního státu, který respektuje základní právo na právní obranu*

---

¹⁵² Piszcz, A., Petr, M. *(Dis)Respect for Fundamental Rights in EU Competition Law Enforcement Proceedings Before National Authorities: In What Way Does Article 3 of the ECN+ Directive Prove To Be too Open-Ended?* s. 1087; vlastní překlad

¹⁵³ Tamtéž, s. 1088; vlastní překlad

¹⁵⁴ Například čl. 74 odst. 2 a 3, čl. Bulharského zákona o ochraně hospodářské soutěže (v originále Закон за защита на конкуренцията).

*klienta, právo na komunikaci klienta s právním poradcem a povinnost mlčenlivosti právního zástupce.*¹⁵⁵

Z pohledu evropského práva se LPP považuje za jednu z obecných zásad právního řádu Unie, což potvrdil i SDEU ve svém rozhodnutí ve věci *AM & S Europe Limited*, kde mimo jiné uvedl „*Právo Společenství, které vychází nejen z hospodářského, ale i právního prolínání členských států, musí zohlednit zásady a pojmy společné právním řádům těchto států, pokud jde o dodržování důvěrnosti, zejména pokud jde o určitá sdělení mezi právníkem a klientem. Tato důvěrnost slouží požadavkům, jejichž význam je uznáván ve všech členských státech, že každá osoba musí mít možnost bez omezení konzultovat právníka, jehož povolání zahrnuje poskytování nezávislého právního poradenství všem, kteří ho potřebují.*“¹⁵⁶ Ve stejném rozhodnutí SDEU zároveň zdůraznil, že cílem tohoto institutu je ochrana práva klienta, respektive podniku, na obhajobu¹⁵⁷. Vzhledem k tomu, že i když čl. 3 směrnice výslovně o LPP nemluví, je třeba připomenout, že čl. 3 odst. 1 směrnice ECN+ odkazuje na obecné zásady práva Unie a Listinu základních práv Evropské unie, zatímco čl. 3 odst. 2 vyžaduje vhodné záruky, pokud jde o práva podniků na obhajobu, jehož součástí je nepochybně i LPP. Vzhledem k vágnosti čl. 3 předmětné směrnice se ale přístupy národních států k této problematice zásadně odlišují.

Členské státy při provádění směrnice ECN obecně nevyužily příležitosti k vyjasnění režimu LPP. V některých případech to bylo proto, že již existující režim byl považován za dostatečný. Toto byl případ i Španělska, kde je LPP považován za součást práva na obhajobu, přičemž toto je reflektováno i v řízení před Španělským národním soutěžním úřadem (*La Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia*)¹⁵⁸. V mnoha členských státech však před zavedením směrnice o ECN neexistovala žádná pravidla pro LPP. Příkladem takového členského státu může být Rakousko, které institut LPP zavedla do svého právního řádu v roce 2016

---

¹⁵⁵ Plachý, J. *Legal Professional Privilege jako institut ochrany důvěrné komunikace*, Bulletin-advokacie, 2013

¹⁵⁶ Rozsudek SDEU ve věci C-155/79 ze dne 18. května 1982 *AM & S Europe Limited proti Komisi*, odst. 18 odůvodnění; vlastní překlad.

¹⁵⁷ Tamtéž, odst. 21 odůvodnění; vlastní překlad.

¹⁵⁸ Note by Spain for the OECD Working Party No. 3 on Co-operation and Enforcement Treatment of legally privileged information in competition proceedings [Poznámka Španělska pro pracovní skupinu OECD č. 3 pro spolupráci a prosazování práva Zacházení s právně důvěrnými informacemi v řízeních o hospodářské soutěži], dostupné z [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/WP3/WD\(2018\)44/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/WP3/WD(2018)44/en/pdf); s. 2; vlastní překlad

pouze v souvislosti s trestním řízením, nikoli tedy pro řízení soutěžní. Rakouský národní soutěžní úřad (Bundeswettbewerbsbehörde) zprvu nepřijal žádná opatření na ochranu LPP a ani Rakouský zákonodárce se touto otázkou vůbec nezabýval. Situace se změnila až v polovině roku 2022 po zásahu rakouského kartelového soudu, který rozhodl, že LPP musí být chráněn i v řízeních o hospodářské soutěži. Teprve poté rakouský orgán pro hospodářskou soutěž vydal nové interní pokyny, které konečně přiznaly ochranu LPP.¹⁵⁹ Konečně v Polsku naopak dokonce došlo k zhoršení práv podniků v souvislosti s LPP, když převzalo *ratione personae* zastávané unijními soudy, čímž v konečném důsledku z aplikace LPP vyloučilo podnikové právníky zaměstnané přímo u podniků. Tento přístup však v zásadě ignoruje specifické postavení podnikových právníků v Polsku. Podnikový právníci v Polsku totiž bývají zaměstnáváni jako tzv. právní poradci, přičemž jako takový jsou povinni být členy příslušné profesní komory a dodržovat příslušná pravidla profesního chování, včetně profesní etiky. Nelze mít tedy za to, že se zřekli své etické autonomie z důvodu svého pracovního vztahu s klientem.¹⁶⁰ Z výše uvedeného tedy můžeme říct, že směrnice ECN+ je v zásadě velmi vágní zejména v oblasti základních práv podniků, přičemž toto vede k velmi diverzní transpozici do vnitrostátních právních řádů členských států, přičemž toto může mít za důsledek podstatné rozdíly v řízení před jednotlivými národními soutěžními úřady, zejména co se záruk základních práv podniků týče.

Z výše uvedeného tedy můžeme shrnout, že souběžná aplikace národních a unijních soutěžních pravidel má jak pozitivní, tak negativní důsledky. Mezi pozitivní důsledky můžeme jistě zařadit možnost národních soutěžních úřadů postihnout i taková jednostranná jednání podniků s unijním prvkem, která sice nutně neporušují unijní normy soutěžního práva, nicméně již neobstojí před přísnějšími národními standardy, a které by bez souběžné aplikace soutěžních pravidel Unie a členského státu být postižena nemohla, čímž se v konečném důsledku zvýšila možnost prosazování soutěžního práva v členských státech. Negativní pak pramení především z poměrně nejasnosti a vágnosti jednotlivých ustanovení, a to jak nařízení č. 1/2003, tak směrnice ECN+, přičemž tyto vady však mohou být až fatální. Za zvláště problematické pak můžeme považovat nejasnosti

---

¹⁵⁹ Piszcz, A., Petr, M. (Dis)Respect for Fundamental Rights in EU Competition Law Enforcement Proceedings Before National Authorities: In What Way Does Article 3 of the ECN+ Directive Prove To Be too Open-Ended? s. 1091; vlastní překlad

¹⁶⁰ Tamtéž, s. 1093; vlastní překlad.

ohledně aplikace národních norem na jednostranná jednání podniků a odlišné přístupy k základním právům podniků, zejména k právu na obhajobu. Vzhledem k výše uvedenému vyvstává otázka, jaké jsou důvody souběhu deliktů?

3.4. Důvody souběhu národního a unijního soutěžního práva

Argumenty pro souběžnou aplikaci soutěžního práva jsou v zásadě trojího druhu. První skupinou argumentů se soustředí na odlišnost cílů, respektive objektů, kterým souběžně aplikované normy soutěžního práva poskytují ochranu. Obecně můžeme říct, že „*unijní judikatura jednoznačně podporuje závěr, že cíle národního a unijního soutěžního práva nejsou shodné; unijní soutěžní právo, už s ohledem na vymezení jeho působnosti, se zaměřuje na ochranu vnitřního trhu, což národní právo nečiní.*“¹⁶¹ Nabízí se otázka, zda se tyto odlišné cíle vůbec mohou materializovat? K tomuto zaujal postoj již generální advokát Roemer ve svém stanovisku ve věci *Walt Wilhelm*, kde uvedl, že i jednání absentující unijní prvek, na které se tedy unijní právo nevztahuje, může mít negativní dopad na vnitrostátní úrovni a má tedy být posouzeno z pohledu národního práva.¹⁶² Situacím, kdy může unijní a národní právo sledovat odlišné cíle se věnovaly i národní soudy, například v české republice Nejvyšší správní soud ve věci *RWE Transgas*, kde konstatoval, že deliktní jednání podle čl. 81 a 82 Smlouvy o ES [dnes 101 a nebo 102 SFEU], v případě kdy je zde dána příslušnost UOHS jako dobře umístěného úřadu, bude obvykle současně naplňovat i znaky deliktního jednání podle národních předpisů o ochraně hospodářské soutěže, nicméně tomu tak nemusí být vždy. „*Například exportní kartel mezi českými subjekty se může projevit výhradně na trzích jiných členských států Společenství a může tudíž naplňovat podmínky čl. 81 Smlouvy ES, nemusí mít však žádný vliv na hospodářskou soutěž s daným produktem na relevantním trhu v rámci ČR, nemusí tedy představovat porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže.*“¹⁶³ Uvedené argumenty ale spíše vypovídají o tom, že neaplikování unijních soutěžních pravidel na určité jednání není důvodem pro zanedbání posouzení téhož jednání z pohledu národních soutěžních pravidel.¹⁶⁴

Dalším uváděným důvodem pro souběh národního a unijního soutěžního práva je spojen s rozdíly v úpravě národních a unijních pravidel ve vztahu

¹⁶¹ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 159

¹⁶² Stanovisko generálního advokáta Roemera ve věci 14/68 *Walt Wilhelm*

¹⁶³ Rozhodnutí NSS ze dne 31. srpna 2008, sp. zn. 5 Afs 9/2008

¹⁶⁴ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 160

k jednostranným jednáním, respektive případům zneužití dominantního postavení. Tento argument v zásadě spočívá v poukazu na to, že bez souběhu by nebylo možné na jednání s unijním prvkem aplikovat národní soutěžní právo.¹⁶⁵ Sama Komise si je v tomto ohledu vědoma, že tento přístup snižuje právní jistotu podniků.¹⁶⁶ Jak jsme my již dříve poukázali, vágnost celého čl. 3 nařízení č. 1/2003 může způsobit zásadní problémy, když třeba vůbec není jasné, jaké vnitrostátní předpisy mají být na jednostranná jednání podniků použity. I ten tento argument se tedy jeví jako při nejmenším velmi nepřesvědčivý.

Konečně třetí skupinou argumentů odůvodňující souběh národního a unijního soutěžního práva směřuje na pragmatickou snahu pojistit si existenci právního základu pro rozhodnutí národních soutěžních úřadů. *„Posoudit, zda je u určitého jednání naplněno kritérium unijního prvku, není jednoduché, a při aplikaci jen národního nebo jen unijního práva hrozí, že NSÚ sice správně zjistí skutkový stav a správně z něj dovodí, že dané jednání narušuje hospodářskou soutěž, v důsledku nesprávného posouzení existence unijního prvku však tento právní stav podřadí pod „špatnou“ normu, což způsobí nezákonnost celého jeho rozhodnutí; naopak v případě paralelní aplikace by taková vadná úvaha o unijním prvku vedla ke „ztrátě“ jednoho deliktu, porušení „alespoň jednoho“ právního předpisu by však bylo zachováno.“*¹⁶⁷ Tento na první pohled při nejmenším podivný důvod, kdy je souběh používán jednoduše řešeno „pro jistotu“, však dokonce aprobuje i Komise, když ta jej akcentuje jako hlavní přínos souběžné aplikace národních a unijních soutěžních pravidel.¹⁶⁸ Spíše než na hodnocení tohoto důvodu však vyvstane otázka, zda toto vůbec můžeme za legitimní důvod považovat? Můžeme vůbec uvažovat o tom, že na jednání podniků budeme současně aplikovat národní i unijní soutěžní normy, čímž je vystavíme poměrně velké právní nejistotě, která je s takovou aplikací spojena? Petr tento argument považoval za nepřesvědčivý.¹⁶⁹ My bychom dle našeho názoru spíše měli takový argument označit za nepřipustný, neboť není možné takto neúměrně zatěžovat podniky a jejich postavení pouze v zájmu zjednodušení práce národních soutěžních úřadů.

---

¹⁶⁵ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 161

¹⁶⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 29. dubna 2009 Zpráva o fungování Nařízení č. 1/2003 KOM (2009) 206 v konečném znění, s. 54

¹⁶⁷ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 162

¹⁶⁸ Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 29. dubna 2009 Zpráva o fungování Nařízení č. 1/2003 KOM (2009) 206 v konečném znění, s. 47

¹⁶⁹ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 162

Závěrem k důvodům souběhu národního a unijního soutěžního práva můžeme říct, že se jedná o institut jistě legální, nicméně legitimita jeho použití je přinejmenším sporná. Ani jeden z výše nastíněných důvodů totiž jednoznačně neodpovídá na otázku, z jakého důvodu je vhodné k použití tohoto institutu přistoupit. Tvrzené rozdíly v objektech mohou být dodrženy i při aplikaci pouze národního nebo jen unijního soutěžního práva. Možnost aplikovat normy národního právního řádu na případy zneužití dominantního postavení s unijním prvkem pak vede k rozdílům v posuzování jednostranných jednání napříč členskými státy, přičemž toto ve spojitosti s vágní textací nynější úpravy může ve svém důsledku zásadně negativně ovlivnit právní jistotu podniků. Konečně argument jistoty právního základu pak z našeho pohledu nemůže být považován za přípustný, když jeho důsledkem může být jednostranné zhoršení postavení podniku, například ve formě zvýšené sankce, než by mu jinak byla uložena, když by souběh aplikován nebyl.

3.5. Závěrem k souběhu deliktů

V této kapitole jsme se věnovali souběhu v řízení před národním soutěžním úřadem. V zásadě můžeme shrnout, že k ní může dojít v těch případech, kdy je v konkrétní věci přítomen unijní prvek, tedy jedná se o dohodu nebo jednání, které je způsobilé znatelně ovlivnit obchod mezi členskými státy. Dále jsem se věnovali přípustnosti takového souběhu, když jsme došli k závěru, že ten je v zásadě přípustný, neboť jak unijní, tak národní soutěžní právo alespoň podle názoru unijních soudů chrání odlišné právní zájmy. Přistoupení k použití souběhu není rovněž v rozporu se zásadou *ne bis in idem*, když ta přichází do úvahy pouze v případech, kdy je o témže jednání vedeno více řízení, respektive v téže věci již bylo vydáno pravomocné rozhodnutí, proti kterému se podnik již nemůže odvolat.

V důsledku souběhu je na jednání podniku aplikováno tedy jak unijní, tak národní soutěžní právo, přičemž jeho použití nesmí vést k ohrožení cílů práva EU. Se souběžnou aplikací národních a unijních norem soutěžního práva však vyvstává i celá řada problémů, přičemž ty pramení částečně z aplikační praxe členských států, částečně z vágnosti unijní úpravy v některých otázkách souběhu. Toto se mimo jiné projevuje například v případě jednostranných jednání s unijním prvkem ve smyslu čl. 102 SFEU, na která lze aplikovat i přísnější národní právní předpisy, které by jinak nebylo možné na takové jednání použít. Žádný unijní předpis nicméně závazně neomezuje, jaké konkrétní předpisy se takto mohou použít,

případně v čem může spočívat jejich přísnější povaha, čímž dochází minimálně k zásadnímu snížení úrovně právní jistoty podniků. Rovněž chybí jednotný způsob rozlišení mezi normami soutěžního práva a ustanoveními vnitrostátních předpisů sledující primárně jiný cíl. Dalším problémem můžeme označit i ukládání pokuty za souběžné delikty podle unijního a národního práva, když potenciálně hrozí že v řízení před národním soutěžním úřadem, který souběžně aplikuje unijní i národní soutěžní právo, bude podnik postižen vyšší pokutou než v řízení před Komisí, která porušení národního práva neposuzuje. Konečně můžeme konstatovat, že unijní právní úprava souběhu není příliš sdílná ani ve vztahu k požadavkům na členské státy v oblasti podniků v řízení před národními soutěžními úřady, když zejména směrnice ECN+ je v požadavcích na přijetí vhodných záruk velmi vágní, a případným konkrétním základním právům se věnuje spíše okrajově a úzce. Konečně jsme se zabývali možnými důvody pro souběžnou aplikaci, přičemž jsme žádný z námi posuzovaných důvodů neshledali za přesvědčivý.

Závěrem tedy můžeme říct, že se nedomníváme, že důvody pro souběžnou aplikaci národního a unijního soutěžního práva převáží nad negativy, které takový souběh s sebou přináší.

4. Otázka zavinění a sukcese

V předchozí kapitole jsme se dotkli problematických otázek spojených se souběžnou aplikací národního a unijního soutěžního práva, a to primárně z pohledu dotčených podniků. V této kapitole se dále podíváme na 2 konkrétní otázky, které souvisejí s možností národních soutěžních úřadů efektivně sankcionovat porušení soutěžního práva., konkrétně pak zavinění a odpovědnost. Obě tyto otázky nejsou v plně harmonizovány, což však může vytvořit potíže. V této kapitole se tedy zaměříme na to, jak k těmto otázkám přistupují jednak unijní orgány na straně jedné, jednak národní soutěžní úřady na straně druhé.

4.1. Zavinění v soutěžních deliktech z pohledu unijního práva

Základ právní úpravy zavinění za porušení unijního soutěžního práva, respektive čl. 101 nebo 102 SFEU, nalezneme v nařízení č. 1/2003, konkrétně v čl. 23, který stanoví, že prokázání zavinění, ať už ve formě nedbalosti nebo úmyslu, je základní podmínkou pro uložení pokuty. K tomuto lze připomenout stanovisko generální advokátky Kokott ve věci *Schenker* „*Ze zásady nulla poena sine culpa vyplývá, že podnik může být odpovědný za kartelový delikt, který spáchal z čistě objektivního hlediska, pouze tehdy, jestliže mu může být toto protiprávní jednání vytýkáno i ze subjektivního hlediska. Pokud se oproti tomu podnik dopustil omylu ohledně legality majícího exkulpační účinek, nelze vůči němu konstatovat protiprávní jednání a toto jednání se ani nemůže stát podkladem pro uložení sankcí, jakými jsou například pokuty.*“¹⁷⁰

Úmyslným jednáním pohledem unijního práva je takové úmyslné jednání, jehož cíle je dosažení protisoutěžního následku, případně je konáno s vědomím, že takové protisoutěžní následky mohou potenciálně nastat¹⁷¹. V tomto kontextu můžeme připomenout ještě rozhodnutí ve věci *IAZ*, kde Soudní dvůr dovedl, že pro závěr o úmyslu není rozhodující, zda si byly jednající strany vědomy, že svým jednáním porušují soutěžní právo, když uvedl „*V tomto případě je z výše uvedených úvah zřejmé, že všechny strany, které se podílely na vypracování dohody, si byly vědomy toho, že cílem dohody, jak byla vypracována, s ohledem na její podmínky, právní a hospodářský kontext, v němž byla uzavřena, a na chování stran, bylo omezení paralelních dovozů a že mohla ovlivnit obchod mezi členskými státy, neboť*

¹⁷⁰ Stanovisko generální advokátky Kokott ve věci C-681/11 ze dne 28. února 2013, odst. 44

¹⁷¹ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 46

*mohla skutečně ztížit, ne-li znemožnit paralelní dovozy. tím, že podepsaly dohodu s plným vědomím těchto okolností, jednaly tedy vědomě, ať už si byly vědomy, že tím porušují zákaz stanovený v článku 85 odst. 1 smlouvy.*¹⁷² Nedbalost jako formou zavinění pak podle unijního práva vykazuje to jednání, u kterého jednající podnik mohl rozumně předpokládat jeho protisoutěžní následek. Podnik se však může vyvinut, respektive zavinění nemůže být prokázáno tam, kde podnik prokáže, že si protisoutěžní povahy svého jednání nemohl být vědom.¹⁷³

Z výše uvedeného plyne, že unijní právo umožňuje sankcionovat pouze zaviněné jednání, přičemž unijní orgány tedy mají povinnost se této otázce při přijímání rozhodnutí věnovat. Praxe Komise je v tomto velmi střídavá, někdy až povrchní, nicméně unijní soudy tento přístup akceptují.¹⁷⁴

4.2. Zavinění v soutěžních deliktech pohledem členských států

V předchozí části jsme se bavili o zavinění jako podmínky pro uložení sankce orgány Evropské unie. Oprávnění k ukládání pokut za porušení čl. 101 a 102 SFEU pramení národním soutěžním úřadům primárně z čl. 5 nařízení 1/2003. Textace tohoto oprávnění však o zavinění jako podmínce k uložení pokuty mlčí. To vedlo SDEU v již zmíněném rozhodnutí ve věci *Schenker* k závěru, že z čl. 13 nařízení č. 1/2003 „*nicméně nevyplývá, že přijetí prováděcích opatření stanovených tímto nařízením vyžaduje, aby byly splněny podmínky subjektivní povahy.*“¹⁷⁵ Pokud však státy v zájmu jednotného prosazování čl. 101 a 102 SFEU samy zavedly zavinění jako podmínku uložení sankce, tyto musejí být alespoň stejně přísné jako podmínka stanovená v čl. 23 nařízení č. 1/2003.¹⁷⁶

S uplynutím lhůty k transpozici směrnice ECN+ však došlo k zásadní změně. Směrnice, konkrétně čl. 13 odst. 1, stanoví „*Členské státy zajistí, aby vnitrostátní správní orgány pro hospodářskou soutěž mohly rozhodnutím v jimi vedeném řízení za účelem prosazení práva uložit podnikům a sdružením podniků účinné, přiměřené a odrazující pokuty, pokud tyto podniky či sdružení podniků úmyslně nebo z nedbalosti poruší článek 101 nebo 102 Smlouvy o fungování EU, nebo aby mohly uložení takovýchto pokut požadovat v jiném než trestním soudním*

---

¹⁷² Rozsudek SDEU ve spojených věcech 96-102, 104, 105, 108 a 110/82 ze dne 8. listopadu 1983 *NV IAZ International Belgium and others v Commission*, odst. 45 odůvodnění; vlastní překlad

¹⁷³ Petr, M. Vztah českého a unijního soutěžního práva. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s 47

¹⁷⁴ Tamtéž.

¹⁷⁵ Rozsudek SDEU ve věci C-681/11 ze dne 18. června 2013 *Schenker*, odst. 35 odůvodnění.

¹⁷⁶ Tamtéž, odst. 34 odůvodnění.

řízení.“¹⁷⁷ Nicméně je nutné zdůraznit, že subjektivní podmínka se týká pouze ukládání pokuty za porušení čl. 101 a 102 SFEU, nikoli konstatování porušení jako takového, které i nadále může být založeno na objektivní odpovědnosti.¹⁷⁸ Při posuzování zavinění pak mají členské státy vycházet z unijního pojetí úmyslu a nedbalosti, nikoli tedy z toho, jak tyto pojmy chápou orgány činné v trestním řízení daného členského státu¹⁷⁹.

Z tohoto tedy plyne, že se výše citované závěry z rozhodnutí ve věci *Schenker* ohledně posouzení absence zavinění jakožto obligatorní podmínky k uložení pokuty za porušení čl. 101 a 102 SFEU, již neuplatní a členské státy mají povinnost nastavit své vnitrostátní předpisy tak, aby národní soutěžní úřady byly při ukládání pokuty za porušení čl. 101 a 102 povinny se zaviněním zabývat.

4.2.1. Posuzování zavinění v České republice

Posuzování zavinění jakožto podmínky pro uložení pokuty za soutěžní delikty prošlo v České republice poměrně zajímavým vývojem. Prvotní úprava v oblasti soutěžního práva, respektive zákon o ochraně hospodářské soutěže z roku 1991 vycházel z objektivního pojetí odpovědnosti.¹⁸⁰ Přijetím ZOHS však došlo k zavedení subjektivní odpovědnosti, a to i ve vztahu k právnickým osobám, což byl však v poměrech českého správního práva naprosto cizí koncept. Tento pokus však dlouho nevydržel a sedmou novelou ZOHS došlo k opětovnému přihlášení se ke konceptu objektivní odpovědnosti právnických osob s možnou liberací v případě, že právnická osoba prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila¹⁸¹. K tomu komentářová literatura k ZOHS uvádí: „*V textové rovině je tak pojetí vycházející z objektivní odpovědnosti za porušení soutěžních pravidel v rozporu s unijní právní úpravou ... a Úřad se s touto skutečností bude muset vypořádat zejm. v případech, kdy vede řízení pro podezření ze soutěžního porušení českých a evropských soutěžních pravidel.*“¹⁸² Konečně je ale nutné zmínit, že ÚOHS pracuje se zaviněním ve svém „soft law“, když úmysl posuzuje jako přitěžující okolnost odůvodňující zvýšení základní

¹⁷⁷ Čl. 13 odst. 1 směrnice ECN+

¹⁷⁸ Bod 42 preambule směrnice ECN+

¹⁷⁹ Tamtéž.

¹⁸⁰ § 14 zákona č. 63/1991 Sb., zákon o ochraně hospodářské soutěže

¹⁸¹ § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

¹⁸² Kindl, J., Munková, J., *Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář*. 3. přepracované vydání. Praha :C. H. Beck, 2016, s. 482

částky pokuty.¹⁸³ Ani to však neodpovídá unijní úpravě, když ta zavinění vyžaduje již jako podmínku pro uložení pokuty.

Co se týče aplikační praxe ÚOHS, ta v zásadě odpovídá ZOHS. Toto lze demonstrovat například na relativně recentním rozhodnutí ÚHOS v případě *TESCOMA*¹⁸⁴. Společnost TESCOMA s.r.o. v toto případě v období od 3. prosince 2015 do 15. června 2021 uzavírala a plnila se svými odběrateli zakázané dohody o přímém určení cen pro další prodej, čímž došlo k narušení hospodářské soutěže na území České republiky na trhu skleněných, keramických, stolních a kuchyňských potřeb pro domácnost, přičemž tyto dohody byly způsobilé ovlivnit obchod mezi členskými státy Evropské unie. ÚHOS takové jednání posoudil jako přestupek podle § 22a odst. 1 písm. b) ZOHS a zároveň jako porušení zákazu uvedeného v čl. 101 odst. 1 SFEU, načež společnosti TESCOMA s.r.o. uložil pokutu v celkové výši 63 952 000 Kč, přičemž se posouzení zavinění, respektive formě zavinění, v celém rozhodnutí vůbec nevěnoval. Tento postup je však v rozporu s unijní právní úpravou, přičemž rozpor je o to silnější, když ÚHOS považoval porušení čl. 101 odst. 1 SFEU jako primární porušení, za které je pokuta primárně ukládána, když uvedl „*Úřad s ohledem na skutečnost, že vytváření jednotného vnitřního trhu EU je základním cílem unijního práva, k jehož naplňování v rámci SFEU slouží i čl. 101, vyhodnotil jako závažnější porušení čl. 101 odst. 1 SFEU (dále též „primární porušení“)*“.¹⁸⁵ V zásadě naprosto shodně pak ÚOHS postupoval i v dalších svých rozhodnutích, například rozhodnutí ve věci *ELEKTROLUX*¹⁸⁶ a ve věci *FAST*¹⁸⁷, z čehož můžeme usoudit, že výše nastíněná praxe není pouze jednorázovým vybočením z ustálené praxe. Z tohoto lze dovodit, že ÚOHS ve své rozhodovací praxi postupuje v zásadě v souladu s ZOHS, přičemž uplatňuje pouze objektivní hledisko odpovědnosti a uložení pokuty prokázáním zavinění nepodmiňuje.

Závěrem k posuzování zavinění u soutěžních deliktů v České republice můžeme říct, že jak právní úprava, tak aplikační praxe, jsou v zásadě v rozporu s požadavky unijního právního řádu.

---

¹⁸³ Postup při stanovení výše pokut ukládaných za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže účinný od 24. dubna 2018, s. 8

¹⁸⁴ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 28. června 2023, sp. zn. ÚOHS-S0262/2021/KD

¹⁸⁵ Tamtéž.

¹⁸⁶ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 19. ledna 2024, sp. zn. ÚOHS-S0187/2023/KD

¹⁸⁷ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 27. dubna 2023, sp. zn. ÚOHS-S0346/2022/KD

4.2.2. Posuzování zavinění ve Slovenské republice

Co se týče právní úpravy v právním řádu Slovenské republiky, situace je obdobná té v České republice. Ochranu hospodářské soutěže upravoval až do 31. května 2021 zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, který zavinění nevěnoval vůbec žádnou pozornost, ale obdobně jako v ČR ZOHS vycházel z objektivního pojetí odpovědnosti. Toto pak potvrzovala i komentářová literatura, která uvádí „*Súťažnoprávne delikty sú založené na objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Nie je teda podmienkou, pre uloženie sankcie, aby orgány ochrany hospodárskej súťaže preukazovali „úmysel podnikov.“*¹⁸⁸ K 1. červnu 2021 nabyl účinnosti zákon č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, který dosavadní zákon č. 136/2001 Z. z. nahradil. I tento zákon nicméně přejímá objektivní pojetí odpovědnosti za soutěžní delikty. Rozdíl oproti České republice dále najdeme v *soft law* PÚSR, které se zkoumáním zavinění nutně nepočítá ani ve vztahu ke stanovení výše pokuty, nicméně je nutné upozornit, že PÚSR je ve svém *soft law* velmi vágní, když uvádí „*Úrad nevyklučuje aplikáciu ďalších okolností ako prítlačujúcich alebo poľahčujúcich v prípadoch, kedy zistí, že určitú skutočnosť je potrebné pri určovaní pokuty zhodnotiť ako prítlačujúcu alebo poľahčujúcu.*“¹⁸⁹ Z toho je zřejmé, že výčet přitěžujících okolností v rámci *soft law* je pouze demonstrativní, a tedy nelze uplatnění zavinění jakožto přitěžující okolnosti ze strany PÚSR úplně vyloučit.

Co se týče praxe PÚSR, můžeme si ji demonstrovat například na rozhodnutí ve věci *CHEMES*¹⁹⁰. V tomto případě společnost CHEMES, a.s. Humenné v období 1. srpna 2017 do 29. září 2021 svým jednáním zavazovala ostatní společnosti podnikající v průmyslovém parku Chemes k odběru stlačeného vzduchu, chladiv, dusíku, plynu a elektřiny a současně jim bránila, aby si toto zboží vyráběly samy nebo jej odebíraly od třetích osob. PÚSR v tomto shledal porušení podle § 5 odst. 3 písm. a) zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov a čl. 102 SFEU, přičemž společnosti CHEMES, a.s. Humenné uložil pokutu ve 1 181 849 EUR. Pro nás je

---

¹⁸⁸ Komentář COMpact k § 38 č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, dostupný z <https://www.antimon.gov.sk/-38-pokuty/?csrt=13919927020814554758> (navštíveno 20. března 2024)

¹⁸⁹ Metodický pokyn o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantního postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž, s. 5

¹⁹⁰ Rozhodnutí PÚSR ze dne 29. září 2021, sp. zn. 2021/DOZ/POK/2/52

důležité, že v odůvodnění se omezil pouze na konstatování, že „Zneužívanie dominantného postavenia, ktoré je predmetom tohto konania, je správnym deliktom, ktorým došlo k porušeniu § 5 ods. 3 písm. a) zákona a zároveň čl. 102 písm. a) ZFEÚ, pričom ide o objektívnu zodpovednosť za správny delikt. V tomto prípade úrad za porušenie národného aj európskeho práva uloží jednu pokutu.“¹⁹¹ Takováto praxe PÚSR, alespoň co do ukládání pokuty za porušení unijního soutěžního práva, je pak dle našeho názoru v rozporu s požadavky směrnice ECN+, a tedy i unijního práva.

Závěrem k posuzování zavinění ve vztahu k pokutám za soutěžní delikty ve Slovenské republice můžeme říct, že situace je v zásadě podobná jako v České republice s drobnou odchylkou v tom, že PÚSR význam zavinění nezmiňuje ani jako přitěžující okolnost. Slovenský přístup k zavinění v případě souběhu národního a unijního práva je tedy taktéž zjevně rozporný s unijní úpravou, zejména pak s požadavky směrnice ECN+.

4.3. Sukcese odpovědnosti za soutěžní delikty v právu EU

Obecně můžeme říct, že za porušení soutěžního práva by měl odpovídat podnik, který se dopustil soutěžního deliktu, respektive fyzická nebo právnická osoba, která tento podnik řídila, když byl takový soutěžní delikt spáchán.¹⁹² Z unijní judikatury vyplývá, že vnitřní změny podniku nesmí mít za následek omezení odpovědnosti, což konstatoval i SDEU např. v rozhodnutí ve věci *Parker Hannifin Manufacturing*, kde uvedl „pokud u jednotky, jež porušila pravidla hospodářské soutěže, dojde k právní nebo organizační změně, nemá taková změna nutně za následek vytvoření nového podniku, jenž by byl zproštěn odpovědnosti za chování předchozí jednotky, jež bylo v rozporu s pravidly hospodářské soutěže, pokud mezi oběma jednotkami existuje totožnost z hospodářského hlediska. Pokud by se totiž mohly podniky vyhnout sankcím tím, že by pouze změnily svou identitu na základě restrukturalizace, převodu nebo jiných právních nebo organizačních změn, byl by ohrožen cíl potlačovat jednání v rozporu s pravidly hospodářské soutěže a předcházet jejich opakování prostřednictvím odrazujících sankcí.“¹⁹³ Pro posuzování přechodu deliktní odpovědnosti pak můžeme ještě zmínit v tomto

¹⁹¹ Tamtéž, odst. 429 odůvodnění.

¹⁹² Petr, M., Zorková, E. *Koncept soutěžitele v českém a unijním právu*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2021, s. 40

¹⁹³ Rozhodnutí SDEU ve věci C-434/13 P ze dne 18. prosince 2014 *Parker Hannifin Manufacturing*, odstavec 40 odůvodnění.

ohledu důležité rozhodnutí SDEU ve věci *Rhinzink*, kde společnost Rhinzink namítala, že nemůže nést deliktní odpovědnost za svoji již zaniklou předchůdkyni, společnost Rheinisches Zinkwalzwerk, přičemž k tomu SDEU uvedl „pro účely práva hospodářské soutěže jsou společnosti Rhinzink a Rheinisches Zinkwalzwerk GmbH & Co. dvě následné právní formy jednoho a téhož podniku. Subjekty práva hospodářské soutěže jsou podniky. Dotčený podnik v okamžiku přeměny změnil svůj název a právní formu, avšak jeho předmět podnikání, sídlo a vedení zůstaly nezměněny. V důsledku toho lze jednání, kterého se dopustil zaniklý podnik, přičíst společnosti Rhinzink jako jedinému právnímu nástupci tohoto podniku. ... Pro účely článku 85 Smlouvy změna právní formy a názvu podniku nezakládá vznik nového podniku, který by nebyl odpovědný za protisoutěžní jednání svého předchůdce, pokud jsou z hospodářského hlediska oba podniky totožné.“¹⁹⁴

Pro deliktní nástupnictví je pak primární nástupnictví právní, nikoli hospodářské, respektive ekonomické, což zjednodušeně řečeno znamená, že k sukcesi odpovědnosti za soutěžní delikt na nový subjekt dochází tehdy, když původní subjekt zaniká, a ne když původní subjekt převede na nový subjekt tu část aktiv, která souvisela s deliktem¹⁹⁵. Toto potvrdil i SDEU v rozhodnutí ve věci *Anic Partecipazioni*, kde uvedl „Pokud společnost Anic vytýká Soudu první instance, že jí přičetl odpovědnost za protiprávní jednání, ačkoli převedla své podnikání v oblasti polypropylenu na společnost Monte, opomíjí zásadu osobní odpovědnosti a rozhodující skutečnost, [...], že test "ekonomické kontinuity" lze použít pouze tehdy, pokud právní osoba odpovědná za řízení podniku přestala právně existovat po spáchání protiprávního jednání.“¹⁹⁶ Otázka nástupnictví tedy nastane až poté, co původní subjekt zanikne.¹⁹⁷

Ekonomické nástupnictví v případě, kdy původní subjekt nezanikl, je v judikatuře unijních soudů připuštěno spíše výjimečně a za specifických okolností. K této otázce se vyjádřil SDEU v již zmíněném rozhodnutí *Parker Hannifin Manufacturing*, když uvedl „pokud obě jednotky tvoří tutéž hospodářskou jednotku,

---

¹⁹⁴ Rozsudek SDEU ve spojených věcech 29/30 a 30/83 ze dne 28. března 1984 *CRAM a Rhinzink*, odst. 8 a 9 odůvodnění; vlastní překlad.

¹⁹⁵ Petr, M., Zorková, E. *Koncept soutěžitele v českém a unijním právu*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2021, s. 41

¹⁹⁶ Rozsudek SDEU ve věci C-49/92 P ze dne 8. července 1999 *Anic Partecipazioni*, odst. 145 odůvodnění; vlastní překlad.

¹⁹⁷ Petr, M., Zorková, E. *Koncept soutěžitele v českém a unijním právu*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2021, s. 41

nebrání skutečnost, že jednotka, jež se dopustila protiprávního jednání, stále existuje, sama o sobě uložení sankce jednotce, na niž převedla své hospodářské činnosti. Takové uplatnění sankce je přípustné zvláště tehdy, pokud jsou tyto jednotky kontrolovány touž osobou a pokud vzhledem k úzkým hospodářským a organizačním vazbám, které je sjednocují, uplatňovaly v zásadě tutéž obchodní politiku.“¹⁹⁸ Okolnosti odůvodňující použití ekonomického nástupnictví shledaly unijní soudy například ve věci *NHM Stahlwerke*, kde se původní podnik – právnická osoba – nacházel těsně před likvidací, přičemž jeho nástupce byl ještě před spácháním soutěžního deliktu vytvořen za účelem převzetí a participace na aktivitách původního podniku, přičemž se na nich již v době spáchání protisoutěžního jednání podílel. K použití institutu ekonomického nástupnictví lze pak ještě dodat názor SDEU ve věci *ETI*, že „Pokud jde o otázku, za jakých okolností může být jednotka sankcionována za protiprávní jednání, přestože není jeho původcem, je třeba nejprve konstatovat, že takovým případem je situace, kdy jednotka, která se protiprávního jednání dopustila, přestala právně [...] nebo hospodářsky existovat. V posledně uvedeném případě je třeba mít za to, že u sankce uložené podniku, který právně nadále existuje, avšak nevykonává již hospodářské činnosti, existuje riziko, že nebude mít odrazující účinek.“ V rozhodovací praxi SDEU však můžeme vysledovat tendenci pokládat ekonomické nástupnictví za akceptovatelné ve zvyšujícím se okruhu případů.¹⁹⁹

4.4. Harmonizace sukcese v právních řádech členských států

Pro oblast přechodu odpovědnosti za unijní soutěžní delikty jsou unijní požadavky obsaženy v čl. 13 odst. 5 směrnice ECN+, který se věnuje harmonizaci pojmu podnik, a který stanoví „Členské státy zajistí, aby se pod pojmem „podnik“ pro účely ukládání pokut mateřským společnostem a právním a hospodářským nástupcům podniků rovněž rozuměli tyto společnosti a nástupci podniků.“²⁰⁰ Preambule směrnice ECN+ k tomuto dodává, že smyslem tohoto je mimo jiné právě umožnění národním soutěžním orgánům vyhledávat právní i ekonomické nástupce odpovědného podniku, čímž má dojít k zabránění podnikům ve vyhýbání se odpovědnosti za porušení čl. 101 a 102 SFEU prostřednictvím organizačních

¹⁹⁸ Rozhodnutí SDEU ve věci C-434/13 P ze dne 18. prosince 2014 *Parker Hannifin Manufacturing*, odstavec 41 odůvodnění.

¹⁹⁹ Petr, M., Zorková, E. *Koncept soutěžitely v českém a unijním právu*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2021, s. 41-42

²⁰⁰ Čl. 13 odst. 5 směrnice ECN+

a právních změn.²⁰¹ Z tohoto vyplývá mimo jiné, že unijní právo požaduje po členských státech, aby zavedly do svých právních řádů možnost deliktního nástupnictví právního i ekonomického, respektive hospodářského.

4.4.1. Sukcese odpovědnosti za soutěžní delikty v České republice

Český právní řád v otázce sukcese odpovědnosti za soutěžní delikty vychází primárně vychází z úpravy obecného přestupkového práva v zákoně č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který obsahuje základní pravidla přechodu odpovědnosti na nástupce právnických a podnikajících fyzických osob v případě smrti takové osoby, tedy že přechází „na jejího právního nástupce“²⁰². Pro nás je pak velmi důležité zmínit důvodovou zprávu, která k tomuto uvádí „Právním nástupnictvím tedy rozumíme přeměny právnických osob nebo obdobné změny, kdy dochází k dispozici se subjektem, tzn. s právní osobou. Pokud dochází jen k dispozici s objektem, tzn. s majetkem, ať už s podnikem, nebo s jednotlivou pohledávkou, nejde o právní nástupnictví v uvedeném smyslu.“²⁰³ Pro úplnost pak můžeme doplnit, že ZOHS dále stanoví, že při vyměřování pokuty právnímu nástupci se přihlédne také na rozsah, v jakém na něj přešly výnosy, užítky a jiné výhody z přestupku a současně k tomu, zda právní nástupce pokračuje v činnosti, při které byl přestupek spáchán.²⁰⁴ K tomuto můžeme tedy shrnout, že český právní řád v zásadě počítá s právním nástupnictvím, o ekonomickém nástupnictví ale naopak mlčí.²⁰⁵

Tento nedostatek se nicméně ÚOHS snaží překonat, když lze dohledat, že ve svých rozhodnutích s ekonomickým nástupnictvím pracuje, nicméně české soudy tento jeho postup zásadně odmítaly viz například usnesení Krajského soudu v Brně²⁰⁶ a rozhodnutí NSS²⁰⁷ ve věci *Kartelu pekáren*. ÚOHS se však konceptu ekonomického nástupnictví úplně nevzdal a přistoupil k jeho použití i ve svých pozdějších rozhodnutích např. ve věci *Kartelové dohody Lupek*²⁰⁸ a *Severní*

---

²⁰¹ Bod 46 preambule směrnice ECN+

²⁰² § 33 a 34 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

²⁰³ Vláda: Důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, č. 250/2016 Dz

²⁰⁴ § 22b odst. 3 ZOHS

²⁰⁵ Petr, M., Zorková, E. *Koncept soutěžitele v českém a unijním právu*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2021, s. 71

²⁰⁶ Usnesení KS ze dne 13. srpna 2007, sp. zn. 62 Ca 1/2007

²⁰⁷ Rozsudek NSS ze dne 29. května 2009, sp. zn. 5 Afs 17/2008

²⁰⁸ Rozhodnutí ÚOHS ze dne 6. prosince 2016, sp. zn. ÚHOS-S651/2015/KD

*energetická*²⁰⁹. Poslední uvedené rozhodnutí je pro nás zajímavé, když to bylo předmětem přezkumu Krajského soudu v Brně, přičemž uvedl „*Ve světle judikatury Soudního dvora EU podle zdejšího soudu nelze posouzení protisoutěžního jednání a přechod odpovědnosti soutěžitele za něj formálně zúžit natolik, že by takový přechod bylo možno dovodit pouze v případech univerzální sukcese; to by v zásadě vylučovalo postih nově vzniklých společností, které však materiálně pokračují jako ekonomická entita v tomtéž protisoutěžním jednání, i když jejich právní předchůdce v určité podobě dále existuje. V případě nástupnických společností je proto třeba zaměřit se na materiální výsledek transformace soutěžitele.*“²¹⁰ KS v Brně se tedy zásadně odchýlil jak od české právní úpravy, tak i od judikatury NSS, když aproboval použití institutu ekonomického nástupnictví, nicméně z pohledu judikatury českých soudů jde o zcela ojedinělé rozhodnutí²¹¹, které doposud nebylo předmětem přezkumu NSS, a tedy je přinejmenším předčasné z něho usuzovat závěr, že české soudnictví použití ekonomického nástupnictví v oblasti deliktů odpovědnosti dovoluje.

Závěrem tedy můžeme shrnout, že český právní řád nespĺňuje požadavky směrnice ECN+, když o ekonomickém nástupnictví v oblasti odpovědnosti za delikty mlčí. Aplikační praxe ÚOHS pak nasvědčuje tomu, že se je ÚOHS snaží i přes nedostatky českého právní řádu aplikovat, a to i navzdory odmítavému postoji českých soudů, ale i zde se již objevil případ, kde bylo ekonomické deliktů nástupnictví akceptováno.

4.4.2. Sukcese odpovědnosti za soutěžní delikty na Slovensku

Přechod deliktů odpovědnosti za soutěžní delikty upravuje slovenský právní řád v zákoně č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov, který stanoví „*Zodpovednosť za porušenie zákazu dohody obmedzujúcej súťaž, zákazu zneužívania dominantného postavenia, zákazu vykonávať práva a povinnosti, ktoré vyplývajú z koncentrácie, za neoznámenie koncentrácie, ktorá podlieha kontrole úradu, alebo za neplnenie rozhodnutia úradu prechádza na ekonomického nástupcu, ktorý pokračuje v hospodárskej činnosti svojho predchodcu, ak predchodca prestal právne alebo fakticky vykonávať*

²⁰⁹ Rozsudek předsedy ÚOHS ze dne 9. listopadu 2020, sp. zn. R175/2019/HS

²¹⁰ Rozsudek KSB z 11. května 2023, sp. zn. 62 Af4/2021, odst. 73 odůvodnění.

²¹¹ Čemuž nasvědčuje mimo jiné i to, že soud v tomto rozhodnutí svůj názor k otázce deliktů nástupnictví založil téměř výhradně na judikatuře unijních soudů.

*hospodársku činnosť. K prechodu zodpovednosti za porušenie môže dôjsť aj vtedy, ak je nástupca súčasťou toho istého podnikateľa ako predchodca, ktorý naďalej vykonáva hospodársku činnosť. Účastníkom konania podľa prvej a druhej vety je ekonomický nástupca.*²¹² Z dôvodové zprávy pak vyplývá, že tato úprava má v zásadě reflektovat požadavky vycházející z jednotného výkladu pojmu podnik, který již není navázán na právní subjektivitu, ale na funkční stránku tohoto pojmu. Důvodová zpráva rovněž dodává, že tento přístup již ve své judikatuře akcentovali jak PÚSR, tak i národní soudy²¹³ Takovýto přístup pak můžeme v zásadě považovat za souladný s unijním pojetím.

4.5. Závěrem k otázkám zavinění a sukcese

Jak jsme si výše ukázali, členské státy pojmají poměrně rozličné přístupy, co se otázky zavinění a sukcese odpovědnosti za zavinění týče. Uvedené přístupy členských států, respektive jejich národních soutěžních úřadů v oblasti zavinění jsme shledali v rozporu s unijním právem, zejména pak směrnice ECN+, neboť ani jeden z uvedených států do svého právního řádu požadavky na posuzování zavinění neimplementovali. Co se týče aplikační praxe, jak ÚOHS, tak PÚSR postupují v otázce zavinění v souladu s národními úpravou, přičemž tedy požadavky směrnice ECN+ v této otázce rovněž neplní. Praxe ÚOHS demonstrována v uvedeném rozhodnutí TESCOVA je o to závažnější, když ÚOHS výslovně uvádí, že primárním deliktem, za který uložil pokutu, bylo právě porušení čl. 101 odst. 1 SFEU, což je ve zjevném rozporu s požadavky čl. 13 odst. 1 směrnice ECN+. Praxe PÚSR taktéž v zásadě z obdobných důvodů neodpovídá unijním požadavkům, přičemž však PÚSR, oproti praxi ÚOHS, nestanoví primární delikt, a tedy by se požadavkům unijního práva teoreticky vyhnout, pokud by sice konstatoval porušení unijního soutěžního práva, ale pokutu uložil pouze za soutěžní delikt podle práva národního.

Co se týče otázky sukcese odpovědnosti za zavinění, tam je situace poněkud složitější. Český právní řád v této oblasti neodpovídá unijním standardům, když o modelu ekonomického nástupnictví zásadně mlčí. S tím související praxe národních soudů pak svědčí o jeho odmítnutí. ÚOHS se však přesto snaží

---

²¹² § 20 odst. 3 č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov

²¹³ Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, Dôvodová správa k zákonu č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov

požadavkům unijního práva vyhovět a tento model ve svých rozhodnutích aplikuje. Relativně nedávná judikatura pak dává modelu ekonomického nástupnictví šanci, nicméně si budeme ještě muset počkat na další judikatorní vývoj, než budeme moci prohlásit, že české soudy tento model považují za obecně přípustný. Naopak Slovenský přístup k otázce sukcese v oblasti deliktů odpovědnosti je v zásadě souladný s unijním právem.

Konečně je vhodné zmínit, že námi uvedené srovnání není nutně reprezentativní pro všechny členské státy Unie, respektive se nesnažíme tvrdit, že každý členský stát v posuzovaných otázkách postupuje v rozporu s unijním právem, když například rakouský právní řád otázku zavinění²¹⁴ i otázku sukcese odpovědnosti za soutěžní delikty²¹⁵ řeší ve vztahu k unijním soutěžním deliktům zásadně v souladu s unijním přístupem.

---

²¹⁴ Viz § 29 odst. 1 bod 1. písm. d) Federálního zákona proti kartelům a jiným omezením hospodářské soutěže [v originále *Bundesgesetz gegen Kartelle und andere Wettbewerbsbeschränkungen (Kartellgesetz 2005 - KartG 2005)*]

²¹⁵ Viz tamtéž, § 29 odst. 3.

Závěr

V této práci jsme se zabývali souběhem unijního a národního soutěžního práva v rámci veřejnoprávního způsobu prosazování soutěžního práva, přičemž naším cílem bylo se na tento souběh podívat komplexním, nikoliv však vyčerpávajícím, způsobem a zhodnotit, zda je současný stav unijní právní úpravy a harmonizace v oblasti souběhu dostatečný.

Za tímto účelem jsme se nejprve věnovali původem souběhu národního a unijního soutěžního práva jako takového, přičemž jsme se pokusili zodpovědět otázku, zda zavedení souběhu do právního řádu Unie naplnilo původně sledované cíle. Naše odpověď byla v zásadě kladná, když decentralizací soutěžního práva, respektive s ní spojeným zavedením povinnosti národních soutěžních úřadů aplikovat unijní soutěžní právo na jednání a dohody podniků ve smyslu čl. 101 a 102 SFEU, na které aplikují vnitrostátní normy soutěžního práva, došlo k naplnění jednak faktického cíle, tedy odbřemenění Komise, jednak ke zvýšení efektivity prosazování soutěžního práva obecně, o čemž svědčí rostoucí počet případů aplikace čl. 101 a 102 SFEU.²¹⁶

Následně jsme se věnovali právnímu rámci spolupráce Komise a národních soutěžních úřadů, přičemž jsme došli k závěru, že byť nynější úprava vzájemných vztahů mezi Komisí a národními soutěžními úřady jistě není perfektní, i tak můžeme konstatovat, že umožňuje efektivní spolupráci při aplikaci soutěžního práva Evropské unie.

Dále jsme se zaměřili na samotný souběh deliktů podle národního a unijního soutěžního práva v řízení před národními soutěžními úřady a došli jsme k závěru, že tento sice v zásadě přípustný je, nicméně s sebou přináší řadu problémů, které pramení převážně z vágnosti unijní úpravy a které mohou mít potenciálně velmi negativní vliv na právní jistotu a postavení podniků v řízení, kde k takové souběžné aplikaci dochází. Rovněž jsme se zde zabývali důvody pro jeho použití, přičemž jsme shledali, že žádný z námi posuzovaných důvodů pro aplikaci souběhu národní a unijní úpravy soutěžního práva nepřeváží nad negativy, která se s tím pojí.

Konečně v poslední kapitole jsme se věnovali srovnání přístupu Unie a členských států, konkrétně České a Slovenské republiky, k otázkám zavinění a

---

²¹⁶ Sdělení Komise Evropskému Parlamentu a Radě Deset let prosazování antimonopolních pravidel podle nařízení č. 1/2003 - výsledky a výhledy do budoucna, COM (2014)453

sukcese v oblasti deliktů odpovědnosti. Zde jsme narazili na zcela zásadní rozdíly v přístupech k těmto otázkám, přičemž přístup vybraných členských států, zejména k otázce zavinění při ukládání pokut za soutěžní delikty, se ukázal jako nesouladný s unijním pojetím.

Výše uvedené důvody nás tedy vedou k závěru, že současný stav úpravy a harmonizace v oblasti souběhu národního a unijního soutěžního práva přijatelný není a z našeho pohledu vyžaduje zásadní změny.

Předně navrhuje, aby byl doplněn čl. 5 nařízení č. 1/2003 tak, aby přímo orgány aplikující unijní soutěžní právo, respektive rozhodující o uložení pokuty a obecně sankcí za jeho porušení, zavazoval k posuzování zavinění po vzoru čl. 23 a násl., který k tomu zavazuje Komisi. Čl. 3 odst. 2 nařízení 1/2003 by měl být upřesněn, aby bylo postaveno na jisto, že se přísnějšími vnitrostátními právními předpisy míní národní předpisy soutěžního práva. Toto nařízení by taktéž mělo být doplněno o konkrétní způsob, který by umožňoval pro účely čl. 3 odst. 3 jednotné rozlišování mezi národním soutěžním právem a ustanoveními vnitrostátních předpisů, které sledují primárně jiný cíl. Unijní právo by taktéž mělo jasněji stanovit požadavky na členské státy z hlediska zajištění jednotné úrovně základních práv podniků, na jejichž jednání jsou unijní normy soutěžního práva aplikovány.

Konečně k samotnému souběhu národního a unijního soutěžního práva uvádíme, že považujeme za nutné jednoznačně stanovit, že za souběžně jedním jednáním spáchané delikty podle unijního a národního soutěžního práva nesmí být zvyšována sankce, respektive tento souběh nesmí být při rozhodování o výši pokuty považován za přitěžující okolnost, když opačný případ pak může podniky v zásadě vystavit do horší situace, než by tomu bylo v řízení před Komisí.

Resumé

Qualification work on the topic "Concurrence of National and EU Competition law" comprehensively, not exhaustively, analyses rather unique situation, where the national competitive authority applies both national and European competition law in concurrence. It deals with the origin of such approach, the legal framework for cooperation between national competition authorities and the Commission in the application of European competition law, the actual concurrence in the proceeding before the national competition authority and its consequences and finally it focuses on the issue of culpability and succession of liability for a competition offence and examines how the Union institutions and selected Member States and their national competition authorities have approached these issues. The goal of this work is to assess whether the current state of EU law and harmonisation in the area of the concurrence of national and EU competition law is acceptable.

Seznam použitých zdrojů a literatury

Použité předpisy primárního práva EU

- Smlouva o Evropském hospodářském společenství
- Smlouva o Evropském společenství
- Smlouva o fungování Evropské unie

Použité sekundární právo EU

[seřazeno vzestupně podle data vydání]

- Nařízení rady (EHS) č. 17 o provádění čl. 85 a 86 Smlouvy
- Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy.
- Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Nařízení ES o spojování)
- Nařízení Komise (ES) č. 773/2004 ze dne 7. dubna 2004 o vedení řízení Komise podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 ze dne 11. prosince 2018 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu

Použité informace, oznámení a sdělení Komise

- Commission Notice on the handling of complaints by the Commission under Articles 81 and 82 of the EC Treaty [Sdělení Komise o vyřizování stížností Komisí podle článků 81 a 82 Smlouvy o ES]; ze dne 27. dubna 2004, ÚV C 101
- Commission Notice — Guidelines on the effect on trade concept contained in Articles 81 and 82 of the Treaty [Pokyny k pojmu ovlivnění obchodu podle článků 81 a 82 Smlouvy], ÚV C 101, ze dne 27. dubna 2004
- Commission staff working paper accompanying the Communication from the Commission to the European Parliament and Council - Report on the functioning of Regulation 1/2003 [Pracovní dokument Komise, doplňující sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Zpráva o fungování Nařízení č. 1/2003]. SEC (2009) 574 final, 29. dubna 2009

- Communication from the Commission to the European Parliament and the Council - Report on the functioning of Regulation 1/2003 [Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě – Zpráva o fungování Nařízení 1/2003], SEC(2009) 574, 29. dubna 2009
- Evropský účetní dvůr. Postupy Komise v oblasti kontroly fúzí v EU a antimonopolních řízení: potřeba zvýšení dohledu nad trhem (2020), ISBN 978-92-847-5363-5, dostupné z <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/eu-competition-24-2020/cs/> [cit. 10. března 2023]
- Joint statement of the Council and the Commission on the functioning of the Network of Competition Authorities [Společné prohlášení Rady a Komise o fungování sítě orgánů pro hospodářskou soutěž]; dostupné z https://competition-policy.ec.europa.eu/document/download/81fbae8f-898f-4dea-96e9-7347e723134d_en?filename=joint_statement_en.pdf [navštíveno 10. března 2024]
- Oznámení Komise o osvědčených postupech pro vedení řízení týkajících se článků 101 a 102 SFEU; ze dne 20. října 2011, ÚV C 308
- Oznámení ECN: Sdělení Komise o spolupráci v rámci sítě národních soutěžních orgánů pro hospodářskou soutěž; ze dne 27. dubna 2004, ÚV C 101
- Oznámení Komise o spolupráci mezi Komisí a soudy členských států EU při používání článků 81 a 82 ES; z roku 2004, ÚV C 101, který byl doplněn v roce 2016, ÚV C 127
- Rámcové rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut; ze dne 22. března 2005, ÚV L 76, které bylo doplněno dne 13. června 2006, ÚV L 159M
- Sdělení Komise Evropskému Parlamentu a Radě Deset let prosazování antimonopolních pravidel podle nařízení č. 1/2003 - výsledky a výhledy do budoucna; COM (2014)453
- White paper on modernisation of rules implementing Arts. 85 and 86 of the EC Treaty [Bílá kniha o modernizaci pravidel implementujících čl. 85 a 86 Smlouvy o Evropském společenství]; ÚV C 132, 12. května 1999

Použité dokumenty OECD

- Note by Spain for the OECD Working Party No. 3 on Co-operation and Enforcement Treatment of legally privileged information in competition proceedings [Poznámka Španělska pro pracovní skupinu OECD č. 3 pro spolupráci a prosazování práva Zacházení s právně důvěrnými informacemi v řízeních o hospodářské soutěži], dostupné z [https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/WP3/WD\(2018\)44/en/pdf](https://one.oecd.org/document/DAF/COMP/WP3/WD(2018)44/en/pdf)

Použité vnitrostátní předpisy členských států

Právní předpisy České republiky

- zákon č. 63/1991 Sb., zákon o ochraně hospodářské soutěže
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Právní předpisy Slovenské republiky

- zákon č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Rakouské právní předpisy

- Bundesgesetz gegen Kartelle und andere Wettbewerbsbeschränkungen (Kartellgesetz 2005 - KartG 2005) [Federální zákon proti kartelům a jiným omezením hospodářské soutěže]

Bulharské právní předpisy

- Закон за защита на конкуренцията [Zákon o ochraně hospodářské soutěže]

Důvodové zprávy k českým předpisům

- Vláda: Důvodová zpráva k zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, č. 250/2016 Dz

Důvodové zprávy ke slovenským předpisům

- Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, Dôvodová správa k zákonu č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov; dostupné z <https://www.antimon.gov.sk/dovodova-sprava-k-navrhu-zakona-c-1872021-z-z/>

Informace ÚOHS

- Postup při stanovení výše pokut ukládaných za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže, účinný od 24. dubna 2018, dostupné na <https://uohs.gov.cz/cs/legislativa/hospodarska-soutez/ceska-republika.html> [navštíveno 24. března 2024]

Informace PÚSR

- Metodický pokyn o postupe pri určovaní pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavenia a dohôd obmedzujúcich súťaž, 1. září 2018, dostupný z [Usmernenia a pokyny úradu \(soft law\) | Protimonopolný úrad SR \(gov.sk\)](#) [navštíveno 24. března 2024]

Použitá literatura

- Brook, O., Magali, E., *Article 3 of Regulation 1/2003: a historical and empirical account of an unworkable compromise*. PDF; online. Journal of Antitrust Enforcement. Vol. 12, Iss. 1, March 2024, Pages 45–74, ISSN 2050-0696, dostupné z <https://doi.org/10.1093/jaenfo/jnad037>
- Gauer, C., Jaspers, M. *Designing a European Solution for a „One Stop Leniency Shop“*. E.C.L.R., 2006, iss. 12, s. 685-692, ISSN 0144-3054
- JONES, Alison; SUFRIN, B. E. a DUNNE, Niamh. *Jones and Sufrin's EU competition law: text, cases, and materials*. Eighth edition. Oxford: Oxford University Press, [2023]. ISBN 978-0-19-285501-5.
- JONES, Alison; SUFRIN, B. E. a DUNNE, Niamh. *Jones and Sufrin's EU competition law: text, cases, and materials*. Sixth edition. Oxford: Oxford University Press, [2016]. ISBN 978-0-19-872342-4.
- KINDL, Jiří. *Soutěžní právo*. 3. vydání. Beckovy mezioborové učebnice. V Praze: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-806-1.
- Kindl, J., Munková, J., *Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář*. 3. přepracované vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-627-2
- Protimonopolný úrad Slovenskej republiky *Komentář COMPact*. Online. [2021]. dostupné z [COMPact | Protimonopolný úrad SR \(gov.sk\)](#). [navštíveno 26. března 2024]
- PETR, Michal. *Modernizace komunitárního soutěžního práva*. Beckova edice právní instituty. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-077-5.
- PETR, Michal. *Vztah českého a unijního soutěžního práva*. Právní instituty. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-669-2.
- PETR, M., ZORKOVÁ, E. *Koncept soutěžitele v českém a unijním právu*. Právní instituty. V Praze: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-865-8

- PIPKOVÁ, Petra Joanna. *Rozsah odpovědnosti za škodu způsobenou porušením soutěžních pravidel EU*. Prameny a nové proudy právní vědy. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2014. ISBN 978-80-87975-06-0.
- Piszcz, A., Michal, Petr. “(Dis)Respect for Fundamental Rights in EU Competition Law Enforcement Proceedings Before National Authorities: In What Way Does Article 3 of the ECN+ Directive Prove To Be too Open-Ended?” *IIC - International Review of Intellectual Property and Competition Law*, roč. 54, č. 7, s. 1081 – 1104. ISSN 0018-9855
- Plachý, J. . *Legal Professional Privilege jako institut ochrany důvěrné komunikace*. Online, In: Bulletin-advokacie. 26. června 2013, dostupné z <http://www.bulletin-advokacie.cz/legal-professional-privilege-jako-institut-ochrany-duverne-komunikace> [navštíveno 20. března 2024]
- Rizzuto, F., Lynch, M. E., *PZU Życie: National Competition Law Is Alive and Kicking Thanks to the Threefold Test for Idem (C-617/17 Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie)*. *European Competition and Regulatory Law Review*, 2020, svazek 4., číslo 3., s. 236-242, ISSN 2510-3148

Použitá judikatura

[seřazeno podle data vydání rozhodnutí vzestupně]

Judikatura unijních soudů

SDEU

- Rozhodnutí SDEU ve věci 56/65 ze dne 30. června 1966 *Société Technique Minière v. Maschinenbau Ulm GmbH*, ECLI:EU:C:1966:38
- Rozsudek SDEU ve věci 14/68 ze dne 13. února 1969 *Walt Wilhelm a další proti Bundeskartellamt*, ECLI:EU:C:1969:4
- Rozhodnutí SDEU ve věci C-22/71 ze dne 25. listopadu 1971 *Béguelin Import Co. v S.A.G.L. Import Export*, ECLI:EU:C:1971:113
- Rozsudek SDEU ve věci 99/79 ze dne 10. července 1980 *SA Lancôme a Cosparfrance Nederland BV proti Etos BV a Albert Heyn Supermart BV*, ECLI:EU:C:1980:193
- Rozhodnutí SDEU ve věci 172/80 ze dne 14. července 1981 *Züchner v. Bayerische Vereinsbank*, ECLI:EU:C:1981:178

- Rozsudek SDEU ve věci C-155/79 ze dne 18. května 1982 *AM & S Europe Limited proti Komisi*, ECLI:EU:C:1982:157
- Rozsudek SDEU ve věci C-107/82 ze dne 25. října 1983 *AEG v Commission*, ECLI:EU:C:1983:293
- Rozsudek SDEU ve spojených věcech 29/30 a 30/83 ze dne 28. března 1984 *CRAM a Rheinzink*, ECLI:EU:C:1984:130
- Rozsudek SDEU ve spojených věcech 96-102, 104, 105, 108 a 110/82 ze dne 8. listopadu 1983 *NV IAZ International Belgium and others v Commission*, ECLI:EU:C:1983:310
- Rozsudek Soudního dvora EU ve věci C-319/82 ze dne 14. prosince 1983 *Société de Vente de Ciments et Bétons de l'Est v Kerpen & Kerpen*, ECLI:EU:C:1983:374
- Rozsudek SDEU ve věci C-45/85 ze dne 27. ledna 1987 *Verband der Sachversicherer e.V proti Komisi*, ECLI:EU:C:1987:34
- Rozsudek SDEU ve věci C-162/97 ze dne 19. listopadu 1998 *Nilsson and others*, ECLI:EU:C:1998:554
- Rozsudek SDEU ve věci C-49/92 ze dne 8. července 1999 *Anic Partecipazioni*, ECLI:EU:C:1999:356
- Rozsudek SDEU ve věci C-292/97 ze dne 13. dubna 2000 *Kjell Karlsson a další*, ECLI:EU:C:2000:202
- Rozhodnutí SDEU ve věci C-344/98 ze dne 14. září 2000 *Masterfoods Ltd a HB Ice Cream Ltd*, ECLI:EU:C:2000:689
- Rozhodnutí SDEU ve věci C-309/99 ze dne 19. února 2002 *Wouters*, ECLI:EU:C:2002:98
- Rozsudek SDEU ve spojených věcech C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P ze dne 28. června 2005 *Dansk Rørindustri*, ECLI:EU:C:2005:408
- Rozsudek SDEU ve věci C-238/05 ze dne 23. listopadu 2006 *Asnef-Equifax a další proti Ausbanc*, ECLI:EU:C:2006:734

- Rozhodnutí Soudního dvora EU ve spojených věcech C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 a C-137/07 P ze dne 24. září 2009 *Erste Group Bank a další v Komise*, ECLI:EU:C:2009:576
- Rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-375/09 ze dne 3. května 2011 *Tele2 Polska*, ECLI:EU:2011:270
- Rozhodnutí SDEU ve věci C-360/09 ze dne 14. června 2011 *Pfleiderer v Bundeskartellamt*, ECLI:EU:C:2011:389
- Rozsudek SDEU ve věci C-681/11 ze dne 18. června 2013 *Schenker*, ECLI:EU:C:2013:404
- Rozhodnutí SDEU ve věci C-434/13 P ze dne 18. prosince 2014 *Parker Hannifin Manufacturing*, ECLI:EU:C:2014:2456
- Rozhodnutí SDEU ve věci C-469/15 P ze dne 27. dubna 2017 *FSL Holdings a další v Komise*, ECLI:EU:C:2017:308
- Rozhodnutí SDEU ve věci C-428/14 ze dne 20. ledna 2016 *DHL a další v Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato*, ECLI:EU:C:2016:27
- Rozsudek SDEU ve věci C-617/17 ze dne 3. dubna 2019 - *Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie v. Prezesovi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*, ECLI:EU:C:2019:283

Tribunál

- Rozhodnutí Tribunálu ve věci T-141/89 ze dne 6. dubna 1995 *Tréfileurope Sales SARL v Commission*, ECLI:EU:T:1995:62
- Rozsudek Tribunálu ve věci T-142/89 ze dne 6. dubna 1995 *Boël SA v Commission*, ECLI: ECLI:EU:T:1995:63
- Rozsudek Tribnálu ve věci T-7/93 ze dne 8. června 1995 *Langnese Iglo GmbH v Commission*, ECLI:EU:T:1995:98
- Rozsudek Tribunálu ve věci T-203/01 ze dne 30. září 2003 *Michelin II.*, ECLI:EU:T:2003:250
- Rozsudek Tribunálu ve věci T-339/04 ze dne 8. března 2007 *France Télécom*, ECLI:EU:T:2007:80
- Rozsudek Tribunálu ve věci T-114/07 ze dne 13. července 2011 *ThyssenKrupp a další v. Komise*, ECLI:EU:T:2009:196

- Rozsudek Tribunálu T-201/11 ze dne 17. prosince 2014 *Si. mobil*, ECLI:EU:T:2014:1096
- Rozhodnutí Tribunálu ve věci T-70/15 ze dne 30. září 2016 *Trajektna luka Split d.d. v. European Commission*, ECLI:EU:T:2016:592
- Rozsudek Tribunálu ve věci T-604/18 ze dne 14. září 2022 *Google a Alphabet v. Komise*, ECLI:EU:T:2022:541

Použitá stanoviska generální advokátů

- Stanovisko GA Roemera ve věci 14/68 ze dne 19. prosince 1968 *Walt Wilhelm*
- Stanovisko generální advokátky Kokott ve věci C-681/11 ze dne 28. února 2013 *Schenker*, ECLI:EU:C:2013:126

Judikatura českých soudů

Rozhodnutí NSS

- Rozhodnutí NSS ze dne 31. srpna 2008, sp. zn. 5 Afs 9/2008
- Rozsudek NSS ze dne 10. dubna 2009, sp. zn. 2 Afs 93/2008
- Rozsudek NSS ze dne 29. května 2009, sp. zn. 5 Afs 17/2008

Judikatura Ústavního soudu ČR

- Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 30. května 2017, sp. zn. II. ÚS 1867/14

Rozhodnutí Krajských soudů

- Usnesení KSB ze dne 13. srpna 2007, sp. zn. 62 Ca 1/2007
- Rozsudek KSB z 11. května 2023, sp. zn. 62 Af 4/2021

Rozhodnutí národních soutěžních úřadů

Rozhodnutí ÚOHS

- Rozhodnutí ÚOHS ze dne 6. prosince 2016, sp. zn. ÚHOS-S651/2015/KD
- Rozhodnutí ÚOHS ze dne 28. června 2023, sp. zn. ÚOHS-S0262/2021/KD
- Rozhodnutí ÚOHS ze dne 27. dubna 2023, sp. zn. ÚOHS-S0346/2022/KD
- Rozhodnutí ÚOHS ze dne 19. ledna 2024, sp. zn. ÚOHS-S0187/2023/KD

Rozsudek předsedy ÚOHS

- Rozsudek předsedy ÚOHS ze dne 9. listopadu 2020, sp. zn. R175/2019/HS

Rozhodnutí PÚSR

- Rozhodnutí PÚSR ze dne 29. září 2021, sp. zn. 2021/DOZ/POK/2/52